

၄၄

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တပည့်
ဒလပျော်ဘွယ်ကြီးရွာကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီးဆရာသက်၏တပည့်များ
စတင် တည်ထောင်သော

ဟံသာဝတီကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်

ဗုဒ္ဓသာသနာ ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏
မဟာနာယက ကျေးဇူးရှင် ရှမ်းရွာဇင် ပြမ်းကုန်း ဆရာတော်
ဦးဂန္ထမာ အရှင်မြတ် ဟောကြားတော် မူသော

ဝ ဇ ဇ ရတနာသားလမ်း

✽ ၇-ရက်စခန်း ✽

ပဌမတွဲ

သာသနာရေး ဦးစီးဌာန
အရှင်ကောဝိဒ
လှူဒါန်းပါသည်

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တပည့်
ဒလပျော်ဘွယ်ကြီးရွာကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီးဆရာသက်၏တပည့်ပျား
စတင် တည်ထောင်သော

ဟံသာဝတီကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်

ဗုဒ္ဓသာသနာ ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏
မဟာနာယက ကျေးဇူးရှင် ရှမ်းရွာလင် ပြမ်ကျန်း ဆရာတော်
ဦးဂန္ဓမာ အရှင်မြတ် ဟောကြားတော် မူသော

ဝိရုတ်ဝိသုဒ္ဓိသမ္မာယနိပါတ်

✻ ၇-ရုတ်ဝခန်း ✻

ပဌမတွဲ

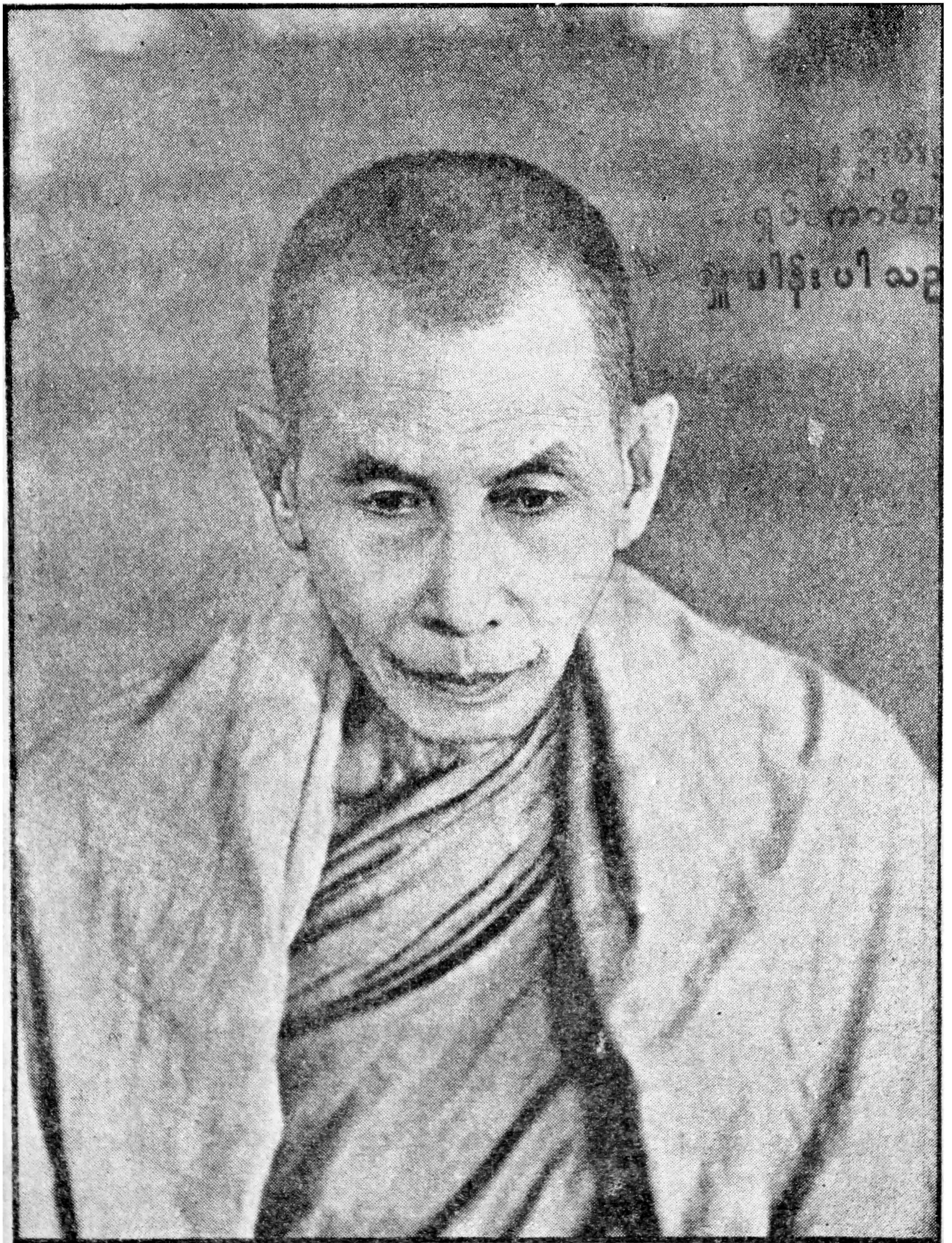
“ ထုတ်ဝေသူ ”

ဦးစံမြင့်-ဟံ သာ ဝ တီ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ချုပ်တိုက် ဘာ ဝ နာ လမ်း၊
 ရန်ကုန်က ဘာသာရေးနှင့် ပြုချက်အမှတ် (၃၀၄၆) ကင်းလွတ်ခွင့်
 မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၈၀၄) အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

“ ပုံနှိပ်သူ ”

အေး ဇမ္ဗူ ပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၂၆၊ ရန်ကြီးအောင်လမ်း၊
 မုန်လုပ်ဆောင်းကုန်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ဒေကြည်ကြည်၊
 မှတ်ပုံတင်နံပါတ် (၀၅၀၂) က ပုံနှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဟံသာဝတီ ကမ္ဘာ့ဆန်းတိုက်
ဗုဒ္ဓသာသနာ ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏
မဟာနာယက တရားပြ ဆရာတော် ဖြစ်တော်မူသော

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးပုံတော်

ရန်ကုန်မြို့၊ ဒလပျော်ဘွယ်ကြီးရွာ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး
ဆရာသက်ပုံ

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဩဝါဒကထာ

နာမ်လိမ္မာဗျ-ရုပ်သင်္ကသောမည်။

နာမ်မလိမ္မာ-ရုပ်နာမ်နိမည်။

နာမ်မအေး - ရုပ်ရွေးဖြစ်လိမ္မာမည်။

မ ဝ တိ က ဝ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁။	အမှာစာ	(က)
၂။	ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ဝိပဿနာ အားမထုတ်မီ ဘယ်လိုပြုပြင်မလဲ	၁
၃။	ပညတ်နှင့် ပရမတ် ပညတ်ကို ဝိပဿနာရှုလို့ ရသလား	၉
၄။	သံသရာဝဋ် သံသရာဆိုတာ ဘာလဲ-ဝဋ်ဆိုတာဘာလဲ သမုတိသံသရာနှင့် ပရမတ္ထသံသရာ	၂၁
၅။	အဝိဇ္ဇာနှင့်ဝိဇ္ဇာ ခန္ဓာငါးပါး ဘယ်ကလာသလဲ-ဘယ်ကိုသွားသလဲ	၃၉
၆။	ခန္ဓာငါးပါး တကိုယ်လုံးပေါင်းမှ ခန္ဓာငါးပါး ရှိသလား။	၄၆
၇။	အတွင်းဓာတ် ၆-ပါးနှင့် အပြင်ဓာတ် ၆-ပါး ကိုယ် ကိုယ်ကို ကင်းစောင့်ပါ ဝိပဿနာသမားမှာ အဆိပ်ကင်းစင်ရဲ့လား	၅၉
၈။	သုဗြဟ္မာနုတ်သားဝတ္ထု အဝိစိမကျအောင် မြတ်စွာဘုရား ကယ်နိုင်သလား	၇၁

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၉။	အရူးမီးဝိုင်းဥပမာ ဘယ်သူမပြု မိမိမ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဆိုတာဘာလဲ	၈၀
၁၀။	အနာထပိဏ်နှင့် သားကလ အနာထပိဏ်သူဌေး သူ့ သားကို ဘယ်လိုပြုပြင်သလဲ	၈၆
၁၁။	ဒါန သီလ ဘာဝနာ ဒါနတိုင်း နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်သလား အလှူဒါန ပြုတတ်ကြရန် ကံလေးပါး	၉၃
၁၂။	သိမှတ်စရာ ဓာတ်-ရုပ်-နာမ်-ခန္ဓာ	၁၃၁
၁၃။	ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတော်ပြု မြန်မာကဗျာများ	၁၃၃
၁၄။	ဝိပဿနာ ယောဂီဆောင်ပုဒ်များ	၁၃၅
၁၅။	သိမှတ်စရာ မြန်မာ ကဗျာများ	၁၃၆
၁၆။	ရေစက်ချအမျှအဝ ဟောစဉ် ဓာတ်မီး	၁၃၈

အ မှ ဝ ခ ဝ

ဟံသာဝတီ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက် တည်းဟူသော ဗုဒ္ဓသာသနာ့ ပဋိပတ္တိသာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ၁၃၀၇-ခုနှစ်တွင်ဆရာကြီး ဆရာသက်၏ တပည့်များက စတင် တည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုကျေးဇူးရှင်ဆရာကြီး ဆရာသက်သည်ကား တရားအားထုတ်ရန် လာရောက်သော ယောဂီတယောက်လျှင် ဆန်တပြည်၊ ငွေ-ကျပ် စီပေး၍ တရားအားထုတ်စေသည်အထိ မေတ္တာတရား ကြီးမား ခဲ့ပါပေသည်။

ဤဟံသာဝတီကွက်သစ် ဗုဒ္ဓသာသနာ့ ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ် ကြီး က ပင့် လျှောက် ထား သဖြင့် ဟင်္သာ တခ နှင့် လေးမျက်နှာမြို့နယ် ဇင်မြင်းကုန်းရွာ ဇာတိဖြစ်သော ဆရာတော် ဦးဂန္ဓမ္မာသည်၊ ၁၃၁၁-ခုနှစ်တွင် ဤအဖွဲ့ချုပ်ကြီးသို့ ကြွရောက် တော်မူ၍ ကမ္မဋ္ဌာနာ စရိယ မဟာနာယက ဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့် ဝိပဿနာ တရားတော်များကို ဟောကြား ပြသ တော်မူလေ သည်။

(၁၀၊ ၉၊ ၅၉) နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်အထိ ကြီးကြီးစား စား ဟောကြား ပြသတော်မူသွားသော ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးဂန္ဓမ္မာ၏ တရားတော်များကို တရားနာ ကြသော ယောဂီအပေါင်းတို့က နှစ်ထောင်းအားရ သဘောတွေ့ကြသော ကြောင့် အားလုံးဘဲ စုပေါင်း လှူဒါန်း၍ တရားတော်များကို ကြီးခွေနှင့် တဖြည်းဖြည်း ဖမ်းယူထားကြလေသည်။

ကြီးခွေနှင့် ဖမ်းယူ ထားသော ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တရားတော်တို့ကို တရားအားထုတ်ကြသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တနေ့လျှင် သုံးကြိမ်ကျ နေ့စဉ် မှန်မှန် ယနေ့တိုင် ဖွင့်ပြပေးနေ ပါသည်။

သို့သော် နှုတ်တရာ စာတလုံး ဟူသော မြန်မာစကားပုံနှင့် အညီ ဤဟံသာဝတီကမ္ဘာ့နန်းတို့ကဲ့သို့ လာရောက်နိုင်သူများသာ ဤကြီးခွေတရားတို့ကို နာယူခွင့်ရကြလေသည်။ ထိုအခါ စာအုပ် အဖြစ် ကူးယူရပါမူကား တရားအားထုတ်ဘူးကြသော တရားနာ ဘူးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်မှန်သမျှ မိမိတို့နေထိုင်ရာဒေသ၌ အခေါက် ခေါက်အခါခါ ပြန်လည် သုံးသပ် ဖတ်ရှုခွင့် ရကြပေမည်ဟု ဗုဒ္ဓသာသနာ့ပဋ္ဌိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများနှင့်တကွ တပည့်တပန်း ရဟန်းယောဂီ လူယောဂီ အားလုံးက သဘောပေါက် လာကြပေသည်။ သဘောပေါက် ကြသည့်အားလျော်စွာ အားလုံးဘဲ အပင်ပန်းခံ၍ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဟောကြားထားသော တရားတော်တို့ကို ကြီးခွေ များမှတစ်ဆင့်ကူးယူပို့နှိပ်ကြသဖြင့် နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ဟူသော စာအုပ်များ ပေါက်ဖွားလာရပေသည်။

ယခုအခါ ပုံနှိပ်ပြီးသား စာအုပ်များ ကုန်နေပြီဖြစ်သော ကြောင့် ရဟန်းယောဂီ၊ လူယောဂီတို့၏ တောင့်တချက်အရ ဤစာအုပ်များကို ယခုတဖန် ထပ်မံ၍ ပုံနှိပ်ရပါသည်။

မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်၏ ပုဂ္ဂလိက ကိုယ်ကျိုး အတွက်မျှဤစာအုပ်များကို အသုံးမပြုခဲ့ပေ။ နောင်လည်း အသုံးပြု လိမ့်မည်မဟုတ် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ပူဇော်နိုင်ရန် ဓမ္မပူဇာ

(၈)

အဖြစ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာပဋိပတ္တိ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏
ရံပုံငွေအတက်သာ အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ နောင်လည်းထိုရည်ရွယ်
ချက်အတိုင်းပင် အသုံးပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အဖွဲ့ဝင် လူကြီး
များအနေဖြင့် အမှာစကားချုပ် ညှပ်လိုက်ရပေသတည်း။

၁၃၂၉-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၅)ရက်၊ တင်္ဂနွေနေ့။

(၈၊ ၁၀၊ ၆၇)

အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများ

ဗုဒ္ဓသာသနာပဋိပတ္တိသာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၊

ဘဝနာလမ်း၊ ဟံသာဝတီကုန်သွယ်

ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကင်းမြို့။

နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်ခန့်

ပဏာမပြင်ဆင်မှု

ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားထုတ်လိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဗောဓိပက္ခိယတရား၌ လာသော သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုသည့်အတိုင်း ရှေးဦးစွာ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံကြရမယ်။ ဝီရိယနှင့်သတိမှာ မေတ္တာသုတ်ပါဠိတော်၌ မြတ် စွာ ဘုရား ဆုံးမ တော် မှု သည့် အ တိုင်း တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဓောဝံ သယာနော ဟူ၍ ဟောတော် မှုသောကြောင့် ရပ်သော်၎င်း၊ သွားသော်၎င်း၊ ထိုင်သော်၎င်း၊ လျောင်းသော်၎င်း၊ ဣရိယာပုတ် လေးပါးစလုံး မပြတ်သတိ ရှိရမယ်လို့ ဟောတော်မူသဖြင့်-

ဥပမာ မနေမနား မီးပွတ်သော ယောက်ျားကဲ့သို့ အားထုတ်ကြရလိမ့်မယ်။ လှူတိုက်သော ယောက်ျားသည် သစ်တုံးကို မျဉ်းကြောင်း မလှဲအောင် အမြဲကြည့်၍ တိုက်သလို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ (နာသိကဋ္ဌာန်) နှာသီးဖျားကို အာရုံစိုက်ပြီး မျက်စိ အသာမှိတ်လျက် ထွက်သက်လေကို ထွက်မှန်းသိ၊ ဝင်သက်လေကို ဝင်မှန်းသိပြီး ဖု သ န နည်းအတိုင်း လက်မချိုး ပုတီး

၂ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

မစိပ် မရေတွက် မစဉ်းစား၊ မကြံစည် မတွေးတော
ဘဲနှင့် ဝီရိယ၊ သတိကို လက်ကိုင်ထားပြီး ဣရိယာပုထ်
လေးပါးစလုံး အမြဲအားထုတ်ရမယ်။

ပေါဋ္ဌိလမထေရ်နှင့်-ရှင်သာမဏေငယ်

ပေါဋ္ဌိလ မထေရ်ကြီးကို သာမဏေငယ် ဆုံးမသည့်အခါ
'အရှင်ဘုရား' ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားဟာ မခက်ပါဘူး၊ တောင်ပို့
တခုမှာ ဂယ်ပေါက် ခြောက်ပေါက် ရှိတယ်၊ ထိုတောင်ပို့မှာ
ဖွတ်တကောင် အောင်းနေတာ မိချင်လျှင် ဂယ်ပေါက် ငါး
ပေါက်ကို အလုံပိတ် တပေါက်ကနေစောင့်လျှင် မိပါတယ်လို့
သာမဏေငယ်က လျှောက်ထားတော့ ပေါဋ္ဌိလ မထေရ်ကြီးက
ငါ့ရှင်၊ ငါသိပြီ ဆိုပြီး အားထုတ်လိုက်တာ တခဏချင်းနှင့်
အရိယာဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

ယခု စိတ်ကို ဖမ်းရမှာ စိတ်ထွက်တဲ့ တခါး ပေါက်က
ခြောက်ပေါက်ရှိတယ်၊ မျက်စိပေါက်၊ နားပေါက်၊ နှာခေါင်း
ပေါက်၊ လျှာပေါက်၊ ကိုယ်ပေါက်၊ မနှောပေါက် အဲဒီခြောက်
ဒွါရက အမြဲထွက်နေတာ။ ဒါကြောင့် ဒွါရ ငါးပေါက် အလုံ
ပိတ်ပြီးတော့ တပေါက်ကနေ၍ စိတ်ကို ဖမ်းလျှင် အမှန်
သမာဓိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ယခု ၇-ရက် အားထုတ်သော လုပ်ငန်းမှာ ရှေးဦးစွာသီလ
ဆောက်တည်၍ ၃-ရက် သမထ အလုပ်ကို ကြိုးစားလိုက်လျှင်

အမှန်ပင် သမာဓိရနိုင်ကြပါတယ်။ ၃-ရက် သမာဓိထူထောင်
ပြီးလျှင် ဝိပဿနာသို့ ကူးပြောင်းရမယ်။ သမထ ၃-ရက်
အားထုတ်ပြီးလျှင် ဝိပဿနာသို့ ကူးပြောင်းတဲ့ အခါမှာ
အောက်ပါအတိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းရပါတယ်။

တုမှာကံ ဘန္တေ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇာမိ။ ၃-ခေါက်။

ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့အား။ မမ၊
အကျွန်ုပ်၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်လှူပါ၏။

ဘန္တေ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ
ဗီဇတ္ထာယ စ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစာမိ။

၃- ခေါက်ဆို။

ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ သံသာရ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော- သံသာရာ ဝဋ္ဋ
ဆင်းရဲအပေါင်းမှ၊ မောစနတ္ထာယ- ထွက်မြောက် ပါရခြင်း
အကျိုးငှာ၎င်း၊ ဗီဇတ္ထာယစ- အတိတ်ကပါလာသော ဝိဇ္ဇာမျိုး
စေ့ရှိခဲ့သော်၎င်း အကယ်၍ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ မရှိခဲ့သော် ယခု
အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ အဖြစ်ဖြင့်
မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပါရခြင်း အကျိုး
ငှာ၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ယာစာမိ- တောင်းပါ၏။

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝဇီကံ
မနောကံ တည်းဟူသော သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသော
အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်း နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်

ပြုပါရခြင်းအကျိုးငှါ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊
 မိဘ၊ ဂုဏ်စုခွဲ၊ ဝယစုခွဲ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
 ရှိခိုးပါ၏။ ကန်တော့ပါ၏။ အတိတ် သံသရာမှ စ၍
 ယခုကျအောင် ပြစ်မှားမိဘူးသော ကာယကံ၊ ဝဇီကံ၊
 မနောကံ၊ အပြစ်များကို သီးခံရန် တောင်းပန်
 ပါ၏။ ကန်တော့ပါ၏။ မိမိအပေါ်၌ ပြစ်မှားမိ
 ဘူးသော ကာယကံ ဝဇီကံ မနောကံ အပြစ်များကို
 သည်းခံပါ၏။

ဤကဲ့သို့ ကန်တော့ပြီးသောအခါ သေချာစွာထိုင်၍ ဒူး
 ပေါ်မှာ လက်တင်လျက် မျက်ခိုက်အသာမိတ်ပြီး ဘုရားသခင်
 ဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း မိမိစိတ်၌ ဥပမာပြုရမည်မှာ ပကတိ
 သစ်ပင် သစ်ကိုင်းများကို လေတိုက်သည့်အခါ မငြိမ်မသက်
 လှုပ်ရှားနေတာ တွေ့ရသလို မြဲလို့လှုပ်သလား မမြဲလို့လှုပ်
 သလားစဉ်းစားလျှင် မမြဲလို့ လှုပ်နေတယ်ဆိုတာ အမှန်သိရ
 တယ်။ ဒါဥပမာဘဲ။

မိမိကိုယ်မှာ ဆံပင်ကအစ ခြေဖျားအထိ လောကလူများက
 ဦးခေါင်း ခြေလက် ကိုယ်စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် နေကြတယ်။
 ဤလိုခေါ်ဆိုတာ မှန်သလား ဆိုတော့ မမှန်ဘူး။ သမုတိ
သစ္စာ နယ်ကလူတွေ သမုတိပြီး ခေါ်နေကြတာ၊ အမှန်
 ကတော့ဖြင့် ရုပ်ချည်းသာလျှင် ဖြစ်တယ်။ ဆံပင်ကအစ ခြေ
 ဖျားအထိ ရုပ်တွေချည်းဘဲ။ ဘယ်ရုပ်တွေလဲဆိုလျှင်-

အမာခံခါတ်ကြီး လေးပါးရှိတယ်။ ပထဝီ၊ တေဇော၊
 အာပေါ၊ ဝါယော၊ ဤခါတ်ကြီး လေးပါးဘဲ ရှိတယ်။
 ပထဝီ ဆိုတဲ့ မြေခါတ်က မာတဲ့သဘော နူးညံ့တဲ့သဘော
 ရှိတယ်။ တေဇောဆိုတဲ့မီးခါတ်က ပူတဲ့သဘော အေးတဲ့
 သဘောရှိတယ်။ အာပေါဆိုတဲ့ ရေခါတ်က ဖွဲ့စည်းတဲ့ သဘော
 စီးယိုတဲ့သဘောရှိတယ်။ ဝါယောဆိုတဲ့လေခါတ်က လှုပ်ရှား
 တဲ့သဘော ထောက်ကန်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ အဲဒီ ရုပ်တရား
 တွေကလဲ့၍ တကိုယ်လုံးမှာ ဘာမျှမရှိဘူး။ ရုပ်ဘဲရှိတယ်။
 ဒီရုပ်တရားတွေက လောကမှာ ဘားများ သိတတ်သလဲဆိုရင်
 ဘာမျှမသိတတ်ဘူး။

ဥပမာ- တောင်ပို့တခုရှိတယ်။ အဲဒီတောင်ပို့ ပေါ်မှာ ပဒေါ်
 ဖြူမြက်တွေ ပေါက်နေတယ်။ တောင်ပို့ကလဲ ငါ့
 အပေါ်မှာ ပဒေါ်ဖြူမြက်တွေ ပေါက်နေတယ်လို့
 သိသလားဆိုလျှင် လုံးလုံးမသိဘူး။ ပဒေါ်ဖြူမြက်တွေ
 ကလဲ ငါ့ဟာတောင်ပို့ပေါ်မှာ နေရတယ်လို့ သိသ
 လားဆိုလျှင် လုံးလုံးကိုမသိဘူး။ ဘာကြောင့် မသိ
 သလဲဆိုလျှင် သူတို့ဟာ ခါတ်လေးပါး ရုပ်ခြင်းဘဲ
 ဘာသိမလဲ။

အဲဒီ ဥပမာလို ဦးခေါင်းကလဲ ခါတ်လေးပါးရုပ် ဦး
 ခေါင်းပေါ်မှာ ပေါက်နေတဲ့ ဆံပင်ကလဲ ခါတ်လေးပါးရုပ်၊
 ဒါကြောင့် ဦးခေါင်းကလဲ ငါ့အပေါ်မှာ ဆံပင်တွေ ပေါက်

နေတယ်လို့ သိသလား၊ လုံးလုံးမသိဘူး။ ဆံပင်ကလဲ ဦးခေါင်း ပေါ်မှာ တက်ပေါက်နေတယ်လို့ ဆိုတာ သိသလား၊ လုံးလုံး မသိဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ရုပ်ရုပ်ခြင်းဘဲ ဘာသိမလဲ။

ဒီလိုဘဲ လက်သည်း ခြေသည်း တွေကို ကြည့်လိုက်အုံး လက်သည်း ခြေသည်း တွေဟာ အသားစိုက် အသားခဲက ထွက်လာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လက်သည်း ခြေသည်း ကလဲ အသားစိုက် အသားခဲကိုမသိဘူး၊ အသားစိုက် အသားခဲ ကလဲ လက်သည်း ခြေသည်းကို မသိဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ရုပ်ရုပ်ချင်း မို့လို့ မသိတာပေါ့။ ဒါထက်နီးကပ်တဲ့ အရေထူ အရေပါးကို ကြည့်လိုက်အုံး၊ ထိကပ်နေပေတဲ့ အရေထူကလဲ အရေပါးကို မသိဘူး၊ အရေပါးကလဲ အရေထူကိုမသိဘူး၊ ဘာကြောင့် လဲရုပ်ရုပ်ချင်းမို့လို့ မသိကြဘူး၊ အဲဒီအတိုင်းဘဲ ရုပ်မှန်က ဘာကိုမျှ မသိဘူးမှတ်ရမယ်။

ယခုသိတယ်၊ မြင်လို့ သိတယ်၊ ကြားလို့ သိတယ်၊ နံလို့ သိတယ်၊ လျက်လို့ သိတယ်၊ ကိုယ်နဲ့ တွေ့လို့ သိတယ်၊ ကြုံလို့ သိတယ်၊ ဒါဘာလဲ သိတာနာမ်ဘဲ၊ အဲဒီတော့ယောဂီများ တသက်လုံးမှတ်ထားဘို့က ရုပ်သည် ဘာကိုမျှမသိဘူး၊ နာမ် သာလျှင်သိတယ်၊ ဒီရုပ်တရား နာမ်တရားတွေဟာ ကောင်းကင် ကျ မိုဗ်းပေါ်ကျ ဒေဝါသိကြား ဗြဟ္မာဗိဿနိုး တန်ခိုးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ “ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ” အကြောင်းတရား လေးပါးကြောင့် ဖြစ်တာ...

ကံ	ကြောင့်	ဖြစ်သောရုပ်၊
စိတ်	ကြောင့်	ဖြစ်သောရုပ်၊
ဥတု	ကြောင့်	ဖြစ်သောရုပ်၊
အာဟာရ	ကြောင့်	ဖြစ်သောရုပ်၊

ဤရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို မြတ်စွာဘုရားက မမြဲ
 တဲ အနိစ္စ တရား၊ ဆင်းရဲတဲ ဒုက္ခ တရား၊ အစိုးမရတဲ အနတ္တ
 တရားလို့ ဟောထားတယ်။ ဘုရားဟောတာ ဘယ်တော့မှ
 မမှားဘူး၊ မလဲဘူး၊ မှန်တယ်၊ မှန်တာကို ဘယ်လိုသိရမလဲ
 ဉာဏ်မှသိတယ်၊ ဉာဏ်ကဘယ်ကရမလဲ၊ သမာဓိရှိမှ ရမယ်။
 ဒါကြောင့် ဦးခေါင်းကအစ ခြေဖျားအထိ ရုပ်သာရှိတယ်
 ဆိုတာ အာရုံပြုဦး၊ ဦးခေါင်းမှ ငယ်ထိပ်နေရာ ဒင်္ဂါးဝိုင်းမျှ
 ပမာကုန်၍ သမာဓိ ကို ခိုင်မြဲစွာ ထားပြီးရုံ၊ တွေ့လိမ့်မယ်။
 ဘာနှင့်တွေ့မလဲ၊ ပထဝီဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်တွေ့လျှင် နာကျင်ကိုက်ခဲ
 တင်းတင်းကြပ်ကြပ် အံ့တံ့တံ့ ခေါင်းကြီး ကိုယ်ကြီး တွေ့တတ်
 သည်။ တေဇောဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်တွေ့လျှင် ပူပူ အေးအေး နွေးနွေး
 ရှိန်ရှိန် အခိုးထွက်သလို တွေ့တတ်သည်။ ဝါယော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
 နှင့်တွေ့လျှင် လှုပ်လှုပ် ရှုရှု ဒိတ်ဒိတ် စသည်ဖြင့် တွေ့တတ်
 သည်။ ဘာကိုဘဲတွေ့တွေ့ ရုပ်ဘဲဆိုတာ မှတ်ထားပြီး အာရုံ
 ပြုနေလျှင် တခေါင်းလုံးတကိုယ်လုံး ရုပ်ခါတ်တွေ ခဏမစဲ
 တဖဲ့ဖဲ့ဖြစ်ပျက်၍ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးနေတာ တွေ့လိမ့်မည်။
 သမာဓိ ကောင်းလျှင် ကောင်းသလို များများ တွေ့တတ်

၈

နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

သည်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ငါဘာဖြစ်ပါလိမ့်မလဲဟု အထင် မှားတတ်သည်။

သတိပြု-သူ သဘော သူဆောင် နေသော ရုပ်သဘောတွေဘဲ ဟု အမြင်မှန်ကို နှလုံးသွင်း၍ စွဲမြဲစွာ အားထုတ်ပါ လေ။ သို့သော် အကယ် အမြင်မှန်ကို ကျနစွာ ပြသ နိုင်သော ဆရာကောင်း လိုလှပါသည်။ ထိုအခါ ပဌမ ဆင်ခြင်တာက သမ္မသနဉာဏ်၊ ရုပ်ကိုတွေ့၍ ဖြစ်မှန်းပျက်မှန်းကို သိတာက ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် တွေတာနှင့် မမြဲတဲ့ အနိစ္စ တရား ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခ တရား၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ တရား ကို အမှန်သိပြီဟု မှတ်ယူလေ။

(တကယ်အမှန်သိလိုလျှင် ၇-ရက်နှင့်ပြုသ၊ သင်္ခန်း စာပေးသော နေရာဌာနမှာတရားဝင်၍ အားထုတ် စမ်းသပ်ပါလေ။)

နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသပ္ပန္နဿ

၁၂၂၂၂၂၂၂၂၂၂၂၂

ပညတ်-ပရမတ်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ ပဋ္ဌမဦးစွာ သိထားဘို့ တရားကတော့ ပညတ်နှင့်ပရမတ်ဖြစ်တယ်။ ပညတ်နှင့် ပရမတ်ကိုသိဘို့က ဥာဏ် သက်သက်ဖြစ်၍ ဥာဏ်စခန်းရမှသာ ကွဲပြားနိုင်တယ်။

မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ဆံပင်ကအစ ခြေဖျားအထိ လောကီ သမုတိ သစ္စာနယ်က ခေါ်ကြတဲ့စကားမှာ ဆံပင် ဦးခေါင်း၊ ခြေလက်၊ ကိုယ်စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြတယ်။ ထိုကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဟာ မှန်သလားဆိုတော့ မမှန်ဘူး။ လောကီ သမုတိ သစ္စာနယ်ကခေါ်ကြတဲ့စကားများသာဖြစ်တယ်။

အမှန်တကယ်ရှိတာက—

ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော, ဝဏ္ဏ, ဂန္ဓ, ရသ, သြဇာ ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ရှစ်ပါးသာရှိတယ်။ မြန်မာလိုဆိုတော့

မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး၊ အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ၊ သြဇာ၊ ပါဘဲ၊
 ရှစ်မျိုးပေါင်းစုနေတာ အဋ္ဌကလာပ် ရုပ်လို့ ခေါ်တယ်။ ၎င်း
 အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ဟာ လုံးလုံးလား၊ ပြားပြားလား၊ အစိုင်အခဲ
 ရှိသလားလို့ ဆိုရင် ဘာမျှမရှိ၊ သဘော အားဖြင့် တော့
 ထင်ရှားရှိပါတယ်။

အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ရှစ်ပါးကို ဥပမာပြု၍ မလွယ်ကူလှဘူး၊
 အနည်းငယ် ရိပ်စားမိအောင် ပြုရမယ်ဆိုလျှင် ရထားများ
 ပြေးသွားတဲ့အခါ လွင့်တက်လာသော ဖုံ့မုန်တုကို ပါဠိ
 ဘာသာအားဖြင့် ရထရေဏု မြူ- မြန်မာလို ရထားများ
 ပြေးသွားတဲ့ခါ ထသောမြူမုန်ကို ခေါ်တယ်။ အဲဒီမြူမုန်
 တုကို ၃၆-စိတ်စိတ်လိုက်လျှင် တစိတ်ကို တဇ္ဇာရီမြူ လို့
 ခေါ်တယ်။ ၎င်းတဇ္ဇာရီမြူတလုံးကို ၃၆-စိတ် စိတ်ပြန်လျှင်
 တစိတ်ကို အဏုမြူ လို့ ခေါ်ပြန်တယ်။

တဇ္ဇာရီမြူ အဏုမြူတို့ကို ပကတိမျက်စိနှင့်ပင် မြင်နိုင်ပါ
 တယ်။ နံနက်စောစောအရှေ့က နေထွက်လာတဲ့အချိန် အိမ်၏
 နံရံပေါက်က နေခြည်ပြောက်ကလေးများ ဝင်လာတဲ့အခါ
 နေခြည်ရောင်၌ မီးခိုးကဲ့သို့ မြင်ရမယ်။ အဲဒီ အရာများဟာ
 အမူန်ကလေးများဖြစ်၍ မြူမုန်ကလေးတုကို အဏုမြူလို့
 ခေါ်တယ်။

အဲဒီ အဏုမြူကလေး တလုံးကို မိမိဥာဏ်နှင့် ဖမ်းပြီး
 ကိုင်လိုက်၊ ထိုအဏုမြူကလေး တုကို ၃၆-စိတ် စိတ်လိုက်

တစိတ်ကို ပကတိ မျက်စိနှင့်လဲ မမြင်ရဘူး၊ နတ်မျက်စိ
 နှင့်လဲ မမြင်ရဘူး၊ ဗြဟ္မာမျက်စိနှင့်လဲ မမြင်ရဘူး၊ မမြင်
 ရလို့ မရှိဘူးလားဆိုလျှင် ကေန်ရှိတယ်၊ မူလကအဏုမြူကို ၃၆-
 စိတ် စိတ်ထားတာကိုး ရှိမှာပေါ့၊ ထိုတစိတ်သော အဘို့ကို
 ပညတ်အားဖြင့် ပရမာဏုမြူလို့ ခေါ်တယ်၊ ခေါ်စရာ
 မရှိလို့ ပညတ် တင်ခေါ်တာ၊ အမှန် အားဖြင့် ကတော့
 မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး၊ ဓါတ်ကြီး လေးပါးနှင့် တက
 အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ၊ ဩဇာ၊ ဒီအဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ရှစ်ခုဘဲ
 ရှိတယ်၊ ဒါလောက်နူးညံ့သော ပရမတ်အစစ် ဓါတ်အနှစ်
 ဖြစ်တဲ့ တရားများမှာ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်အတွင်း
 မှာပင် ကုဋေ ငါးထောင်ကျော် ဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား
 ဟောထားတာရှိတယ်။

ယခု ပုထုဇဉ်များ ရေတွက် နိုင်ပါသလားဆိုလျှင် ကေန်
 မရေတွက်နိုင်ဘူး၊ သို့သော် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်
 မိမိရဲ့ ခန္ဓာအတွင်းမှာ ဉာဏ်သွင်းပြီး ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုလျှင်
 အမှန်အားဖြင့် ဓါတ် ကလာပ်ကလေးတွေ မပြတ်မစဲ တဖဲ့ဖဲ့
 ဖြစ်ပျက်နေတာကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ရမယ်၊ ဒီလို ကိုယ်တိုင် တွေ့မ
 ရုပ်တရားတွေ နာရီ မိနစ် စက္ကန့် မစဲအောင်ဖြစ်နေကြောင်းကို
 ထင်ရှားသိရမယ်။

ဒီလို သိတဲ့ အခါမှာ တရှိန်ရှိန် တက်နေသော ဧတဇော
 ရုပ် လှုပ်လှုပ်ရှုရှုဖြစ်နေသော ဝါယော ရုပ်၊ ကိုက်ခဲနာကျင်

တတ်သော ပထဝီ ရုပ်ကို ကော်တော့ရမယ်။ ခုပြောခဲ့တဲ့ တေဇောဖောဠဗ္ဗ ဝါယောဖောဠဗ္ဗ ပထဝီဖောဠဗ္ဗ တို့နှင့် တော့နိုင်၍ အပ်နှင့်ထိုးဆွယ် နာကျင်တတ်တဲ့ ဌာနကို ကိုယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီကိုယ်နှင့် ဖောဠဗ္ဗရုပ်တော့ထိတိုင်း တော့ထိတိုင်း သိတဲ့ သဘောတရား ကလေးကို ကာယဝိညာဏ် နာမ်ခေါ်တယ်။ ပြောခဲ့တဲ့ ရုပ်တရားနာမ်တရားကိုပင် ရုပ်က ရူ ပက္ခန္ဓာ နာမ်က နာမက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်။ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးရှိတယ် ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားတတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြတတ်တဲ့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သိလုံးကလေးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးဟာ ဘယ်တော့မှ ခဲ့လို့ ခွါလို့ မရကောင်းတဲ့ တရားအစုဘဲ။ သဟဇာတပစ္စည်းနဲ့ ပေါင်းစည်းစုဝေးပြီးနေအောင် ကျေးဇူးပြုထားတယ်။

ခန္ဓာငါးပါး ရုပ် နာမ်တရားတွေဟာ ကိုယ်နှင့် အပြည့် ဦးခေါင်းနှင့်အပြည့် မပြတ် ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို ဥာဏ်ဖြင့် မြင်နေမှ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ တကယ် ဖြစ်ပျက်နေတာမတော့သမျှကာလပတ်လုံး ဝိပဿနာယောဂီလို့ ခေါ်ဘို့ရာ အလွန် ခဲယဉ်းကြောင်းကို ထင်ရှား သိဘို့ လိုတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာကို တကယ်မသိဘဲနှင့် တကယ်မတော့ဘဲနှင့် ယော်ယမ်း မှန်းဆ၍ ရုပ်နာမ်တွေ ဖြစ်ပျက်နေတာဘဲလို့ စိတ်ကူးရုံမျှနှင့် မည်သည့်အခါမျှ ဝိပဿနာ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ အမြဲ မှတ်ထားပါ။ တကယ်အစစ် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပျက်မှုကို

သိနိုင်ဘို့ရာ ဝိဇ္ဇာ ဥာဏ်ကို ချန်လှပ်၍မည်သို့မျှ မသိနိုင်ဘူး
ဆိုတာ ယုံကြည်ကြပါ။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်
တရားတို့ကို တကယ်တွေ့နေမှ-

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ နိစ္စာ၊
ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊
ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ဓမ္မပဒ။

သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ သင်္ခါရာ- ကံ စိတ် ဥတု
အဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါး
တို့သည် ပြုပြင်စီရင်အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
နာမ်တရားတို့သည်၊ အနိစ္စာ- အမြဲမရှိကုန်၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ပညာယ- ဝိပဿနာ
ပညာဖြင့်၊ ပဿတိ-မြင်တတ်၏၊ အထ- ထိုသို့မြင်သော
အခါ၌၊ ဒုက္ခေ- သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ-ငြီးငွေ့
၏၊ ဧသ ဧသော- ဤသို့ငြီးငွေ့ခြင်းသည်၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ-
ကိလေသာ စင်ကြယ်ခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်း
တည်း။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ-လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း သင်္ခါရာ ပြုပြင်မှု
ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့ကို မတွေ့ဘဲနှင့်
မည်သည့်အခါမျှ အနိစ္စတရားကို မသိဘူး၊ ရုပ် နာမ်ကိုတွေ့၍

အနိစ္စ မမြဲဘူးလို့ တွေ့ရခြင်းဟာ လှယ်လှယ်နှင့် တွေ့တယ်လို့ မမှတ်နှင့် ဝိပဿနာ ပညာအစစ်ကိုရမှ တွေ့တာ “ဝိပဿနာ ပညာ” အစစ်ကိုမရဘဲနှင့် မည်သည့်အခါမှ ရုပ် နာမ် အနိစ္စ ကိုမတွေ့ဘူး။

ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အနိစ္စကိုမြင်တော့ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၏ မမြဲသောအဖြစ်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်မှာ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗန္ဒဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။ နိဗ္ဗန္ဒဉာဏ် ရုပ် နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရမှ အစဉ်အတိုင်း ဘင်္ဂ ဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနဝဉာဏ်၊ နိဗ္ဗန္ဒဆိုတဲ့ ဉာဏ်ကိုရတာ နိဗ္ဗန္ဒဉာဏ် ကိုရလျှင် သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲကြီးကို ကေနငြီးငွေ့ လာလိမ့်မယ်။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဆိုတာက ယခုမိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် မှာ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတာကို ခေါ်တယ်။

ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဠိ၊
ဓာတု အာယတနာနစ၊
အဗ္ဗောဇ္ဈိန္ဒ ဝတ္တမာနာ၊
သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။

ခန္ဓာနဉ္စ-ခန္ဓာငါးပါးတို့၏၎င်း၊ ဓာတု အာယတနာ
နဉ္စ-ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါးတို့၏၎င်း၊

အဗျော့စွိန္နံ = မပြတ်၊ ဝတ္တမာနာ-ဖြစ်နေသော၊ ပဋိ
ပါဠိ-အစဉ်ကို၊ သံသာရောတိ-သံသရာဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ-
အပြားအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။

မြန်မာလို သက်သက် ပြောရလျှင် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, မပြတ်ဖြစ်တာ သံသရာလို့ ဆိုတယ်။ မိမိ၏ခန္ဓာထဲမှာ ရုပ်နာမ် တရားတွေ မပြတ်ဖြစ်နေတာ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တရား အစစ်တွေပေါ့။ မိမိကိုယ်နှင့် မပြတ် ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယောဆိုတဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် တွေတိုင်းတွေ တိုင်း ကာယဝိညာဏ်ဆိုတဲ့ အဲဒီနာမ်တရားက အမြဲမပြတ် သိနေတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီရုပ်နာမ်တရား မပြတ်ဖြစ်နေရာမှာ အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ သိ-သိနေတာက နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ ပေါင်းတော့ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်တယ်။ အာယတန ခေါ်အုံး မလား၊ ကိုယ်အာယတန, အတွေ့အာယတန, တွေ့သိအာယ တန, အဲဒါ ရုပ်အာယတန, နာမ်အာယတနပေါ့။ ဓါတ် ခေါ်အုံးမလား ကိုယ်ဓါတ်, အတွေ့ဓါတ်, တွေ့သိဓါတ်, အဲဒါလဲ ရုပ်ဓါတ်, နာမ်ဓါတ်ပေါ့။ ရုပ်ခန္ဓာ, နာမ်ခန္ဓာ, ရုပ် အာယတန, နာမ်အာယတန, ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ်တို့ မပြတ် ဖြစ်နေတာကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲလို့ ခေါ်တယ်။ သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲကိုငြီးငွေ့လာတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ကိလေသာ စင်ကြယ်ခြင်း အကြောင်း တရားကိုရသဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမျှ မျက်မှောက်ပြုနိုင်တယ်။

ခန္ဓာတိုင်းက ရုပ်,နာမ်ဖြစ်ပျက်ကို သိနေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 ဟာ “သ ဗ္ဗေ သ ခါရာ ဒု က္ခာ” ဆိုတဲ့ ပါဠိနှင့်လဲ မလွဲတမ်း
 ကိုက်ညီမယ်။ ဤရုပ်နာမ် သည်ပင်လျှင် ဒုက္ခ မဟုတ်လား။
 “သ ဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ” ဆိုတာကော ဤရုပ်နာမ်သည်
 ပင်လျှင် မပြတ် ဖြစ်ပြက်နေသောကြောင့် မုချအစိုးမရ မိမိ
 အလိုသို့ မလိုက်သောကြောင့် အနတ္တ- မြတ်စွာဘုရား၏
 သာသနာတိုင်းမှာ ဘာလိုရင်းလဲဆိုလျှင် ယခုထင်ရှားသိရတဲ့
 အနန္တဆိုတာဘဲ လိုရင်းဖြစ်တယ်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ခဏမစဲ
 အမြဲတမ်း ဖြစ်ပျက်နေတာကိုသိတော့ မမြဲဘူးလို့ ဆိုတဲ့ အနိစ္စ၊
 ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်းဆိုတဲ့ အနတ္တ ကေန သိလာ
 တာပေါ့။

ဝိသေသတော ပန ဣမသ္မိံ ဉာဏေ အနိစ္စ လက္ခဏာ
 ဒဿနမေဝ ပဓာနံ၊ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌေယေဝ ဣတရာနိ
 ကမေနဒိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

ပရမတ္ထဒီပနီဇီကာ။

ဝိသေသတော ပန- အထူး အားဖြင့်ကား၊ ဣမသ္မိံ
 ဉာဏေ - ဤဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာအရာ၌၊ အနိစ္စ
 လက္ခဏာ ဒဿနမေဝ - အနိစ္စ လက္ခဏာကို မြင်ခြင်း
 သည်သာလျှင်၊ ပဓာနံ- လိုရင်းအရ ပဓာဓနသဘော
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တသ္မိံ - ထိုအနိစ္စ လက္ခဏာကို၊
 ဒိဋ္ဌေယေဝ - မြင်အပ်သည်ရှိသော်သာ၊ ဣတရာနိ-

အနိစ္စလက္ခဏာမှ တပါးသော ဒုက္ခလက္ခဏာ အနတ္တ
 လက္ခဏာ တို့သည်လည်း၊ ကမေန - အစဉ်အားဖြင့်၊
 ဒိဋ္ဌာနိ- မြင်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။
 အနိစ္စမမြဲလို့ ဒုက္ခကိုသိခြင်း အနိစ္စမမြဲလို့ အနတ္တကို သိရ
 ခြင်းမှာ မမြဲသော အနိစ္စသာလျှင် ပဓာန ဖြစ်တယ်၊
 ဒါကြောင့်-

“အရှင် ဘုရား-ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်၌ အဘယ် တရားသည်
 ပဓာနပါလဲ ဘုရား” ဟု မေဃိယ ရဟန်းက လျှောက်ထား
 သောအခါ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်က-

အနိစ္စ သညိနော မေဃိယ အနတ္တ သညာ
 သဏ္ဍာတိ၊ အနတ္တသညိနော အသ္မိမာနသမ္ပဂ္ဂာ
 ဌံ ပါပုဏာတိ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ နိဗ္ဗာနံ။

နဝရံတ္ထရ-ပါဠိတော်။

မေဃိယ-ချစ်သား-မေဃိယ၊ အနိစ္စသညိနော - အနိစ္စ
 သညာ ထင်လာသည်ရှိသော်၊ အနတ္တသညာ - အနတ္တ
 သညာသည်၊ သဏ္ဍာတိ - အလိုလိုထင်လာ၏။ အနတ္တ
 သညိနော - အနတ္တ သညာ ထင်လာသည် ရှိသော်၊
 အသ္မိမာန သမ္ပဂ္ဂာဌံ - ငါဟူသော မာန် မာနတရား
 ကင်းပြတ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်လေတော့၏။
 ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ- ယခု မျက်မှောက်သော ဘဝ၌ပင်လျှင်၊

နိဗ္ဗာန် သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ပါပုဏာတိ-
ရောက်လေတော့၏။

ဤမေဃိယ ရဟန်းအား ဟောကြားသည်ကို များစွာ စဉ်းစားသင့်၏။ အနိစ္စသည်သာ ပဓာန၊ အနိစ္စလို့ ကော်သိလျှင် အနတ္တဆိုသော တရားကို မလဲ့တမ်း သိနိုင်တယ်။ အနတ္တလို့ အမှန်သိလျှင် ငါဆိုတဲ့ မာန်မာန တရားဟာ အလို့လို့ ပြတ် သွားမယ်၊ မာန် မာနတရား ပြတ်သွားလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို မလဲ့တမ်း မျက်မှောက်ပြုနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ကို သိ၍ အနိစ္စကို သိဘို့လိုတယ်။ အနိစ္စကိုတွေ့လျှင် အနတ္တဟာ အလို့လို့ပေါ်လာနိုင်တယ်။

- (၁) ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားကို ပယ်ရမယ်။
- (၂) မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားကို မဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်။
- (၃) မရဘူးသေးသော ကုသိုလ်ကို ရအောင်ရှာရမယ်။
- (၄) ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားကို လွန်စွာ အားထုတ် ပွားများရမယ်။

အဲဒီ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးကို သဘောပေါက်အောင် ကြည့်၊ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို ပယ်ရမယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဘာနှင့် ဘယ်လိုပယ်မလဲ၊ ဒါနဲ့ကို မည်မျှလောက် ကြိုးစား အားထုတ်၍ လှူဒါန်းသော်လည်း အကုသိုလ်ကံကို မပယ်နိုင်၊

လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာကို အမှန်ရနိုင်သော်လဲ ပြုပြီးသော အကုသိုလ်ကံကိုမပယ်နိုင်ဘူး။

သီလကို....ဝါဂွမ်းကဲ့သို့ အညစ်အကြေးမတင် ဖြူစင်အောင် စောင့်၊ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်ကိုမ ရနိုင်သော်လဲ ပြုပြီး သော အကုသိုလ်ကို မပယ်နိုင်ဘူး။

သမထ တရားကို အားထုတ်၍ စျာန် အဘိညာဏ် တန်ခိုးနှင့် မြေလျှိုး မိုသ်းပျံ ကောင်းကင်စျာန်နှင့် နေနိုင် သော်လဲ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို မပယ်နိုင်ဘူး ဟူ၍ မှတ်၊ အကုသိုလ်ကို မပယ်နိုင်သမျှကာလပတ်လုံး လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာချမ်းသာခံစား၍ နေရသော်လဲ ကုသိုလ် အရှိန်ကုန်က မလွဲတမ်း အပါယ်လေးပါးကို ကျမှားဘဲ။

ဒါကြောင့် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က အပါယ်လေး ပါးသို့ မကျချင်လျှင် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို ပယ်နိုင် အောင် ပယ်လိုက်ကြလို့ ဟောတော်မူတာဘဲ။

အနတ္တကိုမြင်တာနှင့် ဘာကြောင့် အကုသိုလ် တရားကို ပယ်နိုင်သလဲဆိုလျှင် လောက ဥပမာ အားဖြင့် အလွန်တရာ မှောင်လှစွာသော တိုက်ခန်း ကြီးထဲမှာ ဆီမီး တတိုင်ထဲ လင်းတာနှင့် အလုံးစုံ အမှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ရောက်လာသလို၊ အတိတ်ကပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံပေါင်းအနန္တ တို့ကို အနတ္တ လက္ခဏာ မြင်တာနှင့် အပြိုင်နက် အလုံးစုံ အကုသိုလ်တရားတွေ ပျောက်သွားရမယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် အကုသိုလ်ဆိုတာ ပဟာတဗ္ဗ ပယ်အပ်သော တရား၊ ကုသိုလ်ဆိုတာက ပဟာယက ပယ် အတ်သောတရားဖြစ်တယ်။ ပြုပြီးသော အကုသိုလ်ကို မည်သို့ ခေါ်လာသလဲဟူမ-

ဥပမာ- ပုလဲလုံး ကလေးတွေကို ခိုင်လှစွာသော ပိုးကြီး ဖြင့် သီကုံးထားလိုက်မယ် ဆိုလျှင် ပုလဲလုံး တလုံးကိုဆွဲယူ တာနှင့် တပြိုင်လုံး ပါလာပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့် ပါလာသလဲ ခိုင်လှစွာသော ပိုးကြီးနှင့် သီထား တာကို၊ အဲဒီ ပိုးကြီးကို နှပ်နှပ်ပါအောင် ဖြတ်တောက် ပစ်လိုက်လျှင် မည်သည့်ပုလဲလုံးမျှ မပါဘဲ အကုန်လုံး ကျန်ရစ်ခဲ့လိမ့်မယ်။

အဲဒီ ပိုးကြီးလိုဘဲ အတ္တဋ္ဌိဒိက မိမိပြုခဲ့ဘူးတဲ့ အကုသိုလ် တရားတွေကို တခုမကျန် အကုန်ဆွဲခေါ်လာလို့ သူ့ကိုဖြတ်တာ နှင့်တပြိုင်နက် အကုသိုလ်တရားတွေ တခုမကျန် ပပျောက် သွားတယ်။

အနတ္တ လက္ခဏာ မြင်တာက အမောဟ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ် အလင်း ဓာတ်၊ အနတ္တကို မမြင်အောင် ကာကွယ် ထားတဲ့ မောဟ အဝိဇ္ဇာက အမှောင်ဓာတ်၊ ဒါကြောင့် အလင်းရောက်က အမှောင်မုချပျောက်ရတယ်။

အနတ္တကို တကယ်တွေ့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဖြစ်ပြီး သော အကုသိုလ်တရားကိုလဲ ပယ်နိုင်တယ်။ မဖြစ်သေးသော

အပါယ်ကျလောက်တဲ့ အကုသိုလ်ကို အသက်ကိုသာ အသေ
ခံမယ် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ အကုသိုလ်ကို မပြုတော့ဘူး၊ မရ
ဘူးသေးသော ကုသိုလ်ကံ အနတ္တရသဖြင့် ထိုကုသိုလ်ကို
ထိုယောဂီသည် မည်သည့်အခါမျှ လက်မလှုတ်ဘဲ မပွားပါနှင့်
ဆို၍မရ၊ အမြဲတမ်း ပွားများနေမယ်ဆိုတာ တထစ်ကျ မှတ်
သားထားကြပါ။

သံ သ ရာ ဝဋ်

ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များ
အထူးသဖြင့် နားလည်ထားဘို့က-

- ဒါန နှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် လှူဒါန်းတတ်ရမယ်၊
- သီလ နှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် စောင့်တတ် ရမယ်၊
- ဘာဝနာ နှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ပွားတတ်ရမယ်၊

ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဒါနသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ ဒါန၊
နိဗ္ဗာန်မရောက်တဲ့ဒါန နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ သီလလဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်
တဲ့သီလ၊ နိဗ္ဗာန်မရောက်တဲ့သီလ နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ ဘာဝနာ
မှာလဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ဘာဝနာ၊ နိဗ္ဗာန်မရောက်တဲ့ ဘာဝနာ
နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ရောက် မရောက်ဆိုတဲ့ စကားဟာ
မလွယ်လှဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက် မရောက်သိဘို့က ဉာဏ်စခန်း
ဖြစ်၍ ဉာဏ်စခန်းကိုရမှ မိမိကိုယ်တိုင် ဤဒါနဟာ နိဗ္ဗာန်
ရနိုင်တယ် မရနိုင်ဘူး၊ ဤသီလဟာ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တယ် မရနိုင်

ဘူး၊ ဤဘာဝနာဟာ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တယ် မရနိုင်ဘူး ဆိုတာ ခွဲခြားပြီး သိနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် မိမိကိုယ်တိုင် ထင်ရှားသိနိုင်အောင် လေးလေး စားစားနှင့် အားထုတ် လိုက်နာကြည့် တိုက်တွန်း နေရတာ၊ ယခုဟောပြုသော တရားများကို သေသေချာချာ မှတ်သား ကြည့်ဘဲ၊ လှူဒါန်းကြ သီလဆောက် တည်ကြ ဘာဝနာ အားထုတ်ကြတဲ့အခါမှာ ယေ ဘု ယ အားဖြင့် ဆုတောင်းကြ တာက “ သံသရ ဓန္ဒဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ ” လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက် ပါရခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဒေတိ-ပေးလှူ၏၊ သီလံ-သီလကို၊ ရက္ခတိ- စောင့်ရှောက်၏၊ ဘာဝနံ- ဘာဝနာကို၊ ဘာဝေတိ- ပွားစေ၏ ဟု ဆိုလေ့ရှိကြတယ်။

ဒီသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဟာ ဘယ်မှာနေသလဲလို့ မေးရင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများ ယော်ယမ်း မှန်းဆပြီး - သိထားတဲ့ သံသရာက အဟုတ်သားဘဲ၊ သံသရာက အင်မတန် ရှည်တာ ဘဲ၊ တော်တော်ကြာ လူဖြစ်လိုက်၊ တော်တော်ကြာ နတ်ဖြစ် လိုက်၊ တော်တော်ကြာ ခွေးဖြစ်လိုက်၊ အင်မတန် ရှည်တာဘဲ၊ အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့ သူ့ရောငါပါပြောဆို နေကြတယ်။ အဲဒီသံသရာက တကယ် အစစ် သံသရာမဟုတ်ဘူး၊ လောကီသမုတိသစ္စာနယ်က လူတွေခေါ်ဝေါ်နေကြတဲ့ သံသ ရာဖြစ်တယ်၊ ပရမတ္ထနယ်က သံသရာမှ အစစ်သံသရာဖြစ်တယ်။

ခန္ဓာနုပ ဝဋ်ပါဠိ၊
ဓာတု အာယတနာနုစ၊
အဗျောစိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊
သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။

မြန်မာလိုသက်သက် ပြောရလျှင် ခန္ဓာ အာယတန ဓါတ် တို့ မပြတ်ဖြစ်တာ သံသရာလို့ဆိုတယ်။ အဲဒီ ခန္ဓာ အာယတန ဓါတ်က ဘယ်နေရာမှာဖြစ်သလဲ၊ ကောင်းကင်မှာလဲ မရှိဘူး၊ ရေထဲမှာလဲမရှိဘူး၊ မြေထဲမှာလဲမရှိဘူး၊ ဘယ်နေရာမှာ ဖြစ် သလဲ၊ ဉာဏ်နှင့်တကယ်ရှာကြည့်လျှင် မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာသာ ရှိတယ်။

ခန္ဓာမှာရှိတယ်လို့ ဆိုတော့ ဘယ်နေရာမှာရှိသလဲ၊ မျက်စိ မှာရှိတယ်၊ နားမှာရှိတယ်၊ နှာခေါင်းမှာရှိတယ်၊ လျှာမှာ ရှိတယ်၊ ကိုယ်မှာရှိတယ်၊ မနောမှာရှိတယ်၊ အဲဒီခြောက်ဋ္ဌာနကို ချန်လှပ်၍ဘယ်နေရာမှ သံသရာမရှိဘူး- ဘာကြောင့်လဲ ဆိုလျှင် မျက်စိဆိုတာ ရုပ်တရားအစစ်၊ အဆင်းဆိုတာကလဲ ရုပ်တရား အစစ်ဘဲ၊ အဲဒီမျက်စိရုပ်နှင့် အဆင်းရုပ် နှစ်ခုပေါင်းဆုံမိတော့ မြင်သိလုံး ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီမြင်သိလုံးဟာ ဘာလဲ နာမ် တရားအစစ်ပေါ့၊ ယခုပြောတဲ့ မျက်စိရုပ်၊ အဆင်းရုပ်၊ မြင်သိ နာမ်၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကိုပင် ခန္ဓာခေါ်လဲဖြစ်တယ်၊ အာယတန ခေါ်လဲဖြစ်တယ်၊ ဓါတ်ခေါ်လဲဖြစ်တယ်။

ခန္ဓာဆိုတာက မျက်စိရုပ်, အဆင်းရုပ်, အဲဒါက ရူပက္ခန္ဓာ၊ မြင်သိလုံးက နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး ပါတယ်။ ဘာကြောင့် နာမ်ခန္ဓာလေးပါးပါသလဲဆိုလျှင် မြင်သိလုံးဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ခံစားတတ်တာက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားတတ်တာကသညာ က္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်ကြောင့်ကြလုံးက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ မြင်သိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ အဲဒါရုပ်ခန္ဓာ တပါး၊ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး ဖြစ်တော့ ခန္ဓာ ငါး ပါး အစစ်မဟုတ်လား။ ဒီခန္ဓာငါးပါး ဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားဟာ မျက်စိပေါက်က မပြတ်ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား။ ခန္ဓာငါးပါးသာ ခေါ်နိုင်သလား။ အာယတန လို့ကော မခေါ်နိုင်ဘူးလား။ ခေါ်နိုင်တာပေါ့။ မျက်စိဆိုတဲ့ ရုပ်က မျက်စိအာယတန၊ အဆင်းရုပ်က အဆင်းအာယတန၊ မြင်သိလုံးက မြင်သိအာယတနပေါ့။ မာဂဓဘာသာနဲ့ဆိုလျှင် စက္ခာယတန, ရူပါယတန, မနာယတနလို့ ခေါ်တယ်။ ရုပ် အာယတန, နာမ်အာယတန မျက်စိပေါက်က မပြတ် ဖြစ်နေ တယ်မဟုတ်လား။

ဓါတ်လို့ မခေါ်နိုင်ဘူးလား။ ခေါ်နိုင်တာဘဲ။ မျက်စိ ဓါတ်, အဆင်းဓါတ်, မြင်သိဓါတ်လို့ ခေါ်နိုင်တယ်။ မာဂဓ ဘာသာနှင့် ဆိုလျှင် စက္ခုဓါတ် ရူပဓါတ်, စက္ခုဝိညာဏ ဓါတ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ မျက်စိပေါက်က ဓါတ်သုံးပါး, မပြတ် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော် မြတ်က ခန္ဓာအာယတနဓါတ် တို့ မပြတ်ဖြစ်တာ သံ သ ရာ

ဟု ဟောထားတာပေါ့။ အမှန်စင်စစ် မျက်စိ ပေါက်က
 ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့သည် မပြတ်ဖြစ်နေတာ သံသရာ
 အစစ်ဘဲ။ ကိုင်း မျက်စိပေါက်ကသာ သံသရာ ဖြစ်သလား
 နားပေါက်ကကော နားရုပ်၊ အသံရုပ်၊ ကြား သိ နာမ်၊
 ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဘဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကို
 နားရုပ်နှင့် အသံရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ အသံသဒ္ဒါရုံကို ခံစား
 တတ်သော ဝေဒနာက စံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊
 မှတ်သားတတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြတတ်တဲ့
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ကြားသိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ အဲဒီရုပ်ခန္ဓာတပါး
 နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို ခန္ဓာငါးပါး လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီခန္ဓာ
 ငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ မပြတ် ဖြစ်နေတာ
 သံသရာပေါ့။

ခန္ဓာဘဲလား အာယတနကကော နားအာယတန၊ အသံ
 အာယတန၊ ကြားသိ အာယတနလို့ ဆိုတော့ ရုပ်အာယတန
 နာမ်အာယတန ဆိုတာပေါ့။ မာဂဓဘာသာနှင့် ခေါ်လျှင်
 သောတာယတန၊ သဒ္ဒါယတန၊ မနာယတမလို့ ခေါ်တယ်။
 ဓါတ်လို့ ခေါ်လို့ ရှိလျှင် နားဓါတ်၊ အသံဓါတ်၊ ကြားသိဓါတ်၊
 ရုပ်ဓါတ်၊ နာမ်ဓါတ်ဘဲ။ မာဂဓဘာသာနှင့် ဆိုလျှင် သောတ
 ဓါတ်၊ သဒ္ဒဓါတ်၊ သောတ ဝိညာဏဓါတ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ
 ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာ ရုပ်အာယတန နာမ်အာယတန ရုပ်ဓါတ်
 နာမ်ဓါတ် နားပေါက်က မပြတ်ဖြစ်နေတာ သံသရာ အစစ်ဘဲ။

မျက်စိ သံသရာ နားသံသရာတင် ဖြစ်သလား၊ နှာခေါင်းက
 ကော သံသရာ မဖြစ်ဘူးလား၊ ဖြစ်တာဘဲ၊ နှာခေါင်းကရုပ်၊
 အနံ့ကရုပ်၊ နံသိကနာမ်တရား အဲဒီနှာခေါင်းရုပ်နှင့် အနံ့ရုပ်က၊
 ရူပက္ခန္ဓာ၊ နံသိလုံးက နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး
 မှာ ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားတတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာ
 စေ့ဆော် ကြောင့်ကြလုံးက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ နံသိ လုံးက
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ အဲဒီရုပ် ခန္ဓာတပါး နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးဟာ
 နှာခေါင်းမှာ အမြဲမပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊ ခန္ဓာတင် မဟုတ်ဘူး၊
 အာယတနဆိုတာလဲ ထိုနည်းတူစွာ နှာခေါင်းအာယတန၊ အနံ့
 အာယတန၊ နံသိအာယတန၊ ရုပ်အာယတန၊ နာမ်အာယတန၊
 ဖြစ်တယ်၊ မာဂဓဘာသာနှင့်ခေါ်လျှင် သာနာယတန၊ ဂန္ဓာ
 ယတန၊ မနာယတန၊ အဲဒီ ရုပ်အာယတန နာမ်အာယတန၊
 တို့ဟာ နှာခေါင်းမှာ မပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊ ဓါတ်လို့ ဆိုတာလဲ
 နှာခေါင်းဓါတ်၊ အနံ့ဓါတ် နံသိဓါတ်၊ ရုပ်ဓါတ်၊ နာမ်ဓါတ်
 ဖြစ်တယ်၊ မာဂဓဘာသာနှင့်ခေါ်လျှင် သာနဓါတ်၊ ဂန္ဓဓါတ်
 သာနဝိညာဏဓာတ်လို့ ခေါ်တယ်၊ နှာခေါင်းမှာ ရုပ်ခန္ဓာ
 နာမ်ခန္ဓာ ရုပ်အာယတန၊ နာမ်အာယတန ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်
 တွေ မပြတ် ဖြစ်နေလို့ နှာခေါင်း သံသရာလို့ ဆိုတာ၊ လျှာ
 ကကော လျှာရုပ် အရသာရုပ် စားသိနာမ်၊ အဲဒီရုပ်နာမ်နှစ်ပါး
 ကိုပင် ခန္ဓာအာယတနဓာတ်လို့ ခေါ်တာ၊ လျှာရုပ် အရသာ
 ရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ စားသိလုံးထဲမှာခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊

မှတ်သားတတ်တဲ သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြလုံးက
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ စားသိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ရုပ်
ခန္ဓာတပါး နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးကို လျှာ၌ ခန္ဓာငါးပါး
ဖြစ်တယ်။

၎င်းနည်းတူ အာယတနကလဲ လျှာအာယတန၊ အရသာ
အာယတန၊ စားသိအာယတန ရုပ်အာယတန နာမ်အာယ
တန နှစ်ပါးဖြစ်တယ်။ ပါဠိလိုတော့ ဇီဝါယတန၊ ရသာယ
တန၊ မနာယတနလို့ ခေါ်တယ်။ ဓါတ်ကလဲ ထိုနည်းတူစွာ
လျှာဓါတ်၊ အရသာဓါတ်၊ စားသိဓါတ်၊ ရုပ်ဓါတ်၊ နာမ်
ဓါတ် နှစ်ပါးဘဲ။ ပါဠိလိုဆိုလျှင် ဇီဝါဓါတ် အရသာဓါတ်
ဇီဝါဝိညာဏဓါတ်လို့ ခေါ်တယ်။ လျှာကလဲ ခန္ဓာအာယတန
ဓါတ်ဖြစ်ပုံကို မှတ်သား၍ လျှာလဲ သံသရာ အစစ်ဘဲ။ ကိုယ်
ကလဲ အပ်နဲ့ ထိုးဆွ နာကျင် တတ်တဲ နေရာဟာ ကိုယ်ဘဲ။
၎င်းကိုယ်နှင့် တွေ့ထိကောင်းတဲ့ ပထဝီ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ တေဇော
ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဝါယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဆိုတဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓါတ်နှင့် တွေ့တိုင်း
တွေ့တိုင်း သိ သိနေတာက ကာယဝိညာဏ် နာမ်တရားဘဲ။

ပထဝီနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ နာကျင်မှု၊ ကိုက်ခဲမှုတွေဟာ ပထဝီ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့် တွေ့တာ၊ တေဇောဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့် တွေ့တော့ပူတာ
တော့ တွေဟာ တေဇောဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့် တွေ့တာ၊ မပြိုင်မသက်
လှုပ်လှုပ်ရုရု တွေ့တာက ဝါယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်တွေ့တာက၊ ဘယ်
ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်တွေ့တွေ့ တွေ့သိလုံးက နာမ်တရားဘဲ။ အဲဒီ ရုပ်နာမ်

နှစ်ပါးကို ခန္ဓာဖွဲ့လျှင် ကိုယ်ရုပ် အတွေ့ရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ တွေ့သိလုံးက ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားတတ်တဲ့ သညာခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်ကြောင့်ကြလုံးက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ တွေ့သိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ အဲဒါ ရုပ်ခန္ဓာတပါး နာမ်ခန္ဓာလေး ပါးဖြစ်တာဘဲ။ အာယတနကကိုယ်အာယတန အတွေ့ အာယတန၊ တွေ့သိအာယတန၊ အာယတန သုံးပါးဖြစ်တယ်။ ပါဠိ လိုဆိုတော့ ကာယာယတန၊ ဖောဠဗ္ဗာ ယတန၊ မနာယတန လို့ ခေါ်တယ်။ ဓါတ်ကလဲကိုယ်ဓါတ်၊ အတွေ့ဓါတ် တွေ့သိဓါတ်၊ ရုပ်ဓါတ်၊ နာမ်ဓါတ်သုံးပါးဘဲ။ ပါဠိလိုတော့ ကာယဓါတ် ဖောဠဗ္ဗဓါတ် ကာယဝိညာဏဓါတ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့်မိမိကိုယ်မှာရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာ၊ ရုပ်အာယတန နာမ်အာယတန ရုပ်ဓါတ် နာမ်ဓါတ်တို့သည် မပြတ်ဖြစ်နေလို့ ကိုယ်သံသရာ လို့ ထင်ရှားသိရတယ်။

အိပ်ရာထဲမှာ အိပ်နေရင်း သံသရာကြီး မပြတ်ဖြစ်နေတာကိုမသိကြဘူး။ ဘာကြောင့် မသိသလဲဆိုလျှင် အဝိဇ္ဇာကြောင့် မသိတာဘဲ။ တကယ်အစစ် မနောထဲက သံသရာဖြစ်နေပုံက အိပ်ရာထဲမှာ အိပ်နေရင်း အလကားမနေဘူး။ တွေ့ကရာတွေရှောက်ပြီး တွေးချင်တာတွေ ရှောက်တွေးနေတာ သံသရာကြီးပေါ့။

ဘာကြောင့်လဲ ဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်က ဓမ္မာရုံ၊ ရုပ်နှင့်ထိခိုက်တော့ မနောဝိညာဏ်သိလုံး တွေ့ဖြစ်လာတာပေါ့။ ဟဒယဝတ္ထု

ရုပ်နှင့် ဓမ္မာရုံက ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကြံသိလုံးကနာမ်ခန္ဓာ လေးပါးဘဲ၊
 ငှင်းကြံသိလုံးထဲမှာ ခံစားတတ်ထာက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်
 သားတတ်တာကသညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြလုံးက
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ကြံသိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ မနောပေါက်က
 ရုပ်ခန္ဓာ တပါး နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး မပြတ်ဖြစ်နေတာဘဲ၊
 အာယတနလို့ ခေါ်လျှင်လဲ မနောအာယတန သဘောအာယ
 တန ကြံသိအာယတန၊ အဲဒါ ရုပ်အာယတနနာမ်အာယတနဘဲ၊
 ဓါတ်လို့ ခေါ်လျှင်လဲ မနောဓါတ် သဘောဓါတ် ကြံသိဓါတ်
 လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါ ရုပ်ဓါတ် နာမ်ဓါတ်ပေါ့၊ မနောပေါက်က
 ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာ၊ ရုပ်အာယတန နာမ်အာယတန၊ ရုပ်
 ဓါတ် နာမ်ဓါတ် မပြတ်ဖြစ်တာ သံသရာ လို့ ခေါ်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ မျက်စိပေါက် နားပေါက် နှာခေါင်း
 ပေါက် လျှာပေါက် ကိုယ်ပေါက် မနောပေါက်က ရုပ်နာမ်
 တရားတွေဟာ ခဏမစဲ တဖွဲဖွဲဖြစ်နေတာကိုပင် ခန္ဓာ အာယ
 တနဓါတ် မပြတ်ဖြစ်တာ သံသရာလို့ ဟောတော်မူတာကို
 အမြဲအသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ထားရမယ်။

ကောင်းပြီ သံသရာ အစစ်ကိုတော့ သိပါပြီ၊ စာက
 သံသာရ ဝဋ်ဒုက္ခတော၊ လို့ ဆိုတော့ ဝဋ်ကဘယ်မှာ ရှာရ
 ဦးမှာလဲလို့ဆိုလျှင် ယခုပြောခဲ့တဲ့ သံသရာကြီးကိုပင် ဝဋ်ဒုက္ခ
 လို့ ဆိုတာပေါ့၊ ဝဋ်ဆိုတာ တခြားမဟုတ်ဘူး။ ခြောက်ဒွါရက
 ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေမပြတ်ဖြစ်နေတာကိုပင် ဝိပါကဝဋ်လို့

ခေါ်တာ။ ဝိပါကဆိုတာ အကျိုးလို့ ဟောတယ်။ အဲဒီဝိပါက
 ဝဋ်အကျိုးတရားက တမျိုးထဲ မဟုတ်ဘူး။ နှစ်မျိုး နှစ်စား
 ရှိတယ်။ အဲဒီ နှစ်မျိုးနှစ်စားက ဘာလဲ။ ကောင်းတာမြင်
 မကောင်းတာမြင်နှစ်မျိုး၊ ကြားတာကလဲ ကောင်းတာကြား
 မကောင်းတာ ကြား နှစ်မျိုး၊ နံတာကလဲ ကောင်းတာနံ
 မကောင်းတာနံ နှစ်မျိုး၊ စားတာကလဲ ကောင်းတာစား
 မကောင်းတာစား နှစ်မျိုး၊ တွေ့တာကလဲ ကောင်းတာတွေ့
 မကောင်းတာတွေ့ နှစ်မျိုး၊ ကြံသိတာကလဲ ကောင်းတာကြံ
 မကောင်းတာကြံ နှစ်မျိုးဘဲ။ အဲဒီကောင်း မကောင်း နှစ်ပါး
 ဖြစ်နေတာ ကောင်းကင်းကျ မိုသ်းပေါ်ကျ ဒေဝါ သိကြား
 ဗြဟ္မာ ဗိဿနိုး တန်ခိုးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖန်ဆင်းလို့ဖြစ်တာ
 မဟုတ်ဘူး။

အကျိုး တရားဆိုတာ အကြောင်းနှင့် ကင်းလို့ ဖြစ်တာ
 မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုးတရားဖြစ်တာ၊
 ယခုထင်ရှား သိနေရတာက အကျိုးနှစ်ပါးကို သိနေသဖြင့်
 အကြောင်းနှစ်ပါး ရှိတယ်လို့ဆိုတာ အမှန်သိရမယ်။ အဲဒီ
 အကြောင်းတရား နှစ်ပါးက ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ
 နှစ်ပါးကိုမြင်အောင်ကြည့်၊ ယခုပြောတဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်
 ကံနှစ်ပါးက မည်သို့နှင့်မျှမသက်ဆိုင်ဘူး။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုခဲ့တဲ့
 ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ကမ္မဝဋ် ဆိုးလို့ ခေါ်တယ်။
 ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ကမ္မဝဋ်ဆိုးကြောင့် ခြောက်ဒွါရမှာ

ကောင်း မကောင်းဆိုတဲ့ ဝိပါက ဝဋ် ဆိုးကြီး အမြဲဖြစ်နေ
တာကိုမြင်အောင်ကြည့်။

ကောင်းပြီ ကမ္မဝဋ်ဆိုး၊ ဝိပါက ဝဋ်ဆိုးကြီးတော့ သိပါ
ပြီတဲ့။ ဤနေရာ၌ပြတ်မသွားဘဲ ဝိပါက ဝဋ်ဆိုးကြီးကို မှီပြီး
ကံလေသဝဋ် ပေါ်လာ လိမ့်မယ်။ ဘယ်လို ကံလေသဝဋ်
တွေလဲဆိုရင် ခြောက်ဒွါရက ဝိပါက ဝဋ်ဆိုးကြီး ဖြစ်တိုင်း
ဖြစ်တိုင်း ကောင်းတဲ့ ဣဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့တော့ နှစ်သက်ရင်
လောဘ ကံ လေ သာ ဝဋ်ဆိုးကြီး ဖြစ်တယ်။ မကောင်းတဲ့
အနိဋ္ဌာရုံနှင့်တွေ့တော့ စိတ်ဆိုးရော၊ စိတ်ဆိုးတော့ ဒေါသ
ကံ လေ သာ ဝဋ်ဆိုးကြီးဖြစ်တယ်။ ခြောက်ဒွါရနှင့် အာရုံ
ခြောက်ပါး တွေတိုင်းတွေတိုင်း နှစ်သက်တယ်လဲမဟုတ် မနှစ်
သက်ဘူးလဲမဟုတ် ဂရုစိုက် အမှတ်မဲ့နေလိုက်ရင် ဘာဖြစ်
မလဲ မောဟကံလေသာ ဝဋ်ဆိုးကြီးဖြစ်တာပေါ့။

အဲ ယခုပြောခဲ့တဲ့ လောဘကံလေသာ၊ ဒေါသကံလေသာ၊
မောဟကံလေသာတွေဟာ ဘယ်နေရာကဖြစ်သလဲ ဉာဏ်နှင့်
မိအောင်ကြည့်။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်
ဤခြောက်ဒွါရကဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဂရုစိုက်ပြီးသေသေချာချာ
မှတ်ထားပါ။

ကောင်းပြီ ကံလေသဝဋ်ဖြစ်တော့ဘာဖြစ်အုံးမလဲ၊ ကံလေ
သဝဋ်က အကြောင်းဖြစ်ပြန်တာပေါ့။ အဲဒီ အကြောင်းတရား
ကြောင့် အကျိုးတရားက အမှန်မလွဲဘူးဖြစ်မှာဘဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အတိုင်းဆိုရင်

အတိတ်အကြောင်းတရား ငါးပါး ဘယ်သူလဲ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ။ အတိတ်အကြောင်း ငါးပါးကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး ငါးပါးဖြစ်မယ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးငါးပါးက ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ် သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ။ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းငါးပါး ဖြစ်အုံးမယ်။ အဲဒီပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ငါးပါးက တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရအကြောင်း ငါးပါးဖြစ် မယ်။ အဲဒီပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ငါးပါးကြောင့် အနာဂတ် အကျိုးငါးပါး ဖြစ်ရအုံးမယ်။ အဲဒီ အကျိုးငါးပါးက မည် သူလဲ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဘဲ ဖြစ်မယ်။ အကျဉ်းပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်အတိုင်းပြောတာ။

ယခုဟောခဲ့တဲ့ ကိလေသဝဋ်ကြောင့် ဘာဖြစ်မလဲဆိုလျှင် သေသေချာချာမှတ်ထား၊ လောဘကိလေသာကြောင့် ဖြစ်ရ သောအကျိုးက-

ယေဘုယျေန ဟိ သတ္တာ တဏှာယ ပေတ္တိဝိသယံ
ဥပပဇ္ဇန္တိ။

အဋ္ဌသာလိနိ။

ဟိသစ္စံ-ငါဆိုသောစကားသည်မှန်၏။ ယေဘုယျေန- များသောအားဖြင့်၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ တဏှာ

ယ- လောဘတဏှာကြောင့်၊ ပေတ္တိဝိသယံ- ပြိတ္တာ
ဘုံသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။

ယခုဒါယကာ ဒါယိကာမများ တကယ်တမ်း ကြောက်၍
အမြဲဆုတောင်းနေကြတဲ့ အပါယ်လေးပါး အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့
ပြိတ္တာဘုံ မဟုတ်လား၊ အဲဒီပြိတ္တာဘုံကိုကြောက်လှ၍မရောက်
ပါရစေနှင့်လို့ တောင်းလိုက်ကြတဲ့ဆုဟာအခါခပ်သိမ်းဘဲ၊ ကိုင်း
စဉ်းစားလိုက်ကြစမ်း၊ ယခုကျရမဲ့ ပြိတ္တာဘုံဟာ အပါယ်လေး
ပါးထဲကဘဲ၊ ပြိတ္တာဘုံက လာခေါ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ပြိတ္တာဘုံ
ကိုသွားရမှာ၊ မိမိသဏ္ဍာန်မှာရှိတဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊
လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်၊ အဲဒီခြောက်ပါးကလွဲ၍ ပြိတ္တာဘုံကိုသွားတဲ့
နေရာမရှိဘူးဆိုတာ အမြဲမှတ်ထားကြပါ၊ ပြိတ္တာဘုံကို တကယ်
ကြောက်လျှင် ပြိတ္တာဘုံကို ရောက်အောင်ပို့နေတဲ့ ရန်သူကို
နိုင်အောင်သတ်ပါ။

လောဘကိလေသာက ပြိတ္တာဘုံကိုပို့တယ်၊ မနှစ်သက်ဘဲ
အနိဋ္ဌာရုံကိုတွေ့တော့ ဘာဖြစ်မလဲ၊ မနှစ်သက်တဲ့ အနိဋ္ဌာရုံကို
တွေ့ရတော့ စိတ်ဆိုးမယ်၊ စိတ်ဆိုးတော့ ဒေါသကိလေသာ
ဖြစ်မယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီဒေါသကိလေသာက ဘယ်သွားရ
မလဲ၊ ဒေါသကိလေသာက-

ဒေါသေန ဟိစဏှ ဇာတိတာယ ဒေါသသဒိသံ
နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။
အဋ္ဌသာလိနီ။

ဟံသစ္စံ- ငါဆိုသောစကားသည် မှန်၏။ ဒေါသေန-
ဒေါသသည်၊ စက္ခုဇာတိတာယ- ကြမ်းတန်းသော
သဘောရှိသောကြောင့်၊ ဒေါသသဒိသံ- ဒေါသနှင့်တူ
သော၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

မိမိ၏အဇ္ဈတ္တိကအတွင်းမှ တကယ်တမ်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့
ဒေါသကိလေသာ တရားဟာ မည်မျှလောက် ကြောက်စရာ
ကောင်းတယ်ဆိုတာ အလွန် အလွန် ကြောက်ကြတဲ့ သဗ္ဗိုဝါဒ
ကာလသုတ်၊ သင်္ခါတ၊ ရောရူဝ၊ မဟာရောရူဝ၊ တာပန၊
မဟာတာပန၊ အဝိစိ၊ အဲဒီ ငရဲကြီးရှစ်ထပ် ငရဲငယ် ၁၂၀-
ထပ်၊ လောဟကုမ္ဘီငရဲ လောကန္တရိက်ငရဲ၊ ပဟာသငရဲကို မလွဲ
တမ်းကျတတ်တဲ့ ဒေါသဆိုးကြီးဟာ ဘယ်က ထွက်လာသလဲ၊
မိမိအဇ္ဈတ္တိကသဏ္ဍာန်မှာရှိတဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊
ကိုယ်၊ စိတ် မနေ့က ထွက်လာတဲ့ ကိလေသာ ဝဋ်ဆိုးကြီးဘဲ
မဟုတ်လား။

ကိုင်းလောဘနှင့် ဒေါသက ပြိတ္တာဘုံနှင့် ငရဲဘုံကို
လမ်းညွှန်လိုက်ပြီ၊ အမှတ်တမဲ့နေမိ၍ မောဟ ကိလေသာဖြစ်ရင်
ကော သက်သာပါ့မလား၊ မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မသက်သာ
ဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့-

မောဟေန ဟိ မုယုနသဘာဝတ္တာ တိရစ္ဆာန
ယောနိယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။

အဋ္ဌသာလိနီ။

ဟိသစ္စံ-ငါဆိုသော စကားသည်မှန်၏။ မောဟေန-
မောဟသည်၊ မုယုနသဘာဝတ္တာ- တွေဝေသော
သဘော ရှိသောကြောင့်၊ တိရစ္ဆာန ယောနိယံ
တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့၊ ဝါ-အသုရကယ်ပြည်သို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ-
ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

ကိုင်း စဉ်းစားကြစမ်း၊ အမှတ်တမဲ့နေမိတဲ့ မောဟဟာ
အလွန်ကြောက်ကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်အုံ အသုရကယ် ပြည်ကို
ရောက်ရမယ်လို့ ဟောထားတော့ မိမိတို့ အလွန်ကြောက်
ကြတဲ့ အပါယ်လေးဘုံက လွတ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ၊
ယခုတရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အပါယ်
လေးပါးမှလွတ်ကြောင်းကို ရှာနေကြတာမဟုတ်လား။

အပါယ်လေးပါးလွတ်ဘုံက လောဘ ဒေါသ မောဟ
ကင်းမှ လွတ်မယ်လို့ ဆိုကြတယ်၊ ကောင်းပြီ ဒါနု သီလ
သမထတို့ဆိုတာ ဒီလောဘ ဒေါသ မောဟ မကင်းဘူးလားလို့
မေးရင် အနည်းငယ်တော့ ကင်းပါတယ်၊ သို့သော် ဒါနု၊ သီလ၊
သမထဆိုတာ တဒင်္ဂ ပဟာန်၊ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန် လောက်သာ
ကင်းတာ စိတ်မချရဘူး၊ တကယ်တမ်း အပါယ်လေးပါးမှ
လွတ်ချင်ရင်-

ဥပမာ - ထန်းစေ့ မျိုးကြောင့် ဆန်းပင် ပေါက်တယ်၊ ထို့
ထန်းပင်ကအသီးသီးရင် ထိုထန်းပင်မျိုးက မျိုးဆက်
မပြတ်ဘူးဆိုတာ မှတ်ထားပါ။ ထန်းပင် မျိုးစေ့

ကြောင့် ထန်းပင် ပေါက်စေကာမူ အဖိုပင်ဖြစ်က
မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အသီးမရသဖြင့် မျိုးဆက်ပြတ်ပြီ
ဟူ၍ မှတ်ပါ။

ထိုနည်းဥပမာအတိုင်း ကမ္မဝဋ် မျိုးစေ့ကြောင့် ဝိပါက
ဝဋ် ဆိုတဲ့ ခြောက်ဒွါရက ရုပ်နာမ်အပင်တွေက အမြဲတမ်း
ပေါက်နေမှာဘဲ၊ အဲဒီ ဝိပါကဝဋ်အပင်တွေက မျိုးဆက် ပြတ်
အောင် ကိလေသဝဋ် ဆိုတဲ့ အသီးကိုသတ်ရမယ်၊ ဘယ်လို
နည်းနဲ့ သတ်မလဲ၊ အဲဒါ အရေးအကြီးဆုံးဘဲ။

ယခုပြောတဲ့ ကိလေသဝဋ်ကို သတ်ချင်ရင် အနတ္တ တွေ
အောင် ရှာရမယ်၊ အနတ္တက ဘယ်ကရဲမလဲဆိုရင် ရုပ်တရား
နာမ်တရားကို တကယ်မြင်မှ ဖြစ်ပျက်ဆိုတဲ့ တရားကိုတွေ့မယ်၊
ဖြစ်ပျက်ကိုတွေ့မှ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဆိုတဲ့ တရားပေါ်လာ
မယ်၊ အနတ္တပေါ်လာအောင် ရုပ်နာမ်ကို တွေ့အောင် ရှာမှု
ဟာ ပဓာနဘဲ၊ ရုပ်နာမ်ကိုတွေ့ဘို့က သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဉာဏ်
ကိုရမှ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားကို တွေ့မယ်ဆိုတာ မြဲမြဲကြီး
မှတ်ထားပါ။

ကောင်းပြီ အနတ္တ တွေ့ရုံနှင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ
ကင်းရှေ့လားလို့ မေးရင် မကင်းသေးဘူး၊ မကင်းသေးရင်
အပါယ်လေးပါးက လွတ်ပါ့မလားတဲ့၊ အနတ္တကို တွေ့သဖြင့်
မုချ အပါယ်လေးပါးမှ ကင်းလွတ်ပြီလို့ မှတ်ပါ။ ဘာကြောင့်

လဲ အနတ္တကိုတွေ့သဖြင့် အပါယ်ကျကြောင်းဖြစ်တဲ့ လောဘ ဒေါသ မောဟ မရှိတော့ဘူး။

သက်သေခံ ဥပမာ ပြုရမယ် ဆိုလျှင် ဝိသာခါ တို့ ခုဇုတ္တရာ တို့ဟာလောဘ ဒေါသ မောဟ မကင်းသေး သော်လဲ အနတ္တကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် တွေ့၍ မုချအပါယ်မကျ ကြောင်းကို မှတ်ထားပါ။ ဒါကြောင့် ယခု ယောဂီများဟာ အနတ္တကို အစစ်အမှန် ရကြရင် ငါတို့သည် မုချအပါယ်သို့ မကျတော့ဘူးလို့ တထစ်ချ ယုံကြည်ကြပေတော့။ဒါကြောင့်-

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော ဝိပဿကော
ဗုဒ္ဓသာသနေ လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နိယတ
ဂတိကော စူဠသောတာပန္နော နာမ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန- ဤနာမရူပ ပရိစ္ဆေဒညဏ်
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ် နှစ်ပါးနှင့်၊ သမန္နာဂတော-
ပြည့်စုံသော၊ ဝိပဿကော- ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ- မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌
လဒ္ဓဿာသော- ရအပ်သော သက်သာရာ ရှိသည်ဖြစ်
၍၊ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော- ရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိသည်
ဖြစ်၍၊ နိယတဂတိကော- အပါယ်လေးပါးသို့မလား
သုတော်ကောင်းတို့ လားအပ်သော မြဲသောဂတိရှိ

သော၊ စူဠသောတာ ပန္နောနာမ- စူဠသောတာပန်
မည်၏။

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဆိုတာက ယောဂီများ
တကယ်သိတဲ့ ကိုယ်ရုပ် အတွေ့ရုပ်ကိုမှတ်၊ ထိုကိုယ်ရုပ်အတွေ့ ရုပ်
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိ-သိနေတာကို နာမ်လို့ မှတ်၊ အဲဒီရုပ်
နာမ်ကို တကယ်မှန်ဖြစ်ပျက်- ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အသိရှိတဲ့ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ စာထဲကျက်ထားလို့ သိတဲ့ရုပ်နာမ်လောက်
မဟုတ်ဘူး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် သိတဲ့ ယောဂီကို ခေါ်တာ။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဆိုတာက ရုပ်တရား နာမ်တရား
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းကို သိတဲ့ ဉာဏ်ကိုခေါ်တယ်၊
လွယ်လွယ်အားဖြင့် ကံစိတ် ဥတု အဟာရ၊ အဲဒီ အကြောင်း
လေးပါးပါးဘဲ၊ ဒီရုပ်တရားဟာ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်
တယ်၊ ဒီနာမ်တရားက ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တာ စသည်
ဖြင့် ရုပ်နာမ်တို့၏ အကြောင်းကို သိရင် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်
ဆိုရတယ်၊ စာသိကိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး ဉာဏ်သိကိုပြောတာ၊
အဲဒီ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် နှစ်မျိုးကို
ဆိုက်ရောက်ရင် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ကြုံရတဲ့
အကျိုးနပ်ပြီ၊ အနတ္တကို တကယ်ပိုင်သဖြင့် အပါယ်လေးပါး
မလား မရောက်နိုင်တဲ စူဠသောတာပန်၊ သောတာပန်
(အငယ်စား) ဖြစ်ပြီလို့ မှတ်ကြပေတော့။

အဝိဇ္ဇာနှင့် ဝိဇ္ဇာ

အဝိဇ္ဇာနှင့် ဝိဇ္ဇာဟာ ဘယ်မျှလောက် ကွာခြားတယ် ဆိုတာ ဥပမာ အားဖြင့်သုသာန်သင်းချိုင်းမှာ မစင်ဘင်ပုပ် လူသေအလောင်းတွေကို စားနေတဲ့ ဘီလူး မ တကောင်ရှိတယ်။ အဲဒီဘီလူးမဟာ သူ့သဘောနှင့် ယူမစားဘဲ ရွာမှာရှိတဲ့ လူ တယောက်ကိုပူးကပ်ပြီး၊ မစင်ဘင်ပုပ် လူသေအလောင်းတွေကို ရှောက်စားနေတာပေါ့။ ဒီလိုမစင်ဘင်ပုပ် လူသေအလောင်း တွေကို ဘီလူးမစားတာကိုဒီဘီလူးမအပူးခံရတဲ့ လူကမသိဘူး။ မကောင်းတဲ့ အညစ်အကြေးမစင်ဘင်ပုပ် လူသေအလောင်း တွေစားနေတာ ငါစားနေတယ်လို့ ဒီလိုထင်နေတယ်။ တကယ် စားတာက ဘီလူးမက စားနေတာ၊ ဘီလူးမ စားနေတာကို ဘီလူးမမှန်းမသိ။ ငါစားတယ်လို့ ထင်နေတဲ့လူကို သူ၏မိတ်ဆွေ တယောက်က မြင်လေဘော့မှ ဒီလူတော့ အမှားကြီးမှားနေပြီ။ ငါသိအောင်ပြမယ်လို့ ပြောဆိုပြီး ဒီဗွ စက္ခု မျက်စင်းနှင့် မျက်စိ ကွင်း ပေးလိုက်တဲ့ အခါကျမှ အစက ဒီမကောင်းတဲ့ အညစ် အကြေးတွေ၊ မစင်ဘင်ပုပ်တွေ စားနေတာ ငါစားတယ်လို့ ထင်နေတာ ငါစားတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘီလူးမသူချည်းစားနေ တယ်ဆိုတာ သိသွားတယ်။ ဒီလိုသိတော့ ဘီလူးမကို “နှင်- တယ်ယုတ်မာတဲ့ ဘီလူးမဘဲ၊ သွား” လို့ ဆိုပြီး ဘီလူးမကို နှင်မယ် လို့ ကြံပြန်တော့ ဘီလူးမက သူ့ ထက်ခွန်အားဗလ ကောင်းနေ တော့ သူမနှင့်နိုင်ဘူး။ အဲဒီအခါကျမှ ဘီလူးမကို ချော့မော့ပြီး

အရပ်တပါးသို့ မရမက အပါခေါ်လျက် အရပ်တကာ့အရပ် ရှာတကာ့ရှာကို လှည့်လည်ပြီး ဒီဘီလူးမနှင့်ဘဲ စီးပွားရှာစား ရတယ် အဲဒါ-ဥပမာဘဲ။

ယခု ဒါယကာ ဒါယိကာမ များမှာ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ တဏှာဘီလူးတွေ တကယ်တမ်းပူးကပ်နေတာကို မမြင်ရဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော တိမ်သလာ ဖုံးနေလို့။ အဲဒီအဝိဇ္ဇာကြောင့် မျက်စိပေါက်က လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဆိုတဲ့ တဏှာဘီလူးတွေ၊ နားပေါက်က ပူးကပ်နေတဲ့လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ တဏှာဘီလူးတွေ နှာခေါင်းပေါက်၊ လျှာပေါက်၊ ကိုယ်ပေါက်၊ မနောပေါက်က တကယ်တမ်း ပူးကပ်နေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဆိုတဲ့ တဏှာဘီလူးတွေကို မမြင်ရဘူး။ ဘာကြောင့် မမြင်ရသလဲ။ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ တိမ်သလာတွေ ဖုံးနေလို့။ အဲ ယခု ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အဲဒီအဝိဇ္ဇာပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ပေါ်ပေါက် လာအောင် ဒီဗ္ဗစက္ခုမျက်စဉ်းနှင့် ပမာတူတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် မျက်စဉ်းနှင့် ယခု ခပ်ကြည့်လိုက်တော့ သိကြပြီ မဟုတ်လား။ အစကငါမသိဘူး။ ဒီမျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ မနော၊ ဒီခြောက်ဒွါရမှာ တဏှာဘီလူးပူးကပ်မှုန်း ငါမသိခဲ့ဘူး ယခုမှသိရတယ်။ သိပြန်တော့လဲ မျက်စိက အပါယ်ကျရတယ်။ နားက အပါယ်ကျရတယ် စသည်ဖြင့် ဒီနားတွေ မျက်စိ တွေ ဖေါက်ဖျက်ပြစ်လို့လဲ မရဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဘီလူးမ

အားကောင်း သလို ခြောက်ဒွါရက အားကောင်း နေ
တာကို။

ဒီလို အားကောင်းနေတော့ ဘီလူးမကို ချော့မော့၍
စီးပွားရှာ စားရသလို အဝိဇ္ဇာကြောင့် ခြောက်ဒွါရကအပါယ်
ကျခွဲရသော်လဲ ယခု ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရလာတဲ့ ယောဂီများဟာ
ဒီခြောက်ဒွါရနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို ရအောင်ယူကြရမယ်။

ဘယ်လိုနိဗ္ဗာန်ရအောင် ယူရမလဲဆိုလျှင် ယခု မိမိအဇ္ဈတ္တ
သန္တာန်မှာ ထင်ရှားရှိနေတဲ့ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်
တရားကို သိနေသဖြင့် ထိုကိုယ်မှာဖြစ်နေတဲ့ကိုယ်ရုပ် အတွေ့
ဖောဠုပ္ပရုပ်အတွေ့ နာမ်ဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဟာ နာရီ မိနစ်
စက္ကန့် မစဲအောင် အမြဲတမ်းဖြစ်ပျက်နေတာကို သိရသဖြင့်
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ ကက္ခဏာရေးသုံးပါးကို တကယ် အမှန်
သိနေသလို မျက်စိရုပ်၊ အဆင်းရုပ်၊ မြင်သိနာမ်၊ နားရုပ်၊ အသံရုပ်၊
ကြားသိနာမ်၊ နှာခေါင်းရုပ်၊ အနံ့ရုပ်၊ နံသိနာမ်၊ လျှာရုပ်၊
အရသာရုပ်၊ စားသိနာမ်၊ ကိုယ်ရုပ်၊ အတွေ့ရုပ်၊ တွေ့သိနာမ်၊
မနောရုပ်၊ သဘောရုပ်၊ ကြံသိနာမ်တို့ကို တကယ်သိနေသဖြင့်
ဤရုပ်နာမ်တရားများဟာ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်မျှ
ခိုင်မြဲသော ရုပ်နာမ်တရားမဟုတ်ဘူးဆိုတာ အမှန် သိသဖြင့်ငါ
မဟုတ် သူမဟုတ် သတ္တဝါမဟုတ် ယောကျ်ားမဟုတ် မိန်းမ
မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အမှန်ဉာဏ်ထဲမှာ သိနေလျှင် ဝိပဿနာ

အစဉ် ဖြစ်နေတယ်၊ ယောဂီများ ရုပ်နာမ် သိမှုကို ဘယ်လို သိရမယ်ဆိုတာ ဥပမာပြု၍ ဆုံးမထားတာက--

အဒဿနတော အာယန္တိ၊
ဘင်္ဂါဂစ္ဆန္တိ ဒဿနံ၊
ဝိဇ္ဇေပုဂ္ဂေါ အာကာသေ၊
ဥပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ။

နိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်။

သင်္ခါရာ- ရုပ်ဓမ္မ နာမ်ဓမ္မ တရားတို့သည်၊ အဒဿန
တော- မမြင်ရရာ အနာဂတ အဘာဝအဖြစ်မှ၊ အာ
ယန္တိ- လာ၍အသစ် ဖြစ်ပေါ် လာကြလေကုန်၏၊
ဘင်္ဂါ- ချုပ်ပျောက်ပျက်ဆုံးကြကုန်ပြီးသော ရုပ်နာမ်
သင်္ခါရတို့သည်လည်း၊ အဒဿန-မမြင်ရရာ အဘာဝ
အဖြစ် အတိတ် အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ ရောက်ကြရလေ
ကုန်၏၊ အာကာသေ- ထက်ခွင် အဇဋ္ဌာ မိုဃ်းအာ
ကာဠိ၊ ဝိဇ္ဇေပုဂ္ဂေါ- ပြီးပြန်လျှင် ဝင်း လျှပ်စစ်၏
ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဥပဇ္ဇန္တိစ- ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကြကုန်၏၊
ဝယန္တိစ- ပျက်လည်း ပျက်ကြကုန်၏။

ဤဂါထာအတိုင်းဆိုလျှင် လျှပ်စစ်ရောင်က ဥပမာနာ၊
ရုပ်နာမ်က ဥပမေယျ၊ လျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့ ဆိုတာက ဇော
တက၊ လျှပ်စစ်ရောင်ကို မြင်အောင်ကြည့်၊ ကောင်းကင်မှ

လက်သော လျှပ်စစ်ရောင်သည် မလက်မီ အနာဂတ် ကာလ
 မှာလဲမရှိ၊ လက်ပြီးသည့်နောက် ပျောက်ဆုံး သွားသော
 အတိတ် ကာလမှာလဲမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ဆဲ ပျက်ဆဲ ကလေးမှာ
 သာရှိသလို၊ မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာ တကယ်တမ်း ဖြစ်ပျက်
 နေသော ရုပ်တရား နာမ်တရားများဟာ မဖြစ်မီကာလ အနာ
 ဂတ်မှာလဲ မရှိ ဖြစ်ပြီးနောက် ပျောက်ဆုံး သွား ပြီးသော
 အတိတ် ကာလမှာလဲမရှိ၊ လျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့ ပစ္စုပ္ပန် ချင်း
 တူမျှသည်ကို ဥပမာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲ-ယခုပျော့ခွဲတဲ့ ဥပမာ
 အတိုင်းဘဲ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ တကယ်တွေ့ရှိနေမှသာ ယောဂီ
 အစစ် ဖြစ်နိုင်မယ် တော်ရုံ လျော်ရုံ ယော်ယမ်း မှန်းဆနေရုံ
 မျှနှင့် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ဝိပဿနာ ယောဂီ မဟုတ်ဘူး
 ဆိုတာမှတ်ပါ။

ဒါကြောင့် မို့လို့ ယခု တရားအားထုတ် နေကြသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ မိမိကိုယ်ကို အခါခါ သုံးသပ်၍အားထုတ်
 ကြပါ။ ယခုပြနေသော ဥပမာ များနှင့် ကိုက်ညီအောင်
 ကြိုးစားပါ ကိုက်ညီနေရင် ငါတို့သည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အစစ်
 အပါယ်လေးပါးသို့ မလားနိုင်တဲ့ ဝိပဿနာ ပုဂ္ဂိုလ် စုဋ္ဌ
 သောတာပန် ဖြစ်နေပြီ ဆိုတာ မြဲမြဲကြီး မှတ်ကြပေတော့။

ခရီးသွားယောက်ျား ဥပမာ

ခရီးသွားသော ယောက်ျားတယောက်ဟာ အကာလ
 ညအခါ မိုသ်မှောင်ကျနေတုန်း မျက်စိလယ် လမ်းများပြီး တခု

သော ကမ်းပါးပြတ်ကို ရောက်သွားသောအခါ မြစ်ညာက
 မျောလာတဲ့ ဒိုက်သရော ဖေါင်ကြီးတခုကို တွေ့တယ်။ မြစ်
 ညာက မျောလာသော ဒိုက်သရောဖေါင်တို့ မည်သည်မှာ
 ဘယ်သူ တဦးတယောက်ကမှ ကြီးကြိမ်နှင့် တုပ်ထားဒါမရှိဘူး၊
 အခိုင်အမာ ဘာတခုမျှမရှိတဲ့ အဲဒီ ဒိုက်သရော ဖေါင်ကြီးကို
 တွေ့တဲ့အခါ သူ့စိတ်မှာ ဘယ်လို အောက်မေ့သလဲ ဆိုရင်
 ငါဟာ လမ်းမှားနေတဲ့အတွက် ဒေဝါသိကြား ပြုဟောဗိသုဒ္ဓိ
 တန်ခိုးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက ငါ့အတွက် မနေနိုင်လို့ ဖန်ဆင်း
 ပေးတဲ့ ကရုဏ်ဖေါင်ကြီးလို့ အောက်မေ့ပြီး ဝမ်းမြောက်
 ဝမ်းသာ ဖေါင်ကြီးပေါ် သူတက်စီးတယ်၊ ဖေါင်ကြီးက အငြိမ်
 မနေဘဲ မျောသွားတဲ့ အခါ သမုဒ္ဒရာထဲ ရောက်သွားတော့
 သမုဒ္ဒရာမှာရှိတဲ့ လှိုင်းတို့ လေတို့ဆိုတာ အလွန်ပြင်းထန်တယ်။
 သူ့ဒိုက်သရော ဖေါင်က ကြီးကြိမ်တို့ဖြင့် တုပ်ထားတာလဲ
 မဟုတ်တော့ အခိုင်အမာ ဘာတခုမျှ မရှိတဲ့အတွက် လှိုင်းပုတ်
 မခံနိုင်ဘူး၊ လှိုင်းပုတ်မခံနိုင်တဲ့ အတွက် ဒိုက်သရောဖေါင်ကြီး
 ဟာ ဖရိုဖရဲကြဲသွားတဲ့အခါ တွယ်စရာအားကိုးစရာ မရှိသဖြင့်
 ထိုယောက်ျားဟာ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ စုံးစုံးမြုပ်သွားတယ်။

အကယ်၍ ထိုယောက်ျားဟာ လမ်းလဲမမှားဘူး၊ မိုသ်း
 မှောင်လဲမကျဘူး၊ အကာလ ညအခါလဲ မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင်
 ဒိုက်သရောဖေါင်မှန်း ကေနသိမယ်၊ ဒိုက်သရော ဖေါင်မှန်း
 သိရင် ဖေါင်ပေါ် တက်စီးဘို့ မဆိုထားနှင့် အနီးတောင်

ကပ်ရဲမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဒိုက်သရောဖေဝါင်
 တို့ မည်သည်မှာ အလွန်အဆိပ် ထန်လှစွာသော မြေပွေးမြေ
 ဟောက် ငန်းပြောက် ငန်းကျား ပါလာတတ်သဖြင့် အလွန်
 ကြောက်ကြတယ်၊ ကလေးများ ဒိုက်သရောဖောင်နား ကပ်
 သွားရင်ဘဲ မြင်ရတဲ့ လူကြီးများဟာ ဟယ်-အကောင်ကလေး
 ဒိုက်သရော ဖေဝါင်နားမကပ်နှင့်လို့ အသံပြာအောင် အော်ကြ
 တယ်၊ အဲဒါဥပမာဘဲ။

ယခု လူများဟာ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော မိုဗ်းမှောင်ကျ၍
 လမ်းက ဘယ်ကလောက်များ မှားနေသလဲဆိုရင် အနိစ္စကို
 နိစ္စလို့ မှားတယ်၊ အသုဘကို သုဘလို့ မှားတယ်၊ အဲဒီလို အဝိဇ္ဇာ
 မိုဗ်းမှောင်ကျ လမ်းမှားနေလို့ မိမိကိုယ်မှာ တကယ် အမှန်
 ရှိနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားကို မမြင်ဘဲ ဒိုက်သရော
 ဖောင်ကြီးကို အမာခံ အထင်မှားသလို ခန္ဓာငါးပါးကိုပင် ငါ
 ကိုယ်လို့ အထင်လှဲပြီး ရဲရဲကြီးတက်စီး နေကြတာပေါ့၊
 ဘာကြောင့် စီးရဲသလဲဆိုရင် အဝိဇ္ဇာမိုဗ်းမှောင် ကျနေလို့ ဆို
 တာ မှတ်ထားပါ၊ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ဒိုက်သရောဖေဝါင်ပေါ်မှာ
 အစဉ်ပါလာတဲ့ လောဘ တည်းဟူသောမြေဆိုး၊ မြေဟောက်
 ဒေါသ တည်းဟူသော မြေဆိုး၊ မြေဟောက်၊ မောဟ
 တည်းဟူသော မြေဆိုး၊ မြေဟောက်၊ မာန တည်းဟူသော
 မြေဆိုး၊ မြေဟောက်၊ ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော မြေဆိုး၊ မြေဟောက်
 အဲဒီ အဆိပ် ထန်ပြင်း လှစွာသော မြေဆိုး၊ မြေဟောက်

တွေ့ကို မမြင်ရတဲ့အတွက် မိမိကိုယ်ကို ငါထင်ပြီး စီးနေကြ
တာပေါ့။

အဲ ယခုအခါမှာဆိုရင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းကို ရကြ၍ ခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားကို မြင်တဲ့အပြင် ခန္ဓာပေါ်မှာ အစဉ်
ပါနေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အဆိပ်
ထန်လှစွာသော မြေဆိုး၊ မြေဟောက်၊ ငန်းပြောက် ငန်းကျား
တွေကို ဝိဇ္ဇာဉာဏ် မျက်စိနှင့် မြင်လာတဲ့အခါ ကျမှ မိမိ၏
ခန္ဓာဝန်ကြီးကိုအလွန်တရာ ရှုံ့မုန်းကြောက်ရွံ့၍ ဒီခန္ဓာငါးပါး
ကိုပင် အပြစ်အမျိုးမျိုး မြင်နေမှ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ရောက်
အောင် အားထုတ်၍ သူတပါးကိုလဲ တိုက်တွန်းလိုတဲ့ စိတ်တွေ
ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်လာကြတာ မဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့်
ယခုပြခဲ့တဲ့ ဥပမာများကို ဉာဏ်ထည်းမှာ သွင်းပြီး ဝိဇ္ဇာဉာဏ်
အလင်းရအောင် ကြိုးစားကြပေတော့။

ခန္ဓာငါးပါး

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ပရမတ် အစစ်
ခါတ်အနှစ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားဟာ ထင်ရှား
ရှိတယ်၊ စာထဲမှာ ကျက်မှတ်ထားတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်
တရားဘဲ မဟုတ်လားဆိုလျှင် ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စာထဲမှာ
ရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားက ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် မမြင်
နိုင်ဘူး၊ တကယ်လူမှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားမှ

ဝိပဿနာညဏ်နှင့် မြင်နိုင်တယ်။ လူမှာဆိုတော့ ဘယ်မှာရှိသလဲ၊ မျက်စိမှာရှိတယ်၊ နားမှာရှိတယ်၊ နှာခေါင်းမှာရှိတယ်၊ လျှာမှာ ရှိတယ်၊ ကိုယ်မှာရှိတယ်၊ မနောစိတ်မှာရှိတယ်၊ မျက်စိကရုပ်၊ အဆင်းကရုပ်၊ မြင်သိနာမ်၊ ဒီရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကိုဘဲ ခန္ဓာ ဖွဲ့လိုက်ရင် မျက်စိရုပ်နှင့် အဆင်းရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ မြင်သိနာမ်က နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သား တတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြတတ်တဲ့ သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာ မြင်သိလုံးက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ မျက်စိပေါက်က ခန္ဓာ ငါးပါးဖြစ်ပုံ။

ထိုနည်း တူစွာ နားပေါက်က ခန္ဓာ ငါးပါး ဖြစ်ပုံ နှာခေါင်းပေါက်က ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ပုံ၊ လျှာပေါက်က ခန္ဓာ ငါးပါးဖြစ်ပုံ၊ ကိုယ်ပေါက်က ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ပုံ၊ စိတ်မနော ပေါက်က ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပုံတွေကို ဥာဏ်မြင်အောင်ကြည့်၊ ဥာဏ်မျက်စိနှင့် တကယ်မြင်ရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်တရား နာမ် တရားမှ ဝိပဿနာဥာဏ် ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ် တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရားက ဥပမာအမျိုးမျိုးနှင့် ပြတာကို မှတ်ထားပါ။

ဖေဏ ပိဏ္ဍုလံ ပမံ ရူပံ၊ ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဠု ပမာ
 မရီစိက္ခပမာ သညာ၊ သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ၊
 မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဒေသိတာ ဒိစ္စုပန္နုနာ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။

ရူပံ-ရုပ် ၂၈-ခုဟု ဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာသည်၊ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ- ရေမြုပ်စိုင်းနှင့် ဥပမာတူ၏။ ဝေဒနာ- ဝေဒနာ စေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် ပုပ္ဖုဠုပမာ- ရေပွက်နှင့် ဥပမာတူ၏။ သညာ- သညာစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော သညာက္ခန္ဓာသည်၊ မရီစိကူပမာ- တန် လှုပ်နှင့် ဥပမာတူ၏။ သင်္ခါရာ- ဝေဒနာ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ၅၀-ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရာက္ခန္ဓာသည်၊ ကဒလူပမာ- ငှက်ပျော တုံးနှင့် ဥပမာတူ၏။ ဝိညာဏံ- စိတ်တခုယုတ် ၉၀-ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်၊ မာယူပမံ- မျက်လှည့်နှင့် ဥပမာတူ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဒိစ္စ ဗန္ဓုနာ- နေမင်း၏အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒေသိတာ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ရူပက္ခန္ဓာ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံဆိုတာ ရုပ်သည် ရေမြုပ်နှင့် တူတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ရေမြုပ်က ဥပမာနာ၊ ရုပ်က ဥပမေယျ ရေမြုပ်ကဲ့သို့ ဆိုတာက ဇောတက၊ ရေမြုပ်ကိုပကတိမျက်စိနှင့် မြင်အောင်ကြည့်။ ရေမြုပ်တို့ မည်သည်မှာ ပကတိ အတိုင်း ငြိမ်သက်၍ တည်မနေနိုင်ဘဲ တစီစီ တဖြုတ်ဖြုတ်နှင့် ဖြစ်ချုပ်မစဲကိုတွေ့ရတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီရေမြုပ်၏ တစီစီ တဖြုတ်ဖြုတ် ဖြစ်ချုပ်မစဲကို တွေ့နေရသလို မိမိ၏ ကိုယ်မှာရှိတဲ့ ရုပ်တရားတွေ ခဏမစဲအမြဲတမ်း ဖြစ်ပျက်

နေတာကို တွေ့ရတော့ ရေမြုပ်နှင့်ရုပ် တူတယ်လို့ ဆိုတဲ့ ဥပမာ မှန်နေတာ မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို တူတာ ဥပမာ ခေါ်တယ်၊ ရေမြုပ်နှင့် ရုပ်တရား ဥပမာတူတာကိုတော့ သိပါ ပြီ၊ ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ် နားလည်ရမလဲ ဆိုလျှင်-

ဥပမာ - ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာထဲမှာ အားကိုးစရာ မရှိသော ယောက်ျားတယောက်သည် ရေမြုပ်စိုင့် ရေမြုပ်ခဲကို အမာခံ အားကိုး လောက်တယ်လို့ အထင်မှားပြီး ရေမြုပ်စိုင့်ကို တွယ်တယ်၊ ရေမြုပ်စိုင့်က ဖြစ်ပျက်မစဲ ဖြစ်သောကြောင့် အတွယ်မခံဘူး၊ အတွယ်မခံတော့ ထိုယောက်ျားဟာ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ စုံးစုံးမြုပ်သွားရ တယ်၊ အကယ်၍ ထိုယောက်ျားဟာ ရေမြုပ်စိုင့်ကြီး သည် အမာခံ မဟုတ်ဘူး မခိုင်မြဲဘူး ဆိုတာသိရင် ကော်မတွယ်ရဲဘူး၊ မတွယ်ရဲလို့ ရှိရင် သမုဒ္ဒရာထဲမှာ မြုပ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ယခုဘာပြုလို့ မြုပ်ရသလဲ၊ ခိုင်မြဲ တယ် အထင်မှားလို့ တွယ်မိ၍ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ မြုပ်ရ တယ်၊ အဲဒါဥပမာဘဲ။

ယခုရှိကြတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ မိမိ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရှိတဲ့ ရုပ်တရားဟာ အခိုင်အမြဲမဟုတ်သည်ကို အဝိဇ္ဇာ ဖုံးနေသဖြင့် ခိုင်တယ်မြဲတယ်ဟု အထင်လွဲကာ ငါ့ကိုယ် ထင်နေ၍ သံသ ရာထဲမှာ တမြုပ်ထဲမြုပ် တနစ်ထဲ နစ်နေကြတာပေါ့၊ ယခုလို ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုရ၍ ဖြစ်ပျက်မစဲဆိုတဲ့ ရုပ်တရားကြီးကို တွေ့

နေရတော့ မတူယ့်ရဲဘူး၊ မလိုချင်ဘူးဆိုရင် သံသရာမှာ မမြုပ်
ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို အမှန်ကူးရမှာပေါ့။ ဒါကြောင့်

ရူပံ ဤရုပ်-ရေမြုပ်ပမာ၊
အနိစ္စဘဲ-မမြဲမှန်စွာ၊
မကင်းဘဲမို့ -ဆင်းရဲဒုက္ခာ၊
အနတ္တ-မှတ်ကြကေန်သာ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဟာ ရေပွက်နှင့်- တူတယ်၊ ရေပွက်
ဆိုတာ ခဏခြင်း ဖြစ်ပျက်နေတာဘဲ၊ အဲဒီလို ရေပွက်ဖြစ်ပျက်
မစဲ နေသလို ဝေဒနာခံစားမှုကလေးတွေဟာ အမှန်ဖြစ်ပျက်
နေတာ။

ဥပမာ -မှာ စိတ်မနှံ့သော သူရူး သူနှမ်းဟာ လေငြိမ်နေတဲ့
အခါ အိုင်ထဲမှာ မိုခ်း ရွာချလိုက်တော့ မိုခ်းပေါက်
ကလေးတွေ ကျကျ လာတော့ ရေပွက် ကလေးတွေ
ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီ ရေပွက်ကလေးတွေကို ကြည့်နေ
သော သူရူး သူနှမ်းဟာ များစွာဘဲ နှစ်သက်တယ်၊
မိုခ်းစဲလို့ ရေပွက် ငယ်ကလေးတွေ ပျောက်သွားရင်
သူ မနေတတ်တော့ဘူး၊ ဒီတော့ ဘာ လုပ်သလဲဆိုရင်
အိမ်ကျတဲ့ အခါ အင်တုံထဲကို ရေထည့်ပြီး လက်က
လေးနှင့် လှုပ်ကြည့်တော့ ရေပွက်ကလေးတွေ ထလာ
တယ်၊ ဒီတော့မှ သူ့မှာနေလို့ ထိုင်လို့ ရတယ်။ အဲဒါ
ဥပမာဘဲ။

ယခုလူတွေဟာလဲ ယခုပြောခဲ့တဲ့ သူရူးလိုဘဲ မျက်စိအရ
 သာ ခံစားတဲ့ ဝေဒနာ၊ နားအရသာ ခံစားတဲ့ ဝေဒနာ၊
 နှာခေါင်းအရသာ ခံစားတဲ့ဝေဒနာ၊ လျှာအရသာ ခံစားတဲ့
 ဝေဒနာ၊ ကိုယ်အရသာ ခံစားတဲ့ ဝေဒနာ၊ မနောအရသာ
 ခံစားတဲ့ဝေဒနာ၊ အဲဒီဝေဒနာ ခံစားမှုတွေဟာ မျက်တောင်
 တခတ်မျှ ခိုင်မြဲတာမရှိဘဲ ထပ်ခါထပ်ခါ ခံစားချင် တဲ့ဟာ
 ဘာလဲ သူရူးနဲ့ တူလို့ပေါ့၊ ဥပမာ ပဲ့ကြည့် သွားတဲ့ အခါ
 အောင်မယ် အဆင်း ကလေးက လှလိုက်တာ၊ အသံကလေးက
 ကောင်းလိုက်တာ၊ အကကလေးက ကောင်းလိုက်တာနှင့် ဆိုပြီး
 သာယာနေကြတယ် မဟုတ်လား၊ ကိုင်း-ပဲ့ပြီးလို့ မီးငြိမ်းရင်
 ဘာများ ရှာရသေးသလဲ ဘာမျှ ရှာမရတော့ဘူး၊ ဒါတောင်
 အိမ်ကျတော့ ခဏ-ခဏ ဖောက်သည် ချပြီး ပြောနေ ကြတယ်
 မဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟာ
 ရေပွက်နှင့်တူတယ်လို့ ဆိုတာပေါ့။

ဝေဒနာစက်-ရေပွက်ပမာ၊
 အနိစ္စဘဲ-မမြဲမှန်စွာ၊
 မကင်းဘဲမို့ -ဆင်းရဲဒုက္ခာ၊
 အနတ္တ-မှတ်ကြကေန်သာ။

သညာက္ခန္ဓာ- ဟာ တံလှုပ်နှင့်တူတယ်၊ တံလှုပ် ဆိုတာက
 ဘာကို ခေါ်သလဲဆိုရင် တပေါင်း တန်ခူး နေကြပ်ကြပ် ပူတဲ့
 အခါ နေရိုန်ကြောင့် မြေက အခိုးအလျှံတွေ ထွက်လာတော့

နေရောင်နှင့် အခိုးဟပ်မိတဲ့ အခါ နေရောင်ခြည် တံလှုပ်
ဟာ ရေပြင်ကြီးလို့ ထင်ရတယ်။ တပေါင်းတန်းခူး အိုင်တွေမှာ
ရေခန်းနေလို့ တောသမင်ရိုင်းများဟာ ရေငတ်လို့ ရေရှာကြ
တော့ ရေခန်းနေတဲ့ အိုင်လည်မှာ တံလှုပ်တွေထွက်နေတာ မြင်
တော့ တံလှုပ်ကိုရေထင်မှား၍ သောက်ချင်တဲ့ လောဘဇော
နှင့် လိုက်သွားတဲ့ အခါ ရေကိုကား မသောက်ရဘဲတုံးတုံး
သား လဲသေရတယ်။ တံလှုပ်တို့မည်သည်မှာ အဝေးကသာ
မြင်ရတယ်။ အနီးကျရင် မျောက်သွားတာဘဲ။ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

ယခု လူတွေဟာ အနိစ္စကို နိစ္စလို့ အမှတ်မှားတယ်။ ဒုက္ခကို
သုခလို့ အမှတ်မှားတယ်။ အနတ္တကို အတ္တလို့ အမှတ်မှားတယ်
အသုဘကို သုဘလို့ အမှတ်မှားတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲ
အဝိဇ္ဇာ တန်ခိုးပေါ့။ တောသမင်ရိုင်းဟာ ရေမဟုတ်သော
တံလှုပ်ကို ရေထင်မှား၍ ရေကိုကားမသောက်ဘဲ။ သေကြေ
ပျက်စီးရသလို၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘကို နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ၊
သုဘဟု ထင်မှတ်၍ လောကကြီးတလျှောက်မှာ ပျက်စီးကြ
ရတာ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သညာက္ခန္ဓာသည် တံလှုပ်
နှင့် တူတယ်လို့ ဥပမာပြတယ်။

သညာနာမ်ဓါတ်-တံလှုပ်ပမာ၊
အနိစ္စဘဲ-မမြဲမှန်စွာ၊
မကင်းဘဲမို့ -ဆင်းရဲဒုက္ခာ၊
အနတ္တ-မှတ်ကြကေန်သာ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ- သည် ငှက်ပျောတုံးနှင့် ဥပမာ တူတယ်
 တဲ့ အဲဒီဥပမာဟာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်ပြတဲ့ ဥပမာဘဲ
 ငှက်ပျောတုံးဆိုတာ အနှစ်သာရ အမာခံ မရှိဘူး၊ အနှစ်
 အမာခံ မရှိတာကို ခိုင်တယ်၊ မြဲတယ်၊ အနှစ်အမာခံရှိတယ်လို့
 အောက်မေ့ပြီး ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာတဘက်ကမ်းကို ကူးလို့သော
 ယောက်ျား တယောက်ဟာ ငှက်ပျောတုံးကို ဖေါင်ဖွဲ့ပြီး
 သူလိုချင်တဲ့ ဝန်တွေ တင်ထားတာက ကျောက်ခဲနှင့်သံတုံး
 ချည်းဘဲ၊ အဲဒီသံတုံးကျောက်ခဲတွေ အလေးတင်ပြီး သမုဒ္ဒရာ
 ကိုကူးတယ်၊ သမုဒ္ဒရာမှာ ရှိတဲ့ လှိုင်းတို့ လေတို့ ဆိုတာက
 အလွန် ပြင်းထန်တယ်၊ သူရဲ့ ငှက်ပျောဖေါင်က နှုတ်မူလက
 အနှစ်သာရအမာခံ မဟုတ်တော့ လှိုင်းပုတ်မခံနိုင်ဘူး၊ လှိုင်းပုတ်
 မခံနိုင်တော့ ငှက်ပျောဖေါင်ကြီး ဖရိုဖရဲ ကြဲပြီး ပျက်စီးသွား
 တာပေါ့၊ ဒီလိုဖေါင်ကြီး ပျက်စီးသွားတော့ သူတင်ထားတဲ့ဝန်
 တွေက ကျောက်ခဲနှင့် သံတုံးချည်းဆိုတော့ ဘာတခုမျှမပေ
 ဘဲ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ စုံးစုံးမြုပ်သွားတာပေါ့။

အကယ်၍ ထိုယောက်ျားဟာ မူလက ဒီငှက်ပျော
 ဖေါင်မှာ အနှစ်သာရအမာခံ မရှိဘူး မခိုင်မြဲဘူးလို့
 ထင်ရင် ဘယ်လိုနည်းနှင့်မျှ မပေင်္ဂိုနိုင်တဲ့ ကျောက်ခဲ
 သံတုံးတွေတင်ပြီး သမုဒ္ဒရာကို သူကူးရဲမှာ မဟုတ်ဘူး၊
 ဘာကြောင့် သူငှက်ပျော ဖေါင်ကြီးနှင့် ကျောက်ခဲ

သံတုုံးတွေတင်ပြီး ကူးရဲသလဲဆိုရင် မသိလို့ မဟုတ်
လား၊ အဲဒါဥပမာ။

ယခု လူတွေဟာ မိမိတို့ ကိုယ်၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဆိုတာ
အဘယ်နေရာမှ အခိုင်အမြဲ အနှစ်သာရ အမာခံမရှိတာကို
ခိုင်တ ယ်မြဲတယ်အမှတ်ထားပြီး ငါ့ကိုယ်ဟူသော အမှတ်နှင့်
မိမိကိုယ်ကို အားကိုးလောက်တယ် အထင်ရောက်ပြီး တင်
လိုက်တဲ့ ဝန်တွေ ကြည့်လိုက်စမ်း ဘာတွေလဲ လောဘ ဆိုတဲ့
သံတုုံး ကျောက်ခဲတွေ၊ ဒေါသ ဆိုတဲ့သံတုုံးကျောက်ခဲတွေ၊
မောဟ ဆိုတဲ့ သံတုုံးကျောက်ခဲတွေ၊ မာန ဆိုတဲ့ သံတုုံး
ကျောက်ခဲတွေ၊ ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ သံတုုံးကျောက်ခဲတွေ ခန္ဓာဝန်
ပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်တာတွေ ကြည့်စမ်း ဉာဏ်မျက်စိနှင့်
မြင်အောင်၊ ဘာကြောင့် ဤမျှလောက် ကြီးလေးတဲ့ ဝန်တွေကို
တင်ရဲသလဲဆိုတာ ငါ့ကိုယ်ဟာ ခိုင်မြဲတယ်လို့ အထင်လွဲပြီး
တင်ရဲတာ မဟုတ်လား၊ ယခုနေအခါ ဒီမပေါ်နိုင်တဲ့ ဝန်တွေ
တင်ပြီး သံသရာပြင်မှာ ကူးလိုက်ရင် ဘယ်တော့ပေါ်နိုင်အုံး
မလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား
သခင်က သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟာ ငှက်ပျောတုံးနှင့် တူတယ် အခိုင်
အမြဲ အမာခံ မဟုတ်ဘူးလို့ ဟောတာပေါ့။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-ငှက်ပျောပမာ၊
အနိစ္စဘဲ-မမြဲမှန်စွာ၊

မကင်းဘဲမို့ -ဆင်းရဲဒုက္ခာ၊
အနတ္တ-မှတ်ကြကေန်သာ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ- သည် မျက်လှည့်နှင့် တူတယ်လို့ ဆိုတော့
ကိုင်း ဒါယကာ ဒါယိကာမများ စဉ်းစားကြည့်၊ မျက်လှည့်
ဆိုတာ ဘယ်နည်းနှင့်မှ ဟုတ်မှန်တာမဖြစ်နိုင်ဘူး။ မဟုတ်တာ
အဟုတ်ထင်အောင် လိမ်မှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားက
ဝိညာဏ်ဟာ မျက်လှည့်နဲ့ တူတယ်လို့ ဟောတော်မူတာ။

စိတ်သိ-ဥာဏ်သိ-အသိနှစ်တန်၊
စာပို့-ရထား-တအားခုတ်မြန်၊
သစ်ပင်တောင်တော-ပြေးသောအဟန်၊
ဝိတ်မှာသိ-ဥာဏ်သိ အဟုတ်မှန်။

စာပို့-ရထားကြီး ခပ်မြန်မြန် ခုတ်သွားတဲ့အခါ ရထား
စီးတဲ့လူတွေဟာ ခပ်လှမ်းလှမ်းက တောတောင် သစ်ပင် တွေ
ချာချာလယ်ပြီး လိုက်နေတယ်လို့ ထင်ရတယ် ဒါ စိတ်ကထင်
တာ၊ တကယ်ဥာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် တောတောင်သစ်ပင်
က ပြေးတာမဟုတ်ဘူး၊ မီးရထား ပြေးနေတာကို သိရတယ်၊
ဒါတင်မကသေးဘူး-

ဥပမာ-ငှက်ပျော ရွက်ကို အထပ် တရာလောက် ပတ်ပြီး မြေ
ကြီးမှာ ချထား၊ ဒါး ထက်ထက် နှင့် ခုတ်လိုက်ရင်
တိကနဲ့ ပြတ်သွားတော့ တပြိုင်တည်း ပြတ် သွားတယ်

လို့ စိတ်ကထင်တယ်။ ဥာဏ်နှင့်ကြည့်၊ တထပ်ပြီးမှ
တထပ် ပြတ်တာကို သိရတယ်။

ဒါကြောင့် မိုးညှင်းဆရာတော်ကြီးကလဲ “ မီးစက်ဝန်
နှယ်၊ သဲကြောင်းသွယ်သို့၊ ရှေ့ပြယ် နောက်ထပ်၊ စဉ်မပြတ်
မှတ်လေ သန္တတိ ” လို့ ဆိုတယ်။ မီးစက်ဝန်းဆိုတာ လူ
တယောက်က မှောင်ထဲမှာ မီးစတုရန်းကို ခပ်မြန်မြန်မေ့
လိုက်တဲ့အခါ ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကြည့်နေတဲ့ လူက မီးစက်ဝိုင်း
ကြီးလို့ ထင်ရတယ်။ တကယ်အမှန်က မီးစတုရန်းရယ်၊ မီးစဟာ
အထက်ရောက်ရင် အောက်မှာ မရှိဘူး၊ အောက်ရောက်ရင်
အထက်မှာ မရှိဘူး၊ တောင်ရောက်ရင် မြောက်မှာ မရှိဘူး၊
မြောက်ရောက်ရင် တောင်မှာ မရှိဘူးဆိုတာ ဥာဏ်အားဖြင့်
အမှန် သိနိုင်တယ်။ သဲကြောင်းသွယ်ဆိုတဲ့ စကားက-

ဥပမာ- ဆာလာ အိတ်ထဲမှာ သဲတွေအပြည့်ထည့်၊ အောက်က
လက်မလုံးလောက် အပေါက်ဖောက်ထား သဲအိတ်ကို
မြှောက်ပြီး ဆွဲလိုက်ရင် အပေါက်က ထွက်ကျတဲ့ သဲ
တွေဟာ သဲလုံးချင်းထပ်ပြီး အဆက်မပြတ် ကျလာ
တော့ မြင်ရတဲ့ လူက သဲကြောင်းကြီးထင် နေတာကို
မြင်ရတယ်။ ဒီ သဲအိတ်ကို မြောက်ဘက်က တောင်
ဘက်ကို ဆွဲလာရင် သဲကြောင်းကြီး အတန်းလိုက်ပါ
လာတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ တကယ်ဆိုတော့ မြောက်
အရပ်က သဲတွေ တောင်အရပ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ

ပါမလာနိုင်ဘူး ဆိုတာ ဥာဏ်နှင့် ကြည့်လျှင် သိ
နိုင်တယ်။

အဲဒီ ဥပမာ အတိုင်း ယခုယောဂီများဟာ ထိုင်လျက်
တရားထုတ်နေတဲ့ အခါ ဖြစ်ပေါ်သမျှ ရုပ်တရားတွေဟာဖြစ်
တဲ့ နေရာမှာဘဲ ချုပ်ပျောက် သွားတာကို သိရတယ်။ ထိုင်နေတဲ့
အခါဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေဟာ ထရာ
နောက် မလိုက်ဘူးဆိုတာ ဥာဏ်အားဖြင့် အမှန်ကို သိကြရ
တယ်။ ခြေလှမ်းသွားလာတဲ့ အခါမှာလဲ တဖဝါးမျှ ရှေ့၍
မလိုက်ဘူးဆိုတာ အမှန်သိလျက်သားနှင့် အမှတ်တမဲ့ နေလိုက်
ရင် စိတ်ဝိညာဏ်က အိပ်နေတုန်းကလဲ ငါ့ ထသွားတာ
ကလဲ ငါ့လို့ အမှတ်မဲ့ ထင်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဥာဏ်ကို
အခါခပ်သိမ်း လက်မလွှတ်ရအောင် မီးစက်ဝန်းပမာ သဲ
ကြောင်းပမာကဲ့သို့ သန္တတိ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပျက်နေကြောင်း
ကို သိရမယ်လို့ ဆိုတယ်။

မျက်လှည့်နှင့် တူတယ်ဆိုတဲ့ ဥပမာမှာ မျက်လှည့်ဆရာ
တယောက်က လူတယောက်ကို မဟုတ်တာကို အဟုတ်ထင်
အောင် မျက်စိကို ဘယ်လို လှည့်လိုက်သလဲ ဆိုရင် တဖောင်း
တောကြီးကို နှင် ရှေ့တော ထင်ရမယ်ဆိုပြီး မျက်စိကို လှည့်
စားလိုက်တော့ ထိုသူ စိတ်ထဲမှာ တဖောင်းတောကို ရှေ့တောလို့
အထင်မှားပြီး ဒီတသက်ငါ့သားမယားနှင့် စားလို့ မကုန်နိုင်ဘူး
လို့ အထင်ရောက်ပြီးဝမ်းမြောက်နေတယ်။ တနေ့ကျတော့ သား

သွီး သားမယားများကို ပုထီး လက်ကောက် လုပ်ပေးမယ်လို့ တစောင်း ကိုင်းကြီးကို ရွှေကိုင်းမှတ်လို့ ချိုးပြီး ပန်းထိမ်ဖို့မှာ သွားအပ်တယ်၊ ပန်းထိမ်သည်က မီးဖိုထဲချလိုက်တော့ တခါထဲ ပြာကျသွားတယ်။ ဒီတော့ ပန်းထိမ်သည်က ခင်ဗျားဟာ ရွှေမဟုတ်ပါဘူး တစောင်းပါလို့ လက်ညှိုးထိုးပြီး ပြလိုက်တော့၊ ထိုသူက ကျုပ်ဟာခင်ဗျားရဲ့ မီးဖိုထဲ ကျလို သာ တစောင်းဖြစ်ရတယ်၊ ကျုပ်အပင်က ရွှေပင်ဘဲလို့ ခံငြင်းတယ်၊ ဒီတော့မှ လူတယောက်က ဒီလူဟာအမှားကြီး မှားနေတယ်၊ ငါသိအောင် ပြမယ်ဆိုပြီး ဒီဗွစက္ခမြက်မှန်ကို မျက်စိမှာ တပ်ပြလိုက်တော့မှ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ တစောင်းတောကြီးကို သေသေချာချာ မြင်ရတယ်၊ ငါအစက ရွှေတောကြီးမှတ်နေတာ ခုမှတစောင်းတောကြီးမှန်းသိတယ်၊ တစောင်းတောမှန်းသိရတော့ မနေရဲတော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တစောင်းတို့မည်သည်မှာ အစေးကလဲပု၊ ဆူးကလဲ အဆိပ်ပြင်းတော့ တစောင်းတောထဲမှာမနေရဲတော့ဘူး၊ တစောင်းတောထဲမှာ မနေရဲတော့မှ တစောင်းတောက လွတ်အောင်ပြေးရတယ်၊ အဲဒါ-ဥပမာဘဲ။

ယခု လူများဟာ မိမိတို့ရွာမှာအတူတကွ နေကြတဲ့အလွန် ခင်မင်ရင်းနှီးသော မိတ်သင်္ဂဟများ ရှိကြတယ်၊ အဲဒီခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတွေထဲကဖြုတ်ဆို တယောက်သေ သွားတယ်၊ ဒီလိုသေတာနဲ့ တပြိုင်နက် အိမ်မှာလဲ မထားနိုင်တော့ဘူး၊ ရွာကလဲ လက်မခံ နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့်

ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သုသာန် လိုက်ပို့ရတယ်၊ သုသာန်ကျတော့
 ဒီလူကောင်ဟာ လုံးလုံးအသုံးမကျလို့ တွင်းထဲမြုပ် မီးရှို့ပစ်
 ရတယ်။ အဲဒါ ကိုယ်တိုင်အသိဘဲ၊ ဒါတောင် ရွာက လူတွေ
 ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ အကုန်လုံး အကောင်းချည်းထင်နေကြ
 တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီ အလိမ်ကို ပြောအောင် ဝိညာဏ်
 မျက်မှန်နှင့် ယခုတပ် ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ မိမိရဲ့ ကိုယ်မှာ
 ရုပ်နာမ်အပြစ် အာဒိနဝနှင့်တကွ တလောကလုံး အပြစ်ကို
 မြင်မှ ဒုက္ခာနယ်က လွတ်လိုတဲ့ စိတ်မျိုးနှင့် ဝဋ်သုံးပါးမှ ထွက်
 အောင်အားထုတ်ကြမှာ၊ ဒါကြောင့် ဝိညာဏ်ဟာ မျက်လှည့်
 သမားလူလိမ်လို့ ဆိုတာ။

ဝိညာဏ်လက်ဖွဲ့-မျက်လှည့်ပမာ၊
 အနိစ္စဘဲ-မမြဲမှန်စွာ၊
 မကင်းဘဲမို့ -ဆင်းရဲဒုက္ခာ၊
 အနတ္တ-မှတ်ကြ ကေနိသာ။

အတွင်းခါတ်နှင့်အပြင်ခါတ်

ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားထုတ် ကြသော ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်များ သမ္မသန ဥာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဥာဏ်၊ အမြင်သန်
 လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဘဂ်၊ ဘယ၊ အာဒိနဝ စသော
 ဥာဏ်မျိုး မြင်လာအောင် ဥပမာ ဘယ်လို ဆောင်ပြသလဲ
 ဆိုလျှင် မိမိ၏ အတွင်း အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်မှာ တကယ်ရှိနေတဲ့

အတွင်းခါတ် (၆)ပါး၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှာ ရှိတဲ့ အပြင်ခါတ် (၆)ပါးကို အပြစ်မမြင်မြင်အောင် ဥပမာမှာ အတွင်းခါတ် (၆)ပါးက ရွာဆိုးကုန်းရွာပျက်ကြီး နှင့် တူတယ်၊ အပြင်ခါတ် (၆) ပါးက လူဆိုးထားပြု နှင့် တူတယ်လို့ ဆိုတယ်၊ အတွင်းခါတ် (၆) ပါးက ဘယ်သူလဲဆိုလျှင် မျက်စိခါတ်၊ နားခါတ်၊ နှာခေါင်းခါတ်၊ လျှာခါတ်၊ ကိုယ်ခါတ်၊ မနှောခါတ်၊ ဤခါတ် (၆)ပါးကို အတွင်းခါတ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အပြင်ခါတ်(၆)ပါးက အဆင်းခါတ်၊ အသံခါတ်၊ အနံ့ခါတ်၊ အရသာခါတ်၊ အတွေ့ခါတ်၊ သဘောခါတ်၊ အဲဒီခါတ် (၆) ပါးဘဲ၊ အတွင်းခါတ် (၆) ပါးက ရွာဆိုးကုန်းကြီး ရွာပျက်ကြီးနှင့် ဘယ်လိုတူသလဲဆိုလျှင် အရွာ အဖေ့ အကြံ အစည်နှင့်သွားသော ခရီးသွား ယောက်ျားများဟာ လမ်းခရီးမှာ စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်၍ အလုပ် အကိုင် အကြံအဖန် မတဲဘဲ သွားကြတဲ့အခါ တော်တော်ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ညို့ညို့ ဆိုင်းဆိုင်း မိုင်းမိုင်းအံ့ အံ့ဖြစ်နေတဲ့ ရွာကြီးတရွာကို တွေ့တယ်၊ ဒီလိုတွေတဲ့အခါမှာ ရှေ့ကမြင်တဲ့ရွာဟာ အလွန်ကြီးတဲ့ ရွာ ဒီရွာကို ရောက်ရင်ဖြင့် စားရန်သောက်ရန် ရကောင်း ရလိမ့်မယ်၊ အလုပ်အကိုင် အကြံအဖန် များလဲ တွေ့ကောင်း တွေ့လိမ့်မယ်လို့ ပြောပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သွားကြတယ်။

ရွာကြီးရောက်တဲ့အခါကျတော့ အိမ်ခြေများတဲ့ ရွာတော့ ရွာကြီးဘဲ၊ သို့သော်လဲ လူတယောက်မျှမရှိဘူး၊ ရွာပျက်ကြီး၊

ရွာဆိုးကုန်းကြီး ဖြစ်နေတယ်။ စားရန်သောက်ရန် ရွာဖွဲ့ကြတဲ့ အခါမှာ စားရန်သောက်ရန် ဘာတခုမျှမရှိဘူး။ အိုးကဲ့သို့ကဲ့သို့ နှင့် တောင်းစုတ် ပလုံးစုတ်ကလဲ့ပြီး ဘာတခုမျှမရှိဘူး။ အဲဒီ ထဲမှာ ပါလာတဲ့ပညာရှိများ စဉ်းစားကြည့်တဲ့ အခါ၊ ဒီရွာ ဟာ လူနေအိမ်ခြေများပြားပါလျက်နှင့် လူကလဲတယောက်မျှ မရှိဘူး။ စားရန်သောက်ရန်လဲ ဘာမျှမရှိဘူး။ ကော် မုချ အန္တရာယ် တခုခုတော့ရှိပြီလို့ စိတ်ထဲမှာတော့ပြီး ကြက်သီးတွေ တဖြနဲးဖြနဲးနှင့် အလွန်တရာ ကြောက်ပြီး အိမ်ပေါ်မှာလဲ မနေရဲ၊ သစ်ပင်အောက်လဲ မကပ်ရဲ ဖြစ်ပြီးရွာကြီးမှာ မနေရဲ တာနှင့် ရွာကြီးကို စွန့်ပြီး ပြေးတယ်။ မလိမ္မာ ပညာမဲ့တဲ့ လူများက ရွာမှာတော့ လူမရှိဘူး။ ဒါဘေမဲ့ ဒို့ဟာခရီးပန်း လာတယ်။ တညတော့ အိပ်အုံးမှဆိုပြီး အိပ်ကြတယ်။ ညအခါ ကျတော့ မိစ္ဆာသုရဲဘီလူးတွေလာပြီး အသား အသွေးတွေကို စားသားတာ အရိုးဖွေးဖွေး ဖြစ်ကျန်ရစ်ကြတယ်။ အဲဒီ ရွာဆိုး ကုန်းကြီး၊ ရွာပျက်ကြီးဟာ လာသမျှ ဘာကိုမှ မလပ်အောင် ဖမ်းစားနေတဲ့ ရွာကြီးဖြစ်တယ်။ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

မိမိတို့ကိုယ်မှာရှိတဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ မနောစိတ် အတွင်းခါတ် (၆) ပါးကို ငါလို့ တကယ်တမ်း အတ္တဋ္ဌိဒိ စွဲလမ်းပြီး နေသောသူများမှာ ထိုခါတ် (၆) ပါးကို မှီ၍ ဖြစ်ပွားနေသော လောဘ တည်းဟူသော ဘီလူး၊ ဒေါသ တည်းဟူသော ဘီလူး၊ မောဟ တည်းဟူသော

ဘီလူး၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ ဘီလူးတွေက အမြဲမပြတ် စားသောက်နေခြင်းကို ခံစားနေရတယ် မဟုတ်လား၊ ယခု အခါ ဘုရားသာသနာနှင့် ကြုံလာလို့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းရတဲ့ အခါ ရှာဆိုးကြီးမှန်းအမှန်သိ၍ မနေရဲသလို ဒီဓါတ်(၆)ပါး ၏ အပြစ်အာဒိနဝများမြင်ပြီး ဓါတ်(၆) ပါးက လွတ်မှသာ လျှင် တဏှာ ရန်သူဘေးမှ မုချလွတ်ကြရမည်ဟု မှတ်ကြပါ။

အပြင်ဓါတ် (၆) ပါးက လူဆိုး ထားပြု ကဲ့သို့ တူတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုတူသလဲဆိုရင် လူဆိုးထားပြုများဟာ တောထဲမှာ အစုလိုက် အစုလိုက် အသိုက် အအုံဖွဲ့ပြီး ရှာမှာ ဝင်တိုက်ကြတယ်၊ ထို ထားပြုများဟာ ရှာတိုင်း ရှာတိုင်း တိုက်နိုင်သလားဆိုရင် ရှာတိုင်းကို မတိုက်နိုင်ဘူး ဘယ်လို ရှာများကို သူတို့ တိုက်နိုင်သလဲ ဆိုရင်၊ ကင်းမစောင့်တဲ့ ရှာ၊ အစိုးရ အစောင့်အရှောက်ကင်းတဲ့ရှာ၊ ရှာတံခါးမလုံခြုံ တဲ့ရှာများ ကို အမြဲ ဝင်ပြီး အိမ်ပေါ်တက်၊ ရှိသမျှ ရှေ့၊ ငွေ၊ ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေနှင့်တကွ စားရန်သောက်ရန် ပစ္စည်း များကို အကုန်လုံး လုယက် ဖျက်ဆီးပြီး ယူသွားတာဘဲ၊ အကယ်၍ ရှာတံခါးလုံခြုံမယ် ကင်းစောင့်နေမယ် အစိုးရများ စောင့်ရှောက်နေမယ်ဆိုရင် မဝင်နိုင်ကြဘူး၊ အဲဒါ-ဥပမာဘဲ။

မိမိကိုယ်မှာရှိတဲ့ တံခါးက ၆-ခုရှိတယ်၊ အဲဒီတံခါး ၆-ခုက အစောင့်အရှောက်ဖြစ်တဲ့ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ

ဆိုတဲ့ တံခါးစောင့်ကို အမြဲထားရတယ်။ အဲဒီတံခါး၆-ခုဆိုတဲ့ ဒွါရ၆-ပါး က အစောင့် အရှောက်မရှိဘဲ လွတ်ထားလိုက် မယ်ဆိုရင် အာရုံ ၆-ပါး က ဝင်ချင်တိုင်းဝင်၊ ထွက်ချင် တိုင်း ထွက်ပြီး ကိလေသာဘီလူး တွေ ဖမ်းစားခြင်းကို အမြဲခံနေရမယ်။ ဒါကြောင့် အပြင်ဝါတ် (၆) ပါး ကလဲ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ထားပြုလူဆိုးနှင့် တူတယ်လို့ ဥပမာပြတာ။ ဤဥပမာအတိုင်း မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို မြင်အောင် ကြည့်ပါ။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ တကယ် အစစ် အမှန် ရှိတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရား များကို ဝိဇ္ဇာဉာဏ် မျက်စိဖြင့် မြင် မမြင်၊ မိမိကိုယ်အဇ္ဈတသန္တာန်မှာ တကယ်အမှန်ရှိတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုတရားကို တကယ်သိမသိ၊ ဤပါဠိ၏ ဥပမာနှင့် စံထိုးကြည့်ဘို့-

အဒဿနတော အာယန္တိ၊
ဘင်္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ ဒဿနံ၊
ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ အာကာသေ၊
ဥပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ။

နိဒ္ဒေသပါဠိတော်။

လျှပ်စစ်ရောင်က ဥပမာ၊ ရုပ်နာမ်က ဥပမေယျ။ လျှပ်စစ် ရောင် ကဲ့သို့ ဆိုတာက ဇောတက။ လျှပ်စစ် ရောင်မှာ ပစ္စုပ္ပန် သက်သက်သာ ဖြစ်တယ်။ လျှပ်စစ်ရောင် မလက်မီ အနာ ဂတ်

ကာလမှာ လုံးလုံးမရှိဘူး၊ လျှပ်စစ်ရောင် လက်ပြီးနောက် ပျောက်ဆုံးသွားသော အတိတ် ကာလမှာလဲ လျှပ်စစ်ရောင် မရှိဘူး၊ ထိုလျှပ်စစ်ရောင်ဟာ အတိတ်နှင့် အနာဂတ်မှာမရှိဘဲ ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်သာရှိသလို မိမိထံမှာ တကယ်ရှိတဲ့ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဟာ အတိတ်နှင့်အနာဂတ်မှာမရှိဘဲ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲပျက်ဆဲ ကလေးသာ ရှိနေသည်ကို သိရသဖြင့် လျှပ်စစ်ရောင်နှင့် ရုပ် နာမ်ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန် သက်သက်ချင်း တူမျှသည်ကို ဥပမာ ခေါ် တယ်၊ ဤဥပမာအတိုင်း တကယ် အမှန်သိနေတဲ့ ယောဂီမှာ ဥဒယဗ္ဗယ ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အမှန် သိသောယောဂီလို့ မှတ်ရမယ်။

ယခုပြောတဲ့ ဥပမာအတိုင်း ဥဒယဗ္ဗယကို ရရှိသော ယောဂီမှ အနိစ္စမမြဲဘူးဆိုတာ တကယ်သိရတယ်၊ အနိစ္စ မမြဲ တာကိုသိမှ ဒုက္ခဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ အမှန်သိတယ်၊ ထိုမမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်းဆိုတဲ့တရားဟာ အမှန်မူချ အနတ္တ တရားအစစ်ဘဲ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ တရားကိုတွေ့မှ ဘယ်အခါကမှ မရဘူးသော ကုသိုလ်ကိုရသဖြင့် အတိတ်က ပြုခဲ့ဘူးသော အကုသိုလ် မှန် သမျှကို အလုံးစုံ ပယ်နိုင်တယ်၊ အနတ္တကိုတွေ့မှ အကုသိုလ် မှန်သမျှ မပြုရဲမှာ၊ အနတ္တကိုတကယ်တွေ့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ဟာ မိမိရရှိထားသော မရဘူးသေးသော ဥဒယဗ္ဗယ ကုသိုလ် ကြီးကို မပွားပါနှင့်လို့ မည်သူကတားတား မရဘူး၊ အမြဲတမ်း ဤကုသိုလ် ပွားနေမှာဘဲ။

ဒါကြောင့် သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးကို တချက်ထဲနှင့် ပြီးနိုင် ပုံကိုပြတယ်။ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးကား ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် ကို ပယ်ရမယ်။ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်ကို မဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်။ မရဘူးသေးသော ကုသိုလ်ကို ရအောင် ရှာရမယ်။ ရပြီးသော ကုသိုလ်ကို လွန်စွာပွားရမယ်လို့ ဗောဓိ ပက္ခိယ တရား ၃၇-ပါးထဲမှာ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးကို ဟော ထားတယ်။ ဤလေးပါးနှင့် ညီညွတ်မှ ဝိပဿနာ ဥာဏ်အစစ် ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ကြပါ။

မြေကိုက်လို့ မြေဆိပ်တွေ လွမ်းမိုးနေတဲ့အခါ လူမှူး သူမှူးမသိ၍ အသက်မှ မရှူနိုင်အောင်ဖြစ်နေတဲ့ လူတယောက် ဟာ ဆရာကောင်းနှင့် တွေ့တဲ့အခါမှာ ဆရာ၏ တန်ခိုးနှင့် ဆေးဝါး မန္တန်တို့ဖြင့် ကုသတဲ့အခါ အသက် ရှူဘော်ရလာ တယ်။ ဒီလိုအသက် ရှူဘော်ရတဲ့အခါ အနားမှာရှိတဲ့လူများက “ဆရာအသက်ရှူလာပြီ” လို့ အားရပါးရ ပြောတော့ဆရာက “ဟဲ့အကောင်တွေ အသာနေအုံး နင်တို့ လူမမာ အသက်ရှူရုံ သာ ရှူနိုင်သေးတာ မြေဆိပ်တွေ ဘယ်ကမှ မကျသေးလို့ စိတ် မချရသေးဘူး” လို့ ပြောတယ်။ နောက်ဆရာက ကြိုးစားပြီး ကုလိုက်တော့ လူးဘော် လိမ့်ဘော် ရလာတယ်။ “ဆရာ လူး လိမ့်လာပြီ” လို့ ပြောတော့ “ဟဲ့အသာနေကြအုံး၊ နင်တို့ လူမမာ လူးရုံ လိမ့်ရုံသာ လူးလိမ့်နိုင်သေးတာ၊ မြေဆိပ်တွေ ဘယ်ကမှ မကျသေးလို့ စိတ်မချရသေးဘူး” လို့ ပြောတယ်။

နောက် တဖန် ဆရာက ကြီးစားပြီး ကုလိက်တော့ မျက်စိပွင့်
 လာတယ်။ “ဆရာ မျက်စိပွင့်လာပြီ” လို့ ပြောတော့ ဆရာက
 “နင်တို့လူမမာမျက်စိပွင့်ရုံပွင့်သေးတာ၊ မြေဆိပ်တွေ ဘယ်ကမှ
 မကျသေးလို့ စိတ်မချရသေးဘူး” နောက်ကြီးစားပြီး ကုသ
 တော့မှ ဦးခေါင်းက မြေဆိပ်ခါးသို့ကျသွားတယ်။ ဒီတော့မှ
 ဆရာကြီးက “နင်တို့လူမမာ မြေဆိပ် တထစ်တော့ ကျသွားပြီ
 သို့သော်မကုန်သေးဘူး၊ ကျန်သေးတယ်” ဆိုပြီးတဖန်ကြီးစား၊
 ပြီးကုသတဲ့အခါ၊ ခါးကမြေဆိပ် ဒူးသို့ကျသွားတယ် “အဲမြေ
 ဆိပ်တော့ နှစ်ထစ်ကျသွားပြီ မကုန်သေးဘူး” ဆိုပြီး တဖန်
 ကုသပြန်တယ်။ ဒီအခါ ဒူးကမြေဆိပ်ခြေကျင်းဝတ်ကို ကျသွား
 တယ်။ “မင်တို့လူမမာမြေဆိပ် ၃-ဆင့်ကျသွားပြီ၊ သို့သော်
 မကုန်သေးဘူး ကျန်သေးတယ်” နောက်တဖန် ကြီးစားပြီး
 ကုလိက်တော့ ခြေကျင်းဝတ်က မြေဆိပ်ဟာ ကိုက်ရာအနာဝမှ
 လုံးလုံး လျှောကျသွားတော့ ဆရာကြီးကပြောတယ်။ “မင်းတို့
 လူမမာဟာ မြေဆိပ်တွေ ကင်းစင်သဖြင့် စိတ်ချရပြီ” လို့
 ပြောတယ်။ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

ယခုလောကမှရှိတဲ့ လူများဟာ ဥာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်ပြီး
 ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ကမ္ဘာ လောကမှာ ရှိကြတဲ့ လူတွေဟာ
 များသောအားဖြင့် ဘုရားမှန်းမသိ၊ တရားမှန်းမသိ သံဃာ
 မှန်းမသိအောင်၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ လှမ်းမိုးပြီး နေတဲ့
 လူတွေဟာ မြေဆိပ်တွေလှမ်းမိုးပြီး အသက်မှ ရှူဘော်မရ

အောင် လူမှန်းသူမှန်းမသိအောင် ဖြစ်နေတဲ့ လူနှင့်တူတယ်၊
 ယခု ဘုရားမှန်းသိ၊ တရားမှန်းသိ၊ သံဃာမှန်းသိလို့ လူတတ်၊
 ဒါန်းတတ်၊ ပေးတတ်၊ ကမ်းတတ်၊ သီလဆောက်တည်တတ်တဲ့
 လူများ အသက်ရှူဘော်တော့ ရပါရဲ့။ သို့သော် တဏှာ၊
 မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ မြေဆိပ်တွေ ဘယ်ကမှမကျသေးလို့ စိတ်မချ
 ရသေးဘူး။

ဒါထက် သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံလို့ ရသေ့ သူတော်သူမြတ်
 ရဟန်းသူတော်သူမြတ်ပြုလုပ်လျက် ဓုတင်တရားများ ဆောင်ပြီး
 ကျင့်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူးဘော် လိမ့်ဘော်တော့ ရပါရဲ့။
 သို့သော် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ကိလေသာတရားက ဘယ်
 ကမှ မကျသေးလို့ စိတ်မချရသေးဘူး။ ဒါထက်လွန်၍ ရုပ်ဓမ္မ
 နာမ်ဓမ္မ တရားများကို မမြင်မြင်အောင် ဘုရားဂူကျောင်း
 တန်ဆောင်းပြာသာဒ်ဝင်ပြီး တရားများ အားထုတ်တဲ့အခါ၊
 ဤသည်ကား ရုပ်၊ ဤသည်ကား နာမ်လို့ သိလျှင် မျက်စိ
 မြင်လာပြီလို့ ဆိုရမယ်။ မျက်စိမြင်ရုံသာမြင်သေးတယ်။ တဏှာ၊
 မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ ကိလေသာ မြေဆိပ်တွေက ဘယ်ကမှမကျ
 သေးလို့ စိတ်မချရသေးဘူး။ သို့သော် ဤလို မျက်စိမြင်တဲ့
 လူဘဲ အလွန်ရှားတယ်။ တရာတယောက် တထောင်တယောက်
 အလွန်ရှားတယ်။ ဤမျှလောက် ရုပ်နာမ်ကို သိတဲ့လူကိုဘဲ
 ဘုရားသခင်က အလွန်ချီးမွမ်းတော်မူတယ်။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော၊ ဝိပဿကော
ဗုဒ္ဓသာသနေ လဒ္ဓဿာသော၊ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နိယတ
ဂတိကော၊ စူဠသောတာပန္နောနာမ။

ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်။

အဲဒါ မျက်စိပွင့်ရုံသာ ရှိသေးတဲ့လူ၊ ဤကလွန်ပြီး တရား
အားထုတ်လို့ ရှိလျှင် သောတပတ္တိမဂ် သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ကို
ရောက်က ဦးခေါင်းက မြေဆိပ်ခါးသို့ရောက်သည် ပမာကဲ့သို့
ကိလေသာ တထစ်ကျပြီလို့ ဆိုရမယ်၊ ဒါထက် သကဒါမိမဂ်
သကဒါမိဖိုလ်ကို ရောက်မှ ခါးက မြေဆိပ်ဒူးသို့ရောက်သည်
ပမာ၊ ကိလေသာ နှစ်ထစ် ကျသွားမယ်၊ ဒါထက်လွန်၍
အားထုတ်ခဲ့လျှင် အနာဂါမိမဂ် အနာဂါမိဖိုလ်ကို ရမှဒူးကမြေ
ဆိပ် ခြေကျင်းဝတ်သို့ ရောက်သည့်ပမာ၊ ကိလေသာ သုံးထစ်
ကျသွားမယ်၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရောက်မှခြေကျင်း
ဝတ်က မြေဆိပ်သည် ကိုက်ရာအနာဝသို့ အကုန်လုံး လျှောကျ
သွားသကဲ့သို့ ကိလေသာ အာသဝေတို့သည် အလုံးစုံကင်းစင်
သွားမယ်၊ ဤဥပမာကို မြင်အောင်ကြည့်၍ အားထုတ်ကြ
ပါကုန်။

အဇ္ဈတ္တိကဓါတ် ၆-ပါး၏ အာဒိနဝကို
ပြသောဥပမာ

လယ်ထွန်သမား ယောက်ျား တယောက်သည် ညဉ့်ဦး
ယာမ်က လယ်ထွန်ရန် ကိစ္စအတွက် နွားခြောက်ကောင် ယူ၍

လယ်တောသို့သွားတယ်။ လယ်တောရောက်တဲ့အခါ မိမိတဲမှာ
 နွားများကိုချည်ပြီး အိပ်တယ်။ သန်းခေါင်ယာမ် အချိန်မှာ
 အိပ်ရာကနိုး၍ နွားများကို ထကြည့်တော့ နွားခြောက်ကောင်
 ဟာ တကောင်မျှ မတွေ့ရသဖြင့် ငါသည် နံနက်မိုးလင်းရင်
 လယ်ကို ထွန်ရမယ်။ ယခုနွားတကောင်မျှ မတွေ့ဘူးဆိုပြီး၊
 ညကြီးသန်းခေါင် မှောင်ကြီးမဲမဲတွင် မိမိပျောက်တဲ့ နွားများ
 ကို လိုက်ရှာတဲ့အခါ၊ ပျောက်သွားတဲ့နွားကလဲခြောက်ကောင်၊
 တွေ့တဲ့ နွားကလဲ ခြောက်ကောင် တွေ့ရတော့၊ ကိုယ် နွား
 တွေ့ဘဲ ထင်ပြီး အားရဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ဆွဲလာလို့ မိမိနေရာ
 ရောက်တော့၊ ချည်တိုင်မှာ နွားခြောက်ကောင်ကို ချည်လဲပြီး
 ရော၊ အရှေ့က နေအရုဏ်တက်လာသဖြင့် အလင်းရောင်နှင့်
 ကြည့်လိုက်တော့၊ လားလားမိမိနွားတွေမဟုတ်ဘဲ ရှင်ဘုရင်၏
 အမှတ်တံဆိပ်နှင့် ဘဏ္ဍာတော်နွားတွေ ဖြစ်နေတာ သိရတော့မှ
 ဟယ်- ငါ့နွားလဲမဟုတ်၊ ရှင်ဘုရင် ဘဏ္ဍာတော် နွားတွေပါ
 ကလား၊ ခုနေ့များ မင်းချင်းယောက်ျားတွေ ငါ့ကိုတွေ့
 သွားလျှင် မုချ ငါအသတ်ခံရတော့မှာဘဲဟု အမှန်သိသဖြင့်
 နွားခြောက်ကောင်ကို ခင်တယ်မနေနိုင်ဘဲ အသက်ဘေးမှ
 ချမ်းသာရအောင် ကိုယ်လွတ်ထွက်ပြေးရတယ်- အဲဒါဥပမာဘဲ။

ယခုလောက လူများဟာ မောဟတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ
 မှောင် ဖုံးကွယ်နေသဖြင့် မိမိကိုယ်မှာရှိတဲ့ အဇ္ဈတ္တိကခါတ်
 ခြောက်ပါး၊ တည်းဟူသော ရုပ်အစုကို လယ်ထွန်သမားဟာ

ကိုယ် နွားမဟုတ်သည်ကို ကိုယ် နွားထင်သလို၊ ငါမဟုတ်သည်ကို ငါထင်၍နေကြတယ်။ အရှေ့က နေအရုဏ်တက်သကဲ့ သို့အဝိဇ္ဇာ မှောင်ပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရောက်လာတဲ့အခါကျမှ ငါမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှား သိရသဖြင့် နွားခြောက်ကောင် ဘေးက လွတ်အောင် ပြေးသလို၊ ယောဂီများ အဇ္ဈတ္တိက ဓါတ်ခြောက်ပါးဘေးက လွတ်ကင်းအောင် ပြေး၍ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်၌ ဧနေဘို့ ပြောပြတဲ့ ဥပမာဖြစ်တယ်။

လူတယောက် ညဉ့်ဦးယာမ်က ဆီဦး ထောပတ် အမြို့က် အရသာများကို ဝစွာစားသောက်ပြီး မွေ့ရာ ခုတင် ခြင်ထောင် တို့နှင့် ကောင်းမွန်စွာ အိပ်လိုက်တာ၊ အပျော်ကြီး ပျော်ပြီး ဘာမှန်းမသိအောင် အိပ်ပျော်နေတယ်။ အဲဒီလူဟာ ဗြူးဆို့ အိပ်ရာကနိုးလို့ မျက်စိနှစ်လုံး ဖွင့်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လားလား သူ့အိမ် တခုလုံး မီးလောင်ပြီး ထိန်ထိန်လင်းနေတာပေါ့။ ဒီအခါကျတော့မှ မီးဘေးကလွတ်အောင် ပြေးပေါက် ရှာတဲ့အခါ၊ အိမ်၏လှေခါးအပေါက်မှစပြီး လောင်လာတော့ ပြေးပေါက်ကို မရအောင် ဖြစ်နေတာ သိရတော့ အသက် ဘေးမှ လွတ်အောင် ဝီရိယကို မလျှော့ဘဲ မိမိအိမ်ဦးခန်းက ပြုတ်တင်းပေါက်ကိုဖွင့်ပြီး အတင်း ခုန်ဆင်းကာ မီးဘေးနှင့် လွတ်အောင် ပြေးရတယ်။ မီးဘေးနှင့် ဝေးသွားမှ နောက်ကြောင်းကို ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ တားတား ကလေးလို

တယ်၊ အိပ်ရာနိုးခင်လို့ မနိုးရင် ဒီမီးကြီးဟာ ငါ့ကိုလောင် သွားမှာလို့ ဆိုပြီး သက်သာရာ ရရှာတယ်၊ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

ယခုလူများဟာ မောဟတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းဖြင့် အိပ်ပျော်ပြီး အိပ်မော ကျနေလိုက်တာ၊ မိမိကိုယ်ကို ခြောက် ဒွါရက တဆယ် တပါးသောမီးကြီး တကယ်တမ်း လောင်မြိုက် နေတာ လုံးလုံးကို မသိကြဘူး၊ လောင်တဲ့ မီးဟာ၊ ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ မရဏမီး၊ သောကမီး၊ ပရိဒေဝမီး၊ ဒုက္ခမီး၊ ဒေါမနဿမီး၊ ဥပါယာသမီး၊ အဲဒီမီးကြီး ဟာ ခြောက်ဒွါရမှာ အမြဲကို လောင်နေတာ၊ မောဟတည်းဟူ သော အိပ်ပျော်ခြင်းကြောင့် မသိကြတာ၊ ယခု ဘုရားကိုယ် တော်မြတ်ကြီး ပွင့်လာမှ အိပ်ရာက နိုးလိုက်သလို ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းရ၍ ပညာမျက်စိဖြင့် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ၊ တကယ် တမ်း မျက်စိပေါက်က တဆယ် တပါးသော မီးလောင်ပုံ၊ နားပေါက် နှာခေါင်းပေါက် လျှာပေါက် ကိုယ်ပေါက် မနှောပေါက်က တကယ်လောင်နေတဲ့ မီးကြီးကို မြင်ရသဖြင့် မီးဘေးက လွတ်ဝေးအောင် ပြေးမှတ်ဆိုတဲ့ သဘောနှင့်မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး တည်းဟူသော ယာဉ်ရထားကိုစီး၍ လွတ်ဝေးအောင် ပြေးမှ နိဗ္ဗာန်ကို ကော်ရမယ်ဟု မှတ်ကြပါကုန်။

သုဗြဟ္မာနတ်သားဝတ္ထု

ယခုအခါ အချို့အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ မိမိကိုယ်ကို လူတူ လူကောင်းတယောက် အောက်မေ့ပြီး ငါတို့တော့

အပါယ် မလားနိုင်ပါဘူးကယ်လို့ သူတို့ ကိုယ်ကို သူတို့
 အထင်ကြီးနေတယ်။ ကောင်းပြီ ဒီလို အထင်ကြီးနေကြတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဘာကို ပြုလုပ်နေလို့ အထင်ကြီးနေကြ
 သလဲဆိုလျှင် ငါတို့သည် ဒါန-သီလ နှင့် ပြည့်စုံနေတာဘဲ။
 ငါတို့ အကုသိုလ်မှမပြုဘဲဆိုပြီး အထင်ကြီးနေကြတယ်။ အဲဒီ
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သိအောင်ပြောဘို့ အလွန်ခက်တယ်။ ဘာကြောင့်
 လဲဆိုလျှင် ဉာဏ်စခန်း မရောက်တော့ အပြောရအလွန်ခက်
 တာပေါ့။ သို့သော် သိနားလည်ဘို့က ငါတို့မှာ အတိတ်
 သံသရာက ပြုခဲ့ဘူးတဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ နှင့်
 စပ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံပေါင်းအနန္တ၊ အပါယ်လေးပါး ကျစရာ
 ကံပေါင်းအနန္တရှိကြောင်းကို သိအောင် ပြောဘို့ လိုတယ်။
 သည်လို အထင်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အတိတ်က ပြုခဲ့တဲ့
 အကုသိုလ် အနန္တကို ပယ်ပြီးပလားဆိုတာ သိဘို့ လိုတယ်။
 မည်သည့်သတ္တဝါမဆို လှူဖြစ်ဖြစ် နတ်ဖြစ်ဖြစ် ဗြဟ္မာဘဲဖြစ်ဖြစ်
 ဖြစ်ပြီးအကုသိုလ်ကို မပယ်နိုင်က အပါယ် ဘေးဒုက္ခကြီးက
 လွှတ်ဘို့ရာ အလွန်ဝေးတယ် ဆိုတာကို အမှန်သိဘို့ လိုတယ်။
 သတ္တဝါတယောက်မှာ အပါယ် လေးပါး ကျဘို့ အကုသိုလ်
 ကံပေါင်းအနန္တ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရစေနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်ကံပါရမီ
 အနန္တရှိတယ်ဆိုတာ ထင်ထင်ရှားရှား သိအောင် ဥပမာ
 ပြမယ် စဉ်းစားပြီးကြည့်ကြ။

ငါတို့မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က တာဝတိံသာနတ်ပြည်
 မှာ နတ်သွီးတထောင် အခြံအရံရှိသော သုဗြဟ္မာ နတ်သား
 ဆိုတာရှိတယ်။ ဒီသုဗြဟ္မာနတ်သားဟာ နတ်သွီး တထောင်
 အခြံအရံနှင့် နတ်၏စည်းစိမ်ကို ခံစားနေတယ်။ တနေ့သော
 အခါ ငါးရာသော နတ်သွီးများက ပင်လယ်ကသစ်ပင်မှာ
 တက်ပြီး တေးတကြော်ကြော်နှင့် တပျော်တပါးကြီး ကသစ်
 ပန်းများကိုခူးပြီး အောက်ကိုချတယ်။ ကသစ်ပင်အောက်က
 နတ်သွီးငါးရာက ကသစ်ပင်မှကျလာသော ကသစ်ပန်းများ
 ကို တေးတကြော်ကြော်နှင့် တပျော်တပါးကြီး ကောက်ပြီး
 ပန်းများသီကုံး၍ သုဗြဟ္မာ နတ်သားကို ဆက်သကြတယ်။
 အဲဒီလို တေးတကြော်ကြော်နှင့် ပျော်ပျော်ကြီး နတ်စည်း
 စိမ်ကို မြှန်မြှန်ကြီး ခံစား နေကြတဲ့ နတ်သွီးများထဲက
 ပင်လယ်ကသစ်ပင်ထက်မှာ ပန်းခူးနေတဲ့ ငါးရာသောနတ်သွီး
 များဟာ ဥပစ္ဆေဒကင်္ဂ နှိပ်စက်တဲ့အတွက် တပြိုင်တည်း
 စုတိစိတ်ကျပြီး သွားတယ်။ စုတိစိတ်ကျသည်နှင့် တပြိုင်နက်
 အကုသိုလ်ကံ အကျိုးကြောင့် အဝီစိငရဲမှာ ငါးရာလုံး
 တပြိုင်တည်း ခံစားနေကြရတယ်။ ဒီတော့ သုဗြဟ္မာနတ်သား
 က ပင်လယ် ကသစ်ပင်ထက်မှ ငါးရာသော နတ်သွီးများ
 တေးသံပျောက်သွားတာနှင့်တပြိုင်နက် နတ်၏မျက်စိနှင့်ကြည့်
 လိုက်တဲ့အခါ နတ်ပြည်မှာ တယောက်မျှ မတွေ့တော့မှ ငရဲ
 ပြည် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ငါးရာသော နတ်သွီးများ အဝီစိ

ငရဲမှာ ကြီးစွာသော ဒုက္ခခံနေရတာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရှိရတော့
သုဗြဟ္မာ နတ်သားစိတ်ထဲ၌ ယူကြုံးမရဖြစ်ပြီး ဘယ်လောက်
မချီမဆံ့ ဖြစ်နေမယ်ဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်ကြပေတော့။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂ
ဒုက္ခလို့ ဟောတာမဟုတ်လား။

ဤမျှလောက် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခထက် ကျန်ရစ်သော ငါးရာ
သော နတ်သွီးများနှင့်တကွ သူကိုယ်တိုင် နောက်ခုနစ်ရက်
ကြာလျှင် ထိုအဝီစိငရဲမှာ ကျရမည်ဆိုတာ အမှန်ဒိဋ္ဌသိမြင်ရတဲ့
အခါ ငါးရာသော နတ်သွီးများနှင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်းထက်
သူကိုယ်တိုင်ခံစားရမည့် ဒုက္ခကိုမြင်တဲ့အခါ ဘယ်ဒင်းကသာရှိ
ပူပန်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်ကြပေတော့။ မိမိကိုယ်တိုင်
အဝီစိငရဲ ကျမည့်ဘေးကြီးကို အလွန်အလွန် ကြောက်သဖြင့်
ထောက်တည်ရာ မရသောကြောင့် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာရှိတဲ့
တန်ခိုးကြီးသော နတ်မင်းကြီးများထံ ချဉ်းကပ်ပြီး--

နတ်မင်းများ... အကျွန်ုပ်၏ ဒုက္ခကို ကယ်တော်မူပါ။
ရှေးဦးစွာ ငါးရာသောနတ်သွီးများ အဝီစိငရဲကြီးမှာ ကျနေ
သဖြင့် ချစ်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်း ဆင်းရဲဒုက္ခ
ခံနေရသည့်ပြင်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ငါးရာသော နတ်သွီးများနှင့်
အတူတကွ ခုနစ်ရက်ကြာလျှင် ထိုငရဲမှာ ကျရမည့်ဘေးကြီး
ကို မြင်သဖြင့် ကယ်တော်မူကြပါဟု တောင်းပန်သောအခါ
တန်ခိုးကြီးသော နတ်မင်းများက ဟေ..သုဗြဟ္မာ နတ်သား

ငါတို့မတတ်နိုင်ဘူးကဲ့လို့ ပြောဆိုကြသောအခါ အားကိုးရာ မမြင် အလွန်ပင် ပူပန်လှသဖြင့် သိကြားမင်းထံ တဖန် ချဉ်းကပ်လျက် ဖြစ်ပျက်သမျှ အကြောင်းစုံ အကုန်ပေါင်းပြီး ပြောဆို၍ သိကြားမင်း ကယ်တော်မူပါဟု တောင်းပန်သော အခါ သိကြားမင်းကြီးကလည်း ဟေ- သုဗြဟ္မာနတ်သား ငါလဲ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မတတ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ မှာ သုဗြဟ္မာနတ်သား ရင်ကဲ့မတတ် ဖြစ်သွားတယ်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းကတဖန် အကြံဉာဏ်ပေးတယ်။ သုဗြဟ္မာနတ်သား ငါမတတ်နိုင်သော်လဲ ယခုလူ့ပြည်မှာ ဂေါတမ ဘုရားရယ် လို့ ပွင့်တော်မူနေတယ်။ အဲဒီ ဂေါတမဘုရားတော့ ကယ်နိုင် ကောင်း ကယ်နိုင်လေမလား မသိဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒါ စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်း ဒီ သုဗြဟ္မာနတ်သားနှင့် ဒီနတ်သွီးတထောင်ဟာ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ် ပွင့်တော်မူလို့ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးကို အမှူးထားပြီး တရားဟောတာ ဗြဟ္မာ ၁၈- ကုဋေ၊ နတ်အသင်္ချေ ကျွတ်တမ်း ဝင်တယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီ နတ်အသင်္ချေထဲမှ သုဗြဟ္မာနတ်သားနှင့်တကွ နတ်သွီးတွေ မပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ လောကစည်းစိမ်ကြီးနှင့် ယစ်မှူးပြီး မေ့လျော့နေလို့ မဟုတ်လား၊ ဘုရားပွင့်မှန်းတောင် မသိကြ ဘူး၊ သိကြားမင်းက အကြံဉာဏ်ပေးမှ သတိရပြီး ငါးရာသော နတ်သွီးများနှင့် တကွ သုဗြဟ္မာနတ်သား အလျင်အမြန် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှောက်ထားသည်မှာ-

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာ ရှေးဦးစွာ ငါးရာသော နတ်သွီးများတပြိုင်တည်း အဝီစိငရဲမှာ ကျရောက်၍ ကြီးစွာ သော ဒုက္ခဆင်းရဲ ခံနေရသည်ကို တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ရသဖြင့် အလွန်ပူပန်ဆင်းရဲခြင်းဆိုတဲ့ ဒုက္ခကို ခံစားနေရ ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ ဤဒုက္ခထက်ပင် (၇)ရက် ကြာလျှင် တပည့်တော်နှင့်တကွ ကျန်ရစ်သော ငါးရာသော နတ်သွီးများ ထိုအဝီစိငရဲ၌ ကျရမည်ကို တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် သိရပါသဖြင့် အလွန်အလွန် ဝန်လေးလှသောကြောင့် ထိုဒုက္ခဘေးကြီးမှ လွတ်ဝေးအောင် ကယ်မတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထား လိုက်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လို အမိန့် ရှိလိုက်သလဲ ဆိုတော့ ဟေ-သုဗြဟ္မာနတ်သား- ငါလဲမတတ်နိုင်ဘူးတဲ့၊ သို့ သော် ငါပြောမယ် သင် သေသေချာချာနားထောင်-

နညတြ ဗောဇ္ဈတပသာ၊
 နညတြိန္ဒြိယ သံဝရာ၊
 နညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊
 သောတ္ထိံ ပဿာမိ ပါဏိနံ။

သုမြဟ္မသုတ်။

ခဒဝတေ- သုဗြဟ္မာဟု နာမထင်ရှား သင်နတ်သား၊
 ဗောဇ္ဈတပသာ- ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး အကျင့်တရား
 ကို၊ အညတြထပေတွာ- ချန်ထား၍၊ ပါဏိနံ-သတ္တဝါ
 တို့၏၊ သောတ္ထိံ ချမ်းသာခွင့်ကို၊ အဟံ- သင်တို့ဆရာ

ငါဘုရားသည်၊ နပဿာမိ- မြင်တော်မမူ၊ ဣန္ဒြိယ
သံဝရာ - ဣန္ဒြိယသံဝရာသီလကို၊ အညတြထပေတွာ--
ချန်ထား၍၊ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ သောတ္ထိံ-
ချမ်းသာခွင့်ကို၊ အဟံ- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊
နပဿာမိ- မြင်တော်မမူ၊ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ-အလုံးစုံသော
ဒုက္ခတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော
အမြှိုက်တရားကို၊ အညတြထပေတွာ- ချန်ထား၍၊
ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ သောတ္ထိံ- ချမ်းသာခွင့်ကို၊
အဟံ- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ နပဿာမိ - မြင်
တော်မမူ။

ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောလိုက်တဲ့အခါ သုပြဟ္မာ
နတ်သားနှင့်တကွ ငါးရာသော နတ်သွီးအပေါင်းဟာ အမှန်
မူချ အဝီစိငရဲကို တကယ်တမ်းကျရမည့် ဘေးကြီးမှလွတ်ပြီး
သောတာပန် တည်သွားကြတယ်။ ဘာကြောင့် အဝီစိငရဲ
ကြီး ဘေးမှ လွတ်သလဲဆိုလျှင် အနတ္တတည်ကြလို့ပေါ့။ ဤလို
တနတ္တတည်ခြင်းဟာ တရားနာရရုံနှင့် တည်တယ်လို့ ထင်ကြ
သလား။ ဒီသုပြဟ္မာနတ်သားနှင့် ငါးရာသော နတ်သွီးများဟာ
အဝီစိငရဲဘေးကြီးကို အလွန်အလွန်ကြောက်နေသဖြင့် ထိုငရဲ
ဘေးကြီးမှ လွတ်ကြောင်း တရားကို ကြားလိုက်တာနှင့်
တပြိုင်နက် တမုဟုတ်ခြင်း ကျင့်လိုက်တာမှတ်။ ဤကျင့်ဝတ်က
ဘာလဲ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး အကျင့်တဲ့၊ ထိုဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး

၇၈ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

အကျင့်က သတိသမ္ပောဇ္ဈင် တဲ့၊ ကိုင်း ကြည့်လိုက်စမ်း၊
သတိဟာဘယ် ကလောက် အရေးကြီးသလဲ ဆိုတာ ဗောဓိ
ပက္ခိယ- တရား ၃၇-ပါး ထဲမှာ သတိ ဘယ်နှစ်ချက်ပါသလဲ
ကြည့်စမ်း၊ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး၊ သတိဇ္ဇေ၊ သတိဗိုလ်
သတိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ သမ္မာသတိ- မဂ္ဂင်တဲ့၊ ကိုင်း ၈-ဋ္ဌာန
ဖြစ်မနေဘူးလား၊ ဒီလိုသတိနှင့် မပြည့်စုံဘဲ ဘယ်လိုနည်း
နှင့် ငရဲကလွတ်နိုင်မှလဲ သေသေချာချာစဉ်းစား၊ သတိအကျင့်
နှင့် ပြည့်စုံလို့ လွတ်ထာပေါ့။

ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္ပောဇ္ဈင် ဆိုတာ
အမောဟ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဆိုတဲ့ ပညိဇ္ဇေမဟုတ်လား၊ အဲဒီပညိဇ္ဇေက
ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးထဲမှာ သယ်နှစ်ဋ္ဌာန တပ်သလဲ၊
ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်၊ ပညိဇ္ဇေ၊ ပညာဗိုလ် ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်တဲ့၊ ကိုင်း ၅-ဋ္ဌာနပါနေတယ် မဟုတ်လား။

ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ကိုင်း-ဝီရိယ သမ္ပောဇ္ဈင် ဆိုလျှင်
ဘယ် ကလောက် အရေးကြီးသလဲ၊ ကြည့်စမ်း၊ ဗောဓိပက္ခိယ
တရား ၃၇-ပါးထဲမှာ ဘယ်နှစ်ဋ္ဌာနလဲ၊ သမ္မပ္ပဒါန်လေးပါးဟာ
ဝီရိယချည်း မဟုတ်လား၊ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို ပယ်ရ
တဲ့ ဝီရိယ၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်ကို မဖြစ်အောင် အား
ထုတ်ရတဲ့ ဝီရိယ၊ မရဘူးသေးသော ကုသိုလ်ကို ရအောင်
ရှာရတဲ့ ဝီရိယ၊ ရပြီးသောကုသိုလ် ကို မပြတ်ပွားရတဲ့ ဝီရိယ၊
ကိုင်း- စဉ်းစားကြစမ်း၊ ကြားရရုံနှင့်ပြီးမှာလားကျင့်မှပြီးမှာလား

ဆိုတာ သေသေချာချာစဉ်းစား၊ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်၊ ကိုင်းဇု-ဌာန ကုန်သွားပြီမဟုတ်လား။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပီတိကလဲ ၅-မျိုးရှိတယ်၊ ခုဒ္ဒကာ ပီတိ ခဏိကာပီတိ၊ ဩက္ကန္တိကာ ပီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ဖရဏာ ပီတိတဲ့၊ သာမညကျင့်ဝတ်မဟုတ်ဘူး။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ပြီးတော့ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် တဲ့၊ ပဿဒ္ဓိ ဆိုတော့ ငြိမ်းခြောင်းပေါ့။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမာဓိဆိုတာ အလကားမရဘူး၊ အလွန် တည်ကြည်သော စိတ်ကိုဆိုတာ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးထဲမှာ သမာဓိဘယ်နှစ်မျိုးပါသလဲဆိုလျှင် သမာဓိန္ဒြေ၊ သမာဓိဗိုလ်၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်၊ ၄-ဌာန တပ်တယ်။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဒီဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်က သင်္ခါ ရူပေက္ခာ ဥာဏ်မျိုးနှင့်တူတယ်။

သုဗြဟ္မာနတ်သားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတဲ့ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးဟာ ဗောဓိပက္ခိယ တရား ၃၇-ပါး၌ အကျုံးဝင်နေသဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင် ၈-ပါး အစုံပါနေ၍ သုဗြဟ္မာနတ်သားနှင့် ငါးရာသော နတ်သွီးများ ဟာ တကယ်တမ်း အဘိစိဘေးကြီးကိုကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်ဖြစ် နေသောကြောင့် အလွန်အလွန်ကြောက်သဖြင့် လွတ်ကြောင်း

ဆိုတဲ့တရားကြီးကို သိတာနှင့် တပြိုင်နက် အဝီစိဘေးကြီးမှ လွတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသွားနိုင်တာ စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ နောက်ဟောတဲ့ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ဆိုတာကမျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ မနော၊ အဲဒီဒါ-ဒွါရကအကုသိုလ် မဖြစ်အောင်နေတတ်ဖို့ကို ဆုံးမတဲ့ စကားဘဲ။

ယောဂီများ စဉ်းစားဖို့က သုဗြဟ္မာ နတ်သားနှင့် ငါးရာသော နတ်သမီးများဟာ အဝီစိ ကျလောက်တဲ့ အကုသိုလ်ကံလဲ ရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရလောက်တဲ့ ပါရမီလဲရှိတယ်ဆိုတာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိခဲ့လျှင် မိမိသန္တာန်မှလဲ အပါယ်ကျလောက်တဲ့ ကံတွေ အနန္တ၊ နိဗ္ဗာန်ရလောက်တဲ့ ပါရမီကံတွေ အနန္တရှိတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်၍ အပါယ်ကို ကျနိုင်တဲ့ အကုသိုလ် ကံဟောင်းတွေ ကိုပယ်ဖျက်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို လှမ်းတက်ဖို့တိုက်တွန်းပါသတည်း။

အ ရူးမီးဝိုင်းဥပမာ

စိတ်မနှံ့သော သူရူး တယောက်ဟာ ရသမျှအမှိုက်တွေ အကုန်စုပြီး သူ၏ကိုယ်ကို ပတ်ပတ်လည် ဝိုင်းရံလျက် တိုက်ကြီး သဖွယ် ဆောက်လုပ်ပြီး ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် ပျော်မဆုံးအောင် အလှန် အမင်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေတယ်။ တနေ့ကျတော့ အဲဒီသူရူးဟာ စိတ်ပေါက်ပေါက်ရှိတာနှင့် သူ့အမှိုက် ပုံကြီး သူ ရေနံဆီလောင်းလျက် သူ့ ဟာသူ မီးနှင့်ရှိလို့လျက် တော့ ထွက်ပေါက်မှ ရှာမရအောင် သူရူးမီးဝိုင်း လောင်

တော့တာပေါ့၊ ဒီအခါကျတော့မှ၊ သူ့ရှုံးက ကယ်တော်မူကြ
 ပါ ကယ်တော်မူကြပါဟု ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်နှင့် ရွာသူရွာ
 သားများ ကြားလောက်အောင် အော်တဲ့အခါ ရွာသူရွာသား
 တွေ ကြားတော့ ကဗျာကရာ ပြေးလာကြပြီး ဟဲ့ သူ့ရှုံးနှင့်
 ဘာဖြစ်တာလဲလို့ မေးတော့၊ ကယ်ကြပါခင်ဗျာ့ ကျွန်တော်
 ပုလွန်းလို့ မချီပါဘူး ခင်ဗျာ့ဟုပြောသတဲ့၊ ဒီတော့ ရွာသား
 များက ဟဲ့ ငရူး ဒီအမှိုက်ပုံတွေ ဘယ်သူစုသလဲဟု မေးတော့၊
 အမယ် ကျွန်တော်စုတာပါ ခင်ဗျာလို့ ပြောသတဲ့၊ ဒါဖြင့်
 ရေနံဆီကော ဘယ်သူ လောင်းသလဲလို့ ထပ်မေးပြန်တော့
 ကျွန်တော် လောင်းတာပါ ခင်ဗျာတဲ့၊ မီးကော ဘယ်
 သူလာရှိ သလဲဟု တဖန် မေးပြန်တော့၊ ကျွန်တော်ရှိ တာ
 ပါ ဟု ပြောတော့ ရွာသူရွာသားတွေက ဟဲ့ ငရူး အမှိုက်ပုံလဲ
 နှင့်ဟာနှင့် စုတယ်၊ ရေနံဆီလဲ နှင့်ဟာနှင့် လောင်းတယ်၊
 မီးလဲ နှင့်ဟာနှင့် ရှိ တယ်၊ ဟဲ့ငရူး နှင့်ဟာနှင့် ဒုက္ခခံရတာ
 ဘယ်သူတတ်နိုင်မလဲလို့ ဆိုကြတယ်တဲ့၊ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

မိမိတို့၏ဥာဏ်ထဲမှာ မြင်အောင်ကြည့်ကြ၊ လူများဟာ
 ခြွေရံလင်မယား သွီးသားနှင့် စီးပွားအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို
 ဘယ်သူစုတာလဲ ဆိုရင် သေသေချာချာ မြင်အောင်ကြည့်ကြ
 စမ်း ငရူးဘဲစုတာ မဟုတ်လား၊ ခြွေ ရံ လင် မယား သွီး
 သားနှင့် စီးပွားအာရုံ ကာမဂုဏ် ဆိုတာ ဗျသန ဘေးမှ
 လွတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ အင်မတန် ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ ဆွေမျိုးဥာဏ်

၈၂ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

မိတ်သင်္ဂဟ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရတဲ့အခါ၊
ဘယ်မျှလောက် ပူပန်ဆင်းရဲ၍ ရင်ဘတ်စည်တီး ငိုကြီးရှိုက်ငင်
ဖြစ်ရတဲ့ ဒုက္ခဘေးကြီးတွေဟာ ငရူးမီးဝိုင်း နေတာနှင့်ခြား
သေးရဲ့လားဆိုတာ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ကြ။ ဒါကြောင့်-

ခြေရံလင်မယား သွီးသားနှင့် စီးပွားအာရုံ ကာမ
ဂုဏ်ကား ကဲ့ဘို့နှင့် ခဲ့ဘို့သာတည်း။

ဒါနနှင့်သီလ တုပကင်းကွာ ဘာဝနာမှ ကောင်းဘို့
နှင့် ပေါင်းဘို့တည်း။

ခြေရံလင်မယား သွီးသားနှင့် စီးပွားအာရုံ ကာမ
ဂုဏ်ကား ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း။

ဒါနနှင့်သီလ တုပကင်းကွာ ဘာဝနာမှ ကိုယ်ပိုင်
ပစ္စည်း။

ကိုယ်ပိုင်နှင့် ဘုံဆိုင် ပိုင်နိုင်အောင် သိဘို့လိုတယ်။ ဒါ
ကြောင့် ဥစ္စာလေးမျိုး ဟောထားသည်မှာ-

ဥစ္စာလေးမျိုး

ထာဝရဥစ္စာ၊ ဇာန်မဥစ္စာ၊ အင်္ဂသမဥစ္စာ၊ အနုဂါမိကဥစ္စာ
လို့ လေးမျိုးရှိတယ်။

ထာဝရဥစ္စာ-ဆိုတာကမရွေ့ မပြောင်းနိုင်တဲ့လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်း
ဥယျာဉ် ဗိမာန်ကို ဆိုတယ်။ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း
မဟုတ်ဘူး။

ဇင်္ဂမဉ္ဇော- ဆိုတာက ရှေ့နိုင် ပြောင်းနိုင်တဲ့ ရှေ့ ငွေ
ကျောက်သံပတ္တမြား စသည်ကို ဆိုလိုတယ်။
အဲဒါလဲ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း မဟုတ်ဘူး။

အင်္ဂသမဉ္ဇော- ဆိုတာက နှုတ်မှု ပညာ လက်မှု ပညာကိုခေါ်
တယ်။ ဒါလဲ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း မဟုတ်သေး
ဘူး။

အနုဂါမိကဉ္ဇော- ဆိုတာက ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကို ခေါ်
တယ်။ အဲဒီပစ္စည်းမှ မိမိ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလို့
မှတ်ရမယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ထာဝရဉ္ဇောဖြစ်တဲ့ လယ်ယာကိုင်း
ကျွန်း ဥယျာဉ်ဗိမာန်တွေကို လူတွေက ငါ့ဉ္ဇော ငါ့ဉ္ဇောလို့
ဆိုကြတော့ လယ်ယာကိုင်းကျွန်း ဥယျာဉ် ဗိမာန်တွေက ရယ်
ကြသတဲ့ ဘာပြုလို့ ရယ်ကြသလဲဆိုတော့ တယ်လဲ မိုက်အုံးမဲ့
သတ္တဝါတွေဘဲ။ ငါ့ကို သူတို့က ပိုင်တယ် ထင်နေကြတယ်။
ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ငါ့ကို သူတို့မယူနိုင်ဘူး။ တကယ်ဆိုတော့ သူ
တို့က အမြဲတည်နေရမှာတဲ့လား။ တနေ့ သူတို့ သေမယ်မဟုတ်
လား။ ဒီလို သေသွားကြလျှင် ငါတို့က သူတို့နောက်ကို ဘယ်
နည်းနှင့်မျှ မလိုက်ဘူး။ ဒါကြောင့်- ငါတို့ကို သူတို့ဘယ်နည်း
နှင့်မျှ မပိုင်ဘူးလို့ မှတ်ပါတဲ့။

ဇင်္ဂမဉ္ဇောဖြစ်တဲ့ ရှေ့ ငွေ ကျောက်သံ ပတ္တမြားကကော
ဘယ်လို ပြောသလဲဆိုလျှင် အလွန်မိုက်တဲ့ အကောင်တွေဘဲ။

ငါ့ကို သူတို့က ပိုင်တယ်လို့ ထင်နေကြတာ အလွန် မှားနေတာဘဲ၊ သူတို့ ငါ့ကိုဘယ်နည်းနှင့်မျှ မပိုင်နိုင်ဘူးတဲ့၊ တကယ်ဆိုလျှင် ငါက ရန်သူမျိုး ငါးပါးနှင့် ဆက်ဆံနေတာ ယခု ရန်သူမျိုး ငါးပါး လာကြည့်စမ်း ငါလိုက်သွားမှာပေါ့တဲ့၊ အကယ်၍ ရန်သူမျိုး ငါးပါးမလာတောင် သူသေကြည့်စမ်းတဲ့၊ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ငါ သူတို့နောက် မလိုက်ဘူး မှတ်ပါ၊ ဒါကြောင့် ဇင်္ဂမဉ္ဇောလဲ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်ဘူး။

အင်္ဂသမ ဥစ္စာကကော ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုလျှင် သူတို့မှာ လက်မှုပညာတတ်တယ်၊ နှုတ်မှုပညာတတ်တယ်ဆိုပြီး ကြားဝါနေတာဘဲ၊ တကယ်ဆိုလျှင် သူတို့ကျန်းမာ သန်စွမ်းတုန်းသာ ပိုင်တော့မပေါ့တဲ့ ။ ယခု ဓါတ်လေးပါး ချွတ်ယွင်းကြည့်စမ်း၊ ငါ့ကိုဘယ်နည်းနှင့်မျှ သူတို့အသုံးမချနိုင်ဘူးမှတ်ပါ၊ အကယ်၍ သူတို့ သေသွားရင်ကော ငါဘယ်နည်းနှင့်မျှ သူတို့နောက် မလိုက်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အင်္ဂသမ ဥစ္စာလဲ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း မဟုတ်ဘူး။

ဘယ်ဟာမှ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလဲ ဆိုလျှင် အနုဂါမိက ဥစ္စာ ဖြစ်တဲ့ ဒါန-သီလ-ဘာဝနာမှ သာလျှင် ကိုယ်နှင့် ဆိုင်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟူ၍ မှတ်ရမယ်၊ ဒါကြောင့် ဒါန-သီလ-ဘာဝနာမှ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်နှင့်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းကို ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ် ဟောထားတာပေါ့။

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာဓမ္မာ၊ မနောသေဠာ မနောမယာ၊
မနုသာစေ ပသန္နေန၊ ဘာသတိဝါ၊ ကရောတိဝါ၊
တတောနံ သုခမန္တေတိ၊ ဆာယာဝ အနုပါယသိ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်။

ဓမ္မာ- နာမက္ခန္ဓာတရား သုံးပါးတို့သည်၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂ
မာ- ဝိညာဏက္ခန္ဓာ သာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိကုန်၏။
မနောသေဠာ- စိတ်လျှင် ကြီးမြတ်ကုန်၏။ မနော
မယာ- စိတ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ပသန္နေန- ကြည်ညိုလှစွာ
သော၊ မနုသာ- စိတ်ဖြင့်၊ စေဘာသတိဝါ- အကယ်၍
မူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့၊ စေကရောတိဝါ- အကယ်၍
မူလည်းပြုငြားအံ့၊ တတော-ထိုသို့ ပြောမိ ပြုမိကြံစည်
မိခြင်းကြောင့်၊ နံပုဂ္ဂလံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုခံ-ချမ်းသာ
သည်၊ အန္တေတိ- အစဉ်လိုက်၏။ ကိမိဝ-ဥပမာအဘယ်
ကဲ့သို့ နည်းဟူမကား၊ ဆာယာ- အရိပ်သည်၊ အနု
ပါယသိ ဣဝ- အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့၊ သုခံ- ချမ်းသာ
သည်၊ အန္တေတိ- အစဉ်လိုက်၏။

ဒါကြောင့် ဒါန- သီလ- ဘာဝနာ သာလျှင် ကိုယ်နှင့်
ဆိုင်တဲ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းဟူ၍ ယုံကြည်စိတ်ထားပြီး လေးလေး
စားစားနှင့် ရှာဖွေ အားထုတ် ကြကုန်ရာသတည်း။

အနာထပိဏ်နှင့် သားကာလ

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးက မိမိသား ကာလ သတိုးသားအား

တရားမရ ရအောင် ကြံဆောင်ပုံ

အနာထပိဏ် သူဌေးကြီး အိမ်မှာ ကာလသတိုးသား မှတ
 ပါး အားလုံးသော အိမ်သူ အိမ်သားများဟာ အရိယာချည်း
 ဖြစ်ကြတယ်။ သူဌေးကြီး၏ သား ကာလ သတိုးသားမှာ
 သူဌေးသား ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဥစ္စာ ပေါပေါနှင့် ဖြုန်း
 သုံးလည်ပတ် သွားလာပြီး ပျော်ချင်တိုင်း ပျော်နေ လိုက်
 တာ ဘုရားနား မကပ်၊ တရားနား မကပ်၊ သံဃာနား မ
 ကပ် ဖြစ်နေသည့် အတွက် သူဌေးကြီးကလဲ သောတာ
 ပန် ဖြစ်နေလေတော့ ကြမ်းကြမ်း တန်းတန်း ဆိုဆုံးမရန်
 မသင့်သဖြင့် သူဌေးကြီးက ပရိယာယ်ဖြင့် ဟေ့-ကာလ ယနေ့
 မင်းဥပုသ်စောင့်မယ် တရားနာမယ်ဆိုရင် မင်းအား အသပြာ
 တရာပေးမယ်လို့ ဆိုတော့ ကာလသတိုးသားက ဘခင်-တကယ်
 ပေးမှာလားဟု ပြန်မေးသတဲ့၊ ဒီတော့ သူဌေးက ဟဲ့ကာလ
 ငါတကယ်ပေးမှာပေါ့ဟု ပြောသဖြင့် ကောင်းပြီ ကျွန်တော့
 ကို သီလပေးပါဟု ဆိုပြီး သီလဆောက်တည်လျက် တရား
 နာရန်ဆို၍ ဘုရား ကျောင်းတော်သို့ ထွက်ခဲ့တယ်။ ဘုရား
 ကျောင်းတော်ရောက်တော့ တရားမနာဘဲ တော်ရာ လျော်ရာ
 လှည့်ပတ် သွားလာပြီး အချိန်တန်တော့ အိမ်ပြန် လာတယ်။

အိမ်ရောက်တော့ သူဌေးကြီးက အိမ်သူ အိမ်သား များ
 အား ဟဲ့ကာလ ယနေ့ဥပုသ် စောင့်တယ်။ ထမင်း ဟင်းများ
 ကျွေးပါလို့ ဆိုတော့ ကောင်းမွန်စွာ ထမင်းပွဲ ရှေ့ရောက်
 ပြင်ဆင်ပြီး ကျွေးမွေးတဲ့အခါ ကာလသတိုးသားက ထမင်း
 မစားဘဲနေတယ်။ ဒီတော့ သူဌေးကြီးက ဟဲ့ကာလ ထမင်း
 စားကဲ့လို့ ဆိုတော့ ဘာစားမလဲဗျလို့ ပြန်ပြောသတဲ့ ဟဲ့ကာ
 လ ဘာပြုလို့လဲလို့ တဖန်ပြန်မေးတော့မှ၊ ဘခင်အသပြာတရာ
 ပေးမယ်ဆိုပြီး အသပြာတရာမှ မပေးဘဲဟု ဆိုတော့ သူဌေး
 ကြီးက ဟာဒီလိုဆိုရင် အသပြာတရာ ယူခဲ့ကြပါဟဲ့ ဆိုပြီး
 အသပြာတရာပေးတယ်။ ကာလ သတိုးသားကလဲ အသပြာ
 တရာ ရမှ ထမင်း စားသတဲ့။ အဲဒီတော့ သူဌေး ကြီးက
 ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာနှင့် ကာလဟာမုချ တရားတွေ့ရမယ်လို့
 ဆိုပြီးနောက် တခါ ဟေ့ကာလဒီတခါ ဥပုသ်စောင့်ပြီး တရား
 များကို တတ်အောင်သင်ခဲ့ရင်၊ အသပြာ တထောင်ပေးမယ်
 လို့ဆိုပြန်တော့ ကာလက ဘခင်- အဟုတ် ပေးမှာလားဟု
 ပြန်မေးတော့ ဟဲ့ငါအရင်တခါ ပေးပြီးပြီ မဟုတ်လား ခုလဲ
 ငါပေးမှာပေါ့ ဆိုသဖြင့် ကာလ သတိုးသားဟာ သီလခံယူ
 ပြီး ကျောင်းတော်သို့ ထွက်ခဲ့ပြန်သတဲ့။

ဒီတခါကျတော့ကာလ ညာလို့ မရတော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်
 လဲဆိုတော့ သီလတင် မဟုတ်ဘူး တရားကို မှတ်မိအောင်
 တတ်အောင် သင်ရမှာဖြစ်တော့ ညာလို့ မရတော့ဘူးပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားထံဝင်ပြီး တရားတော်ကို သူတတ်အောင် သင်ရ
 တော့ ပဋ္ဌမတခေါက် ဆုံးသွားတယ်။ တရား မတွေ့ဘူး၊
 တရားမတွေ့အောင် ဘုရားသခင်က ကွယ်ထားလိုက်တာကိုး၊
 ဒီတော့ သူမေ့သွားတာပေါ့။ ဒီလို တရားမရရင် အသပြာ
 ရမှာ မဟုတ်ဘူး ဒီတော့ နောက် တခေါက် ပြန်သင်
 ပြန်တော့လဲ တရားမတွေ့၊ ဘယ်တွေ့မလဲ မတွေ့အောင်ပင်
 ဘုရားသခင်က ကွယ်ထားတာကိုး နောင်တတိယ အကြိမ်
 ပြန်သင်တော့မှ တရားလဲတွေ့၊ တရားလဲ မမေ့တော့ဘူးတဲ့။
 ဒီတခါကျတော့ ကာလသတိုးသားက စဉ်းစားသတဲ့။ ဘယ်လို
 စဉ်းစား သလဲ ဆိုတော့ ယခုအခါ ငါ အိမ်ပြန်သွားလို့
 ရှိရင် အသပြာ တထောင်နှင့် ထမင်းပွဲကို မပေးဘဲ နေပါ
 မူကား ကောင်းလေစွဟု သူစိတ်ကူး အောက်မေ့ မိသတဲ့။
 စိတ်ကူးတဲ့ အတိုင်းဘဲ သူအိမ်ကိုမပြန်ရဲဘဲ အလွန်ရှက်နေတယ်။
 နောက် ရဟန်းတော်များ သူဌေးကြီးအိမ် ဆွမ်းစားကြသွား
 မှ ကာလ သတိုးသားကလဲ နောက်က တပါတည်း လိုက်
 သွားတယ်။

သူဌေးကြီးကလဲ ကာလ သတိုးသားအတွက် ထမင်းပွဲနှင့်
 အသပြာတထောင် ပြင်ထားတယ်။ သံဃာတော်များ အနား
 မကပ်ဘူးတဲ့။ ကာလဟာ တရားတွေ့တာနှင့် တပြိုင်နက်
 သံဃာတော်များကို အရိုအသေပေးပြီးဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တွေ
 ပြုစုလုပ်ကျွေးနေတယ်။ ဒီတော့သူဌေးကြီးက ဟေ့ကာလ ဒီမှာ

မင်းအတွက် ထမင်းပွဲနှင့်အသပြာတထောင်လို့ ဆိုပြီးပေးတော့
အလွန် ရှက်နိုးသဖြင့် ပြန်စောင်းတောင် လှည့်မကြည့်ဘဲ
နေတယ်။

ထိုအခြင်း အရာတွေကို ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်
သိလေတော့ ကာလနှင့် သူဌေးကြီး တယောက်နှင့်တယောက်
အဆင်မပြေဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်း စဉ်စားပြီး ကိုယ်တော်တိုင်
သူဌေးကြီးအိမ်သို့ ကြွသွားလျက် ဒါယကာ သူဌေး ကာလ
သတိုးသားက ဘာများပြောသလဲဟု မေးတော့မှ အရှင်ဘုရား
အရင်တလောက ဥပုသ်စောင့်လို့ တရားနာလျှင် အသပြာတရာ
ပေးမယ်လို့ ပြောတော့ ဥပုသ်စောင့်ပြီး ပြန်လာတဲ့ အခါ
အသပြာတရာ မရလို့ ထမင်းမစားဘဲ နေပါတယ်။ အသပြာ
တရာရမှ သူထမင်းစားပါတယ်။ ယခုဥပုသ်စောင့်၍ တရားကို
တတ်အောင်သင်လျှင် အသပြာတထောင် ပေးမယ်လို့ ဆိုပြီး
လွှတ်လိုက်တော့ ယခုအသပြာ တထောင်နှင့် ထမင်းပွဲကို ပြန်
စောင်းတောင်မှ လှည့်မကြည့်ပါဘူး ဘုရားလို့ လျှောက်
တားတယ်။

အဲဒီအခါကျတော့မှ ဘုရားသခင်က ဒါယကာသူဌေးကြီး
ရှေးအခါက အိမ်ရှေ့မင်းသား တောကစားသွားတဲ့ အခါ
မျက်စိလယ်လမ်းမှားပြီးတော့ နံနက်စာလဲ မစားရ ညစာလဲ
မစားရ အလွန်မွတ်သိပ်ပြီး နေတဲ့အခါ ငယ်စဉ်က ကျောင်း
နေဘက်ဖြစ်ခဲ့ဘူးဟဲ့ ဟောတွင်းသားနှင့် သွားပြီး တွေ့တယ်။

ဒီတော့မှ အိမ်ရှေ့မင်းသားက သူငယ်ချင်း ငါတော့တနေ့လုံး မျက်စိလယ်ပြီး တောတွင်းမှာ လမ်းမှား နေလိုက်တာ နန်းတော်လဲ ပြန်မရောက်ဘူး၊ နံနက်စာလဲ မစားရ၊ ညစာလဲ မစားရ၊ ဒါကြောင့် ငါ့ကိုထမင်းတနပ် ကျွေးပါကွယ်လို့ အိမ်ရှေ့မင်းသားက ပြောတော့ တောတွင်းသားက ဟာ သူငယ်ချင်း လာ လိုက်ခဲ့ ငါ့အိမ်မှာ ထမင်းတွေ အများကြီး ရှိတယ်ဆိုပြီး အိမ်ကိုခေါ်သွားတယ်၊ အိမ်ကျဘော့ ထမင်းပူဟင်းပူများနှင့် ကျွေးတာပေါ့။

ဒီအခါ အိမ်ရှေ့မင်းသားဟာ ညအခါကလဲဖြစ် ထမင်းကလဲ အင်မတန် ဆာလောင် မှတ်သိပ်နေတော့ အလွန်ဘဲ ထမင်း စားကောင်းတာကိုး၊ ဒီတော့ အိမ်ရှေ့မင်းသားက တောတွင်းသားကို ပြောတယ်၊ သူငယ်ချင်းရယ် ငါနန်းတော်ထဲမှာ ဆီဦးထောပတ် အမြိုက်အရသာတွေနှင့် စားရတာ ယခု ထမင်းစားရသလို တခါမှ မမြိုက်ရှက်ဘူးဘူး သူငယ်ချင်း၊ ယခု စားရတာ အလွန်ကို မြိုက်တာဘဲ၊ ဟင်းချို ကလေးကလဲချို လိုက်တာ သူငယ်ချင်းရယ်လို့ ပြောတော့၊ တောတွင်းသားက သူငယ်ချင်း စားသာစားပါ အားမနာပါနှင့် ထမင်းတွေ ဟင်းတွေ အများကြီးရှိတယ် မကုန်နိုင်ဘူးလို့ ပြောတယ်၊ အိမ်ရှေ့မင်းသားက သူငယ်ချင်း မနက်ဖြန်ခါ နန်းတော်ပြန်ခါနီး ငါ့ကို ဒီဟင်းနှင့် ကျွေးပါအုံး သူငယ်ချင်းလို့ ပြောတော့၊ ဟာသူငယ်ချင်း စားသာ စားပါ မစိုးရိမ်ပါနှင့် မီးဖို

ပေါ်မှာ ဟင်းအိုးကြီးတလုံး အပြည့်ရှိပါသေးတယ်။ စိတ်
 သာချ ငါကျွေးလိုက်မယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါနှင့် သူငယ်ချင်း
 နှစ်ယောက် ရှေ့ဖြစ် နောက်ဖြစ် စပ်မိ စပ်ရာ အလွှာမ
 သလွှာပ ပြောဆိုနေကြရင်းက ထပ်ပြီး သူငယ်ချင်း-ငါလေ
 နန်းတော်မှာ ထမင်းစားရတာ ခုလိုတခါမျှ မမြှင့်ဘူး၊ မနက်
 ဖြန်ခါ ငါ့ကို ဒီဟင်းနှင့် ထမင်းကျွေးပါဦးလို့ ပြောပြန်တော့
 ဟာ သူငယ်ချင်း စိတ်သာချအိပ်ပါ။ မကုန်နိုင်ပါဘူး၊ ဟင်းတွေ
 အများကြီး ရှိပါတယ်။ ငါဆက်ဆက်ကျွေးပါမယ်လို့ ပြောတော့
 မှ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် အိပ်ကြတယ်။

နောက်တနေ့ နံနက် မိုးသောက် အလင်းရောက်တော့မှ
 အိပ်ရာကနိုးပြီး ကိုင်းသူငယ်ချင်း ငါနန်းတော်ကို ပြန်တော့
 မယ်။ မနေ့က ဟင်းကလေးနှင့် ငါ့ကို ထမင်းကျွေးပါအုံးလို့
 ပြောတော့၊ ညကကျွေးတဲ့အတိုင်း ထမင်းနှင့် ဟင်းကို ခူးခပ်
 ပြီး ကျွေးတာပေါ့။ ဒီအခါကျတော့ ဆာလောင်မှတ်သိပ်ခြင်း
 ကလဲကင်းနေ၊ နေ့အခါ အလင်းရောင်ကလဲ ရလေတော့
 ထင်ရှားစွာမြင်ရတာပေါ့။ ထမင်းစားမယ်လို့ ဟင်းချိုဟင်းကို
 ဇွန်းနှင့် ကော်ခပ်လိုက်တော့ လား၊ လား၊ ထီကောင်တွေ
 အစင်းသား အစင်းသား ပေါ်လာတာပေါ့။

ဒီတော့မှ အိမ်ရှေ့မင်းသားက ဟေ့ သူငယ်ချင်း ဒါ-
 ဘာတွေလဲလို့ မေးတော့ ဟာသူငယ်ချင်း ညက မင်းထမင်း
 မြှင့်တာ ဒီဟင်းပေါ့လို့ ပြောလိုက်တော့မှ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ

၉၂ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

သုဠယ်ချင်းရယ်လို့ ပြောပြီး အော့လိုက် အန်လိုက်ထာ မပြော
နှင့်တော့၊ ညကတော့ ကြာဇံဟင်းမှတ်လို့ အလွန် ချိုမြိန်တာ
ကလား ယခုမှ တီကောင်ဟင်းမှန်းသိတော့ အလွန်ကို ရှုံ့ရှာ
စက်ဆုပ်သွားတယ်။

ဒီတော့မှ တောတွင်းသားက ပြောတယ်၊ ဟေ့-သုဠယ်
ချင်း ညက ထမင်းမြိန်ပြီး အလွန် ကောင်းတယ် ဆိုတာလဲ
မင်းဘဲ၊ ယခုရှုံ့မှန်းတာလဲ မင်းဘဲလို့ ပြောတယ်၊ အဲဒါအိမ်
ရှေ့မင်းသားဟာ မသိတော့ တီကောင်ဟင်းကိုဘဲ အလွန်နှစ်
သက်တယ်၊ တီကောင်မှန်းသိတော့ အိမ်ရှေ့မင်းသားဟာ အ
လွန်ရှုံ့မှန်းသလိုဘဲ ကာလသတိုးသားဟာ အဝိဇ္ဇာ ဖုံးလွှမ်းနေ
တုန်းက အသပြာတရာနှင့် ထမင်းပွဲကြီးကို အလွန်နှစ်သက်တယ်၊
ယခု အဝိဇ္ဇာကွာ၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်း ရလာသဖြင့် အသ
ပြာတထောင်နှင့် ထမင်းပွဲကို ရှုံ့မှန်းခြင်း ဖြစ်တာလို့ ဘုရား
သခင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးက သူဌေးကြီးကို မိန့်ကြား
တယ်။

အဲဒီဥပမာကို ယောဂီများ မြင်အောင် စဉ်းစားကြည့်ကြ၊
ငါတို့သည် ယခုနှစ်သက် တပ်မက်နေသော ကာမဂုဏ်ငါးပါး
အာရုံခြောက်ပါးကို အလွန်ခင်မင်နေတာ အဝိဇ္ဇာ ဖုံးလွှမ်းနေ
သောကြောင့် မမြင်ရတာလို့ ဆိုရမယ်၊ ယခုဝိပဿာနှင့် ဝိဇ္ဇာ
ဉာဏ်ရလာလျှင် မုချကာမဂုဏ်၏အပြစ် အာဒိနဝတေ့ကို မြင်၍
ရှုံ့မှန်းကြောက်ရွံ့ပြီး လွတ်မြောက်လိုတဲ့ စိတ်တွေ တဖွားဖွား

ပေါ်ပေါက်လာလိမ့်မယ်၊ အဲဒီပုံဝတ္ထုကို ထောက်၍အနာထပိဏ် သူဌေးသည် ကာလကို တရားမတွေ့တွေ့အောင် ကြံဆောင် သဆို မိမိတို့လဲ တရားမတွေ့တွေ့အောင် ရှာဖွေပြီး ပတ်ဝန်း ကျင် မိတ်သင်္ဂဟများကိုလဲ ကာလ သတိုးသားကဲ့သို့ တရားရ ရန် အားပေးတိုက်တွန်း ချီးမြှောက်ကြပါကုန်။

ဒါန - သီလ - ဘာဝနာ

ဗုဒ္ဓဘာသာအယူ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် များဟာ များသောအားဖြင့် ဒါနမှု၊ သီလမှု၊ ဘာဝနာမှု များကို အမြဲတမ်း အလေးဂရုပြု၍ ဆောင်ရွက်ကြတယ်။ အဲဒီ အလေးဂရုလုပ်ကြတဲ့ ဒါနမျိုး၊ သီလမျိုး၊ အခါမှာ ဘာဝနာ မျိုးကို မပြုလဲမနေနိုင်၊ မနေနိုင်လို့ ပြုလုပ်တဲ့ ဒီဒါန၏ အကျိုး အာနိသံသကို အစွမ်းကုန်ခံစားဘို့ရာ ဒါအရေး ကြီးဆုံးပေါ့။

ဒီတော့ များသောအားဖြင့် ဒါနကို နိဗ္ဗာန်ရတယ်လို့ ပုဂ္ဂိုလ် အများအပြား ပြောကြတာပေါ့။ သီလလဲ နိဗ္ဗာန်ရ တယ်။ ဘာဝနာလဲ နိဗ္ဗာန်ရတယ်လို့၊ ဒါတော့ သူရောငါပါ ရဟန်းရှင်လူ ပုဂ္ဂိုလ်အများဘဲ ဟောကြတယ်နော်။

ဒါနဟာ နိဗ္ဗာန်မရဘူး၊ သီလလဲနိဗ္ဗာန်မရဘူး၊ ဘာဝနာ လဲ နိဗ္ဗာန်မရဘူးလို့ ဤလိုဟောလျှင် အတော်ဘဲ စိတ်ထဲမှာ မချမ်းမသာဖြစ်ကြမယ်၊ အမှန်ဘဲမူချေ။

ဒါန နိဗ္ဗာန်ရတာအမှန်၊ မရတာလဲ အမှန်ဘဲ၊

သီလလဲထို့အတူ နိဗ္ဗာန်ရတာအမှန်၊ မရတာလဲ အမှန်ဘဲ၊

ဘာဝနာလဲ နိဗ္ဗာန်ရတာအမှန်၊ မရတာလဲအမှန်ဘဲ၊

အဲဒါသာမညနှင့်တော့ မသိဘူးပေါ့၊ တကယ် ဉာဏ်စခန်း
ကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်နှင့် တွေ့မြင်ကြမှ အော်-ဒီဒါန
မျိုးဟာ နိဗ္ဗာန်ရတယ်၊ ဒီဒါနမျိုးကတော့ နိဗ္ဗာန်မရဘူး၊
ဒီသီလမျိုးကတော့ နိဗ္ဗာန်ရတယ်၊ ဒီသီလမျိုးကတော့ နိဗ္ဗာန်
မရဘူး၊ ဒီလိုအားထုတ်တဲ့ ဘာဝနာက နိဗ္ဗာန်ရတယ်၊ ဒီလို
အားထုတ်တဲ့ ဘာဝနာမျိုးက နိဗ္ဗာန်မရဘူးဆိုတာ ကဲ့ကဲ့
ပြားပြားနှင့် ကျကျနန သေသေချာချာသိဘို့က ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်
နှင့် ကိုယ်တိုင်သိမှ မလွယ်ဘူးပေါ့၊ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲ မလွယ်
ဘူး၊ နာရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲမလွယ်ဘူး။

ဒါကြောင့်လဲ မဟောပြောကြတာ၊ တကယ်အစစ်ကတော့
အမှန်ကိုဘဲ ဒီဒါန ဆိုတာ အကြောင်းတရားလို့ ခေါ်တယ်၊
သီလလဲအကြောင်းတရားခေါ်တယ်၊ ဘာဝနာလဲ အကြောင်း
တရားခေါ်တယ်၊ အကြောင်းတရားဆိုတာ အကျိုးတရားနှင့်
မကင်းဘူး၊ မကင်းပုံက-

ယာဒိသံ ဝပုတေ ဗီဇံ၊
တာဒိသံ ဟရတေ ဖလံ၊

ကလျာဏကာရီ ကလျာဏံ၊
ပါပကာရီစ ပါပကံ။

ဓမ္မပဒ

ယာဒိသံ-အကြင်သို့ သဘောရှိသော၊ ဗီဇ်-မျိုးစေ့ကို၊
ဝပ္ပတေ- စိုက်ပျိုးလေ၏၊ တာဒိသံ- ထိုမျိုးစေ့နှင့်
တူသော၊ ဖလံ- အသီးအနှံ့ကို။ ဟရတေ- အချိန်
ရောက်က ပေါ်ပေါက်လာပေ၏၊ ကလျာဏကာရီ-
ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ပြုလေ့ရှိသော သူသည်၊ ကလျာ
ဏံ- ကောင်းကျိုးကို၊ လဘတေ- ရနိုင်ရာ၏၊ ပါပ
ကာရီစ- မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသော သူသည်လည်း၊
ပါပကံ- မကောင်းကျိုးကို၊ လဘတေ ရနိုင်ရာ၏။

ဥပမာ ပြတဲ့စကား အဓိပ္ပာယ်က မိမိတို့စိုက်ပျိုးတဲ့ မျိုးစေ့
သာပေါက်ရမယ်တဲ့၊ မိမိတို့စိုက်ပျိုးတဲ့ မျိုးစေ့က ချိုမြိန်သော
အရသာနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ နှံ၊ ထောက်ရှာ၊ မာလကာ၊ ပိန္နဲမျိုးကို
စိုက်ပျိုးထားရင် ချိုမြိန်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ နှံ၊
ထောက်ရှာ၊ မာလကာ၊ ပိန္နဲအသီးကိုသာ သီးမယ်။

မိမိတို့စိုက်ပျိုးတဲ့မျိုးစေ့က ခါးအန်သော အရသာနှင့် ပြည့်
စုံတဲ့ ဂွေးတောက်၊ တမာ၊ ဂန့်ဂလာမျိုး စိုက်ပျိုးထားမယ်
ဆိုလျှင် ခါးအန်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ဂွေးတောက်၊
တမာ၊ ဂန့်ဂလာဘဲ ပေါက်မယ်၊ အဲဒါ ဥပမာဘဲ။

ဒီဥပမာဟာ အင်မတန် အဘိုးတန်ပါတယ်။ လွယ်လွယ်ကလေးနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းရှင်း နားလည်ဘို့ အကြောင်း တရားတဲ့ အကျိုး တရားတဲ့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ အကြောင်း အကျိုး နှစ်မျိုး တို့တွင် အကြောင်း တရားက ဘာလဲ၊ ကုသိုလ်ကံသည် အကြောင်းတရား၊ အကုသိုလ်ကံသည် အကြောင်းတရား၊ အဲဒီကုသိုလ်ကံ အကြောင်းတရားမှာ ဘယ်နှစ်မျိုး ပြားသလဲ ဆိုတော့ တိဟိတ် ကုသိုလ်၊ ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်၊ နှစ်မျိုးပြားတယ်။ တိဟိတ်ကုသိုလ် ဆိုတာက ဟိတ်သုံးပါးနှင့်ယှဉ်တယ်။ ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ဆိုတာက ဟိတ်နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်တယ်။ ဟိတ်သုံးပါးဆိုတာ ဘယ်သူတွေလဲ၊ အလောဘဟိတ်၊ အဒေါသဟိတ်၊ အမောဟဟိတ်၊ ဟိတ်သုံးပါးနှင့် ယှဉ်တဲ့ တိဟိတ်ကုသိုလ်တဲ့။

ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ဆိုတာက ဟိတ်နှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်တယ်။ ဟိတ်နှစ်ပါးက ဘယ်သူတွေလဲ ဆိုလျှင် အလောဘ ဟိတ်နှင့် အဒေါသ ဟိတ်သာ ယှဉ်တယ်။ အမောဟ ဟိတ်မပါဘူး။ အဲဒီ အမောဟ ဟိတ်မပါလျှင် မောဟ ဖြစ်တော့မှာပေါ့။ အမောဟ မောဟ နှစ်မျိုးရှိတာကိုး အမောဟ ဖြစ်လျှင်ဖြစ်၊ မဖြစ်လျှင် မောဟပေါ့။

အဲဒါကြောင့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ဟိတ် သုံးပါးနှင့်ယှဉ်တာက တိဟိတ်ကုသိုလ်၊ အလောဘ၊ အဒေါသ

သဟိတ်နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်တာက ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်၊ ကဲ-ဒွိဟိတ် တိဟိတ်နှစ်မျိုးတွေ့သွားပြီ။

တိဟိတ်ကုသိုလ်ဆိုတာ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တဲ့ ကုသိုလ်ကို ခေါ် တယ်။ ဉာဏ်ဆိုတာက ပညိန္ဒြေကို ခေါ်တယ်။ ပညိန္ဒြေသမ္မာ ဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် ဉာဏ်လို့လဲ ခေါ်တယ်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် လို့လဲ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်ဉာဏ် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အုပ်စိုးတဲ့ကုသိုလ်မျိုးမှ တိဟိတ် ကုသိုလ်။ အဲ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ လှူဒါန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သံသရာ ဝဋ်ဆိုးကြီးကို မမြင်ဘဲနှင့် ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိ မက်မော တောင့်တ ပြီး လှူတဲ့ ကုသိုလ်တွေ၊ အဲဒီ ကုသိုလ် မျိုးက မောဟ အုပ်စိုး လာသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်တဲ့။

ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိတွေကို မတောင့်တဘဲ အဝိဇ္ဇာ ကို ပယ်ခါသဖြင့် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းခါတ်ရ၍ ဒုက္ခကို မြင်သိ သောကြောင့် ဒုက္ခနယ်အတွင်းက လွတ်ကင်းလို့၍ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ သက်သက် မျက်မှောက်ပြုလိုတဲ့ စေတနာနှင့် ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ် မျိုးကျတော့ တိဟိတ် ကုသိုလ်တဲ့။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ယှဉ်တဲ့ ကုသိုလ် လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါတိဟိတ်နှင့် ဒွိဟိတ် နှစ်မျိုးကွဲသွားရော။

ဒါနကို ပြုလုပ်လဲ ဒီ တိဟိတ် ဒွိဟိတ် နှစ်မျိုးဘဲ၊ သီလ စောင့်ရင်လဲ ဒီ တိဟိတ် ဒွိဟိတ်နှစ်မျိုးဘဲ၊ ဘာဝနာ ပွားလဲ ဒီ တိဟိတ် ဒွိဟိတ် နှစ်မျိုးဘဲရှိတယ်။ ဒါအရေးကြီးတဲ့တရား တွေဘဲ၊ ကြိုးစား မှတ်ထားကြ။

အလှူပေးတဲ့ အလှူရှင်ဆိုတာ မိမိပစ္စည်းရှိလျှင် လှူတတ်တာပေါ့၊ ပစ္စည်းရှိလို့ လှူဒါန်းတတ်တိုင်း မိမိတို့မှာ အကျိုးခံစားရသလား ဆိုလျှင် လူတိုင်း မခံစားရဘူးတဲ့၊ လှူလျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်တယ် ဆိုတာတော့ ကလေးတောင် သိတာပေါ့၊ မှန်တယ်၊ လှူလို့ ကုသိုလ် ရတာတော့ မလွဲဘူးပေါ့၊ သို့သော်ကုသိုလ်ရတယ် ဆိုတာက ကုသိုလ်တည်းဟူသော အကြောင်း တရားကြောင့် အကျိုးခံစားဘို့ ယခု အကြောင်းတရားကို ပြောနေတာ၊ အချို့ကတော့ ဆုတောင်းလျှင် ရတယ် အောက်မေ့၍ တောင်းကြတယ်၊ တောင်းပါတယ် တော်တော်ကို တောင်းကြတယ်၊ ဘယ်လောက်အထိ တောင်းသလဲဆိုလျှင် ဤကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာချမ်းသာ၊ တွေ့လဲ တောင်း ပြီး တော့ ဘာ တောင်း သေး သလဲ ဆိုတော့ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ဉာဏ သန္ဓေ ဆက်တိုင်းနေ၍ အဲဒီ လိုမျှားတောင် ဆု တောင်းကြတယ်၊ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ဉာဏ သန္ဓေ ဆိုတဲ့ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နေပါရစေဟု ဆုတောင်းတယ်၊ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေဟာ အကြောင်း တရား လား အကျိုး တရား လား အကျိုး တရား၊ အကြောင်း တရား မရှိဘဲနှင့် အကျိုးတရား တောင်းနေလို့ ဘယ်မှာလာရမှာလဲ၊ ဘယ်တော့မှမရဘူး၊ အဲဒါကြောင့် အကြောင်းအကျိုးကို ပြတာ၊ အကြောင်းတရားမှန်မှ အကျိုးကိုပေးတာ။

အဲဒီ တိဟိတ် ကုသိုလ် ကလဲ၊ ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်၊ သြမက
ကုသိုလ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။

ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်ကလဲ ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ် သြမက ကုသိုလ်
လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ် ဆိုတာကလဲ အမြတ်၊ မြတ်တဲ့
ကုသိုလ် တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌတဲ့။

တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်က တိဟိတ်ပင် ဖြစ်သော်လဲ
အညံ့စား တိဟိတ်ထဲက။

ဥက္ကဋ္ဌ-အမြတ်၊ သြမက-အညံ့။

ဒွိဟိတ်လဲ ဒီလိုဘဲ၊ ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်က အမြတ်
စား၊ ဒွိဟိတ်သြမက ကုသိုလ်က အညံ့စား။

ရှင်းရှင်းကလေး သေသေချာချာ မှတ်ထား၊ မိမိတို့ အခါ
ခပ်သိမ်း လှူနေကြတာ ဗုဒ္ဓဘာသာလှူမျိုးများ နေ့တိုင်း အမြဲ
တမ်း ရေချမ်းကပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဆီမီးကပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဆွမ်းလှူ ဒါနိုး
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့၊ ဒါနကို မပြတ် ပြုလုပ် နေ ကြတာ အဲဒီ
ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်တွေ ငါတို့ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်သည် တိဟိတ်
ကုသိုလ်လား၊ ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်လား၊ တိဟိတ် ကုသိုလ် ထည်း
မှလဲ ငါပြုတဲ့ ကုသိုလ်သည် တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌလား၊
တိဟိတ် သြမကလား၊ ငါပြုလုပ်တဲ့ကုသိုလ်သည် ဒွိဟိတ်
ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်လား၊ ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်လား၊ ဆိုတာ

ကိုယ် ဟာကိုယ် သိဘို့ပြောတာ၊ ယခုသင်ပေးနေတာ တကယ်
ကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့်ကြည့် ကိုယ်တိုင်သိဘို့။

အဲ-တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလူ့ဒါလဲ တိဟိတ်
ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ဆိုတာ၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်၊
ဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါး တရားကို မြင်ပြီးပေါ့၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်
ကံက ကမ္မဝဋ်၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးက ဝိပါကဝဋ်၊ ထိုဝိပါကဝဋ်ကို
မိ၍ ဖြစ်တဲ့ လောဘ ဒေါသ မောဟက ကိလေသဝဋ်၊ ဝဋ်
သုံးပါးတရား အာဒိနဝအပြစ်ကို မြင်ပြီးတော့ ဥာဏ်ထည်းမှာ
ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ထင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီလို ကမ္မဝဋ်၊
ဝိပါကဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်၊ ဝဋ်သုံးပါး အပြစ်ကို မြင်ပြီးတော့
ဝဋ်သုံးပါးမှ လွတ်ချင်တဲ့ စေတနာ၊ ဝဋ်သုံးပါးမှ ထွက်လိုတဲ့
စေတနာနှင့် ဒါနုမူကို ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ သီလကို ဆောက်တည်
သည် ဖြစ်စေ၊ ဘာဝနာကို ပွားသည် ဖြစ်စေ ဝဋ်သုံးပါးမှ
လွတ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ် တမ်း ရည် မှန်း ပြီး တော့ လှူတဲ့
ကုသိုလ်မျိုး၊ အဲဒီ ဝဋ်သုံးပါးကို ငြီးငွေ့ပြီးတော့ ပြုလုပ်တဲ့
ကုသိုလ်မျိုးကို တိဟိတ်ကုသိုလ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီလို တိဟိတ်
ကုသိုလ်ထည်းမှာ အကုသိုလ်အခြံအရံမပါဘူးတဲ့။

အကုသိုလ် မိဿက ဆိုတာက ရှေ့နောက် ဝဲယာအကုသိုလ်
ခြံရံတယ်။ ခြံရံပုံက-

ကုသိုလ် ပြုမည့်ဆဲဆဲ မပြုမီပြုဆဲ ပြုလတ္တံ့မှာ ရှေးအခါ
ကာလ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ခြံရံတဲ့ ကုသိုလ်မျိုးနှင့်

ပြုမည့်ဆဲဆဲ ကာလ နောက် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လောဘ ဒေါသ
မောဟ အကုသိုလ် မျိုး။ ရှေ့နောက် ဝဲယာ အကုသိုလ်
မိဿက အခြံအရံနှင့် ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်မျိုးကို ခေါ်တာ၊
အဲဒီလို အကုသိုလ် မိဿက အခြံအရံမပါလျှင် တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ
တဲ့၊ အမြတ်ကုသိုလ်ခေါ်တယ်။

အကုသိုလ် မိဿက အခြံအရံ မပါတဲ့ တိဟိတ် ကုသိုလ်မျိုး
တော့ မှန်တယ်။ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ တွေကိုလဲ
မတောင့်တဘူး၊ လောက၏ အာဒိနဝ၊ ကာမဂုဏ်၏ အာဒိနဝ
အပြစ်တွေကိုလဲ မြင်တယ်။ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်
ဆိုတဲ့ဝဋ်သုံးပါးလဲ မြင်တယ်။ မြင်လို့ ကြောက်တယ်။ ကြောက်
တဲ့အတွက်ကြောင့် လွတ်မြောက်အောင်ဆိုတဲ့ စေတနာမျိုးနှင့်
ဒါနဘဲပြုပြု သီလဘဲ ဆောက်တည် ဆောက်တည် ဘာဝနာဘဲ
ပွားပွား၊ အဲဒီ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တိဟိတ် ကုသိုလ် ပြုတာက
တော့ မှန်ပါရဲ့။ သို့သော်လဲ သားကြောင့် သွေးကြောင့် ဆွေ
ကြောင့် မျိုးကြောင့် စိတ်အခန့်မသင့်လို့ တစုံတရာ လောဘ
ရံလာမယ်၊ ဒေါသ ရံလာမယ်၊ မောဟ ရံလာမယ် ဆိုလျှင်
မိဿက ဖြစ်သွားတယ်။ မိဿက ဖြစ်သွားတော့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သေး
ရဲ့လား၊ မဖြစ်တော့ဘူး၊ သြမကဖြစ်သွားပြီ။ တိဟိတ်သြမက
ကုသိုလ်ပေါ့၊ အဲဒီ တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်က ဒါလောက်
ပြောရုံနှင့် အခုလူတွေက တယ် ပြီး နားရှင်း ကြမှာ မဟုတ်

သေးဘူး၊ တိုက်ရိုက်ကို ဖွင့်ပြောမှ နားရှင်းကြမှာ၊ တိုက် ရိုက် ဖွင့်ပြောရမယ်ဆိုလျှင်-

တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်မျိုးဟာ အကုသိုလ် မိဿက ခြံရံ ကယ် ဆိုတာက လွယ်လွယ် ကလေးနှင့် ဝင်တာ၊ ဝင်လာပုံက ယခု ကာလ ရှင်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်၊ ရဟန်းခံတဲ့ ကုသိုလ်၊ ဘာလဲ ဘုရားပဲ့ ကထိန်ပဲ့၊ အဲဒီလို ပဲ့လမ်း သဘင် တွေနဲ့ ပျော်ရှင် ပြီးတော့ တကယ် မင်းတို့ ရှင်တောင် ပြု နိုင် သေး တာ ပျော ကလေးတော့ သွင်းအုံးမှပေါ့ကွယ်၊ တချို့ကလဲ ရဟန်းတောင် ခံနိုင်သေးတာ၊ အငြိမ့်လေးတော့ တည့် သွင်း အုံး မှ ပေါ့ကွယ်၊ အဲဒါ ပျော်ပဲ့ ရှင်ပဲ့ဆိုတဲ့ မိဿက၊ အဲဒီလို အကုသိုလ်တွေ ခြံရံ ပြီးတော့ လှူတဲ့ ကုသိုလ်တွေ သတိကြပ်ကြပ်ထားကြ၊ ခုကာလ အချို့က မပြောရဲဘူး၊ ပျော်စရာဘဲ ဘာကိစ္စရှိသလဲ လှူတာက လှူတာတခြားဘဲ၊ ပျော်တာက ပျော်တာတခြားဘဲ ဆိုပြီးတော့ အချို့က ဝေဘန်ကြတယ်၊ ဝေဘန်ပြီးပြောကြတယ်၊ အချို့ကလဲ လိုက်ပြီးတော့ တောင်မှ ချီးမြှောက် လိုက်ကြသေးတယ်၊ ချီး မြှောက်ပုံက ဟာ-အလှူမှာ ဤကဲ့သို့ပျော်ရှင်ပဲ့တွေနှင့် ဖြေဖျော် တာဟာ ဗုဒ္ဓပူဇော်ဏ္ဍာယ ကရဏဏ္ဍာယ သဒ္ဓဒါန၊ အလှူတောင် ဖြစ်သေး တယ် တဲ့၊ အဲဒါ တွေဟာ မဟာ အမှားကြီး မှားကြ တာ ပေါ့၊ တကယ် အစစ် မဟုတ်တဲ့ တရားတွေ တို့ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤလို ပျော်ရှင် က ခုန်တဲ့ တရားဟာ ဘယ်လောက် အပြစ် ကြီးတယ် ဆိုတာ

ကို ဟောပုံက နှစ်စုံ၊ ဂီတ၊ ဝါဒီတ၊ ဝိသုက
ဒဿန၊ အခု စောင့်ထိန်း ထားတဲ့ ရှစ်ပါး သီလထည်းမှာ
ပါတယ်မဟုတ်လား၊ အနက် ပြန်ဆိုတော့ ဘယ်လိုတဲ့လဲ “နှစ်
ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿနာ” မိမိကခြင်း သူတပါးကို
ကစေခြင်း မိမိသိခြင်း သူတပါးကို သိစေခြင်း မိမိတီးမှုတ်
ခြင်း သူတပါးကို တီးမှုတ်စေခြင်း၊ သာသနာတော်၏ ဆူး
ပြောင်း၊ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ထိုကခြင်း သိခြင်း၊ တီးမှုတ်
ခြင်း၊ တို့ကို ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းတဲ့။

အဲဒီ “နှစ်ဂီတ၊ ဝါဒီတ၊ ဝိသုက၊ ဒဿန” ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်ကို
အချို့ကတော့ ရှစ်ပါးသီလစောင့်မှ ထိန်းသိမ်းရတယ်လို့ အယူ
ရှိကြတယ်၊ ရှစ်ပါးသီလ မစောင့်လျှင် မထိန်းသိမ်းရဘူးလို့
အဲသည်လို ထင်နေကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ မှားပုံ၊
မှားပုံ၊ ဘယ်လောက် ကြောက်စရာကောင်းသလဲလို့ ဒီရှစ်ပါး
သီလကို စောင့်ထိန်းမှ ရှောင်ရတယ်၊ မစောင့်ထိန်းလျှင်
မရှောင်ရဘူး ထင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဉာဏ်မျက်စိနှင့် မြင်အောင်
ကြည့်စမ်း၊ ခုပြောတဲ့ နှစ်ဂီတ၊ ဝါဒီတ၊ ဝိသုက၊ ဒဿန ဆိုတဲ့
တရားဟာ ဘယ်ကို ရောက်စေတတ်တဲ့ တရားလဲ ဆိုတော့ ဟို-
ပဟာသရဲ ကို ကျစေတတ်တဲ့ အကြောင်းဘဲ မဟုတ်လား၊
ပဟာသရဲ ဆိုတာ မြင်အောင် ကြည့်စမ်း၊ ပဟာသရဲက
ဘယ်မှာ နေတာလဲ။

သိဉ္ဇိုင်း၊ ကာလသုတ်၊ သင်္ခါတ၊ ရောရူဝ၊ မဟာရောရူဝ၊
တာပန၊ မဟာတာပန၊ အဝိစိ လို့ ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ရှိတယ်။

အဲဒီ ငရဲကြီးရှစ်ထပ် ရှိတဲ့ အနက် လူ့ပြည်ကနေပြီးတော့
သိဉ္ဇိုင်း ငရဲပြည်ကိုကျအောင် ယူဇနာ တသောင်း ငါးထောင်
ကွာဝေးတယ်။

သိဉ္ဇိုင်း ငရဲက ကာလသုတ် ငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

ကာလသုတ် ငရဲက သင်္ခါတငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

သင်္ခါတ ငရဲက ရောရူဝ ငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

ရောရူဝငရဲက မဟာရောရူဝငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

မဟာရောရူဝ ငရဲက တာပန ငရဲထိ ယူဇနာတသောင်း
ငါးထောင်၊

တာပနငရဲက မဟာတာပန ငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

မဟာတာပန ငရဲက အဝိစိ ငရဲထိ ယူဇနာ တသောင်း
ငါးထောင်၊

အားလုံး လူ့ပြည်က နေပြီးတော့ ရေတွက် လိုက်မယ် ဆို
လျှင် အောက်အဝိစိအထိ တသိန်း နှစ်သောင်း ကွာဝေးတယ်။

အဲဒီတသိန်းနှစ်သောင်း ကွာဝေးတဲ့ အဝီစိငရဲနှင့် တံပိုးထမ်းနေ
 တဲ့ ငရဲဟာ ပဟာသငရဲ လို့ ခေါ်တယ်။ တံပိုးထမ်း ဆိုတော့
 အဝီစိငရဲနှင့် တတန်းထဲ နေတာပေါ့။ အဆုံးမတော့ ပဟာသ
 ငရဲဟာ အဝီစိဘဲ။ သူ့အဝီစိငရဲကသတ်သတ်၊ ပဟာသငရဲကလဲ
 သီးခြားသတ်သတ်ရှိတယ်။ အဲဒါ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျတာလဲ
 ဆိုတော့ ပဲကတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျတာတဲ့။ အဲသည်တော့ ထို
 လူတွေက အောက်မေ့ကြတာပေါ့။ ပဲကတဲ့ လူတွေသာ ကျတာ
 ဘဲ။ ပဲကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ မကျဘူး ထင်နေကြတယ်။
 ဒီလိုထင်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကောင်းပြီ ပဲကတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 ကျတယ်သိပြီ။ ပဲကတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟာသ သဘင် ပျော်ရွှင်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပဟာသငရဲရောက်တယ်ဆိုတာတော့ အသိကြသား။
 ပဲကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မကျဘူး ကျတယ်ကို ကဲ - ယခု ရှိကြတဲ့
 လူများရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ကလေးနှင့် ကြည့်ကြ စမ်းပါ အုံး။
 ‘ကိုယ်တိုင် တိုက် တွန်း ချိုး မှမ်း စိတ်တူ’ တဲ့ လေးဦး
 ရှိတယ်။

ကိုယ်တိုင်က,တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်,
 တိုက်တွန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်,
 ချိုးမှမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်,
 စိတ်တူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်,

ကိုယ်တိုင် က,တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ထားပါတော့ ထင်ရှား လို့ .
 ငှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ထဲ ထည့်မလဲ။ ကိုယ်တိုင်ထည်းက

ထားမလား၊ တိုက်တုန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ထည်းက ထားမလား၊
ချီးမွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ထည်းက ထားမလား၊ စိတ်တူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ထည်းက ထားမလား၊ ပွဲငှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေ အလှရှင်က ငှားရ
မယ်မဟုတ်လား။

ပွဲကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကကော ဘယ် ပုဂ္ဂိုလ် ထည်းမှာ ထား
မှာလဲ၊ ကိုယ်တိုင်တော့ သူမပါဘူးပြောပါတော့၊ တိုက်တုန်းတဲ့
အထဲမှာထားမလား၊ ချီးမွမ်းတဲ့အထဲက ထားမလား၊ စိတ်တူတဲ့
အထဲက ထားမလား၊ သဘောတူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တော့ ကိုယ်တိုင်
တိုက်တုန်း ချီးမွမ်း စိတ်တူတဲ့ လေးဦးရှိတယ်၊ အဲသည်တော့
အကုသိုလ် အရာမှာ ဘယ်သူက ပိုပြီးတော့ အပြစ်ကြီးမလဲ
ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့်သာ တွေးကြည့်ကြ၊ ကိုယ်တိုင် ကတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်၍ အပြစ်ပိုကြီးတယ် ထင်နေကြ သလား၊
မထင်နှင့်။

တို့ ပါဏာတိပါတကံ အမှုကိုပြုလုပ်တယ်၊ ဟိုမှာ
သူ့အသက်ကို သတ်တာ ဟေ့အကောင် သူ့အသက်ကို သွား
သတ်ချေလို့ စေခိုင်းတယ်၊ ဒီတော့ စေခိုင်းခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
သွားသတ်တယ်၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက် ဘယ်သူ အပြစ်ကြီး
သလဲ၊ အတူတူဘဲ။

ကိုယ်တိုင် တိုက်တုန်း ချီးမွမ်း စိတ်တူ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် လေးဦး
ဟာ အတူတူဘဲ အပြစ်ကြီးတာပေါ့၊ ပွဲကတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရော ပွဲငှား
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရော ချီးမွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရော စိတ်တူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရော

အတူတူဘဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သွားရာလမ်းခရီးဟာ ပဟာသရဲ့ ဘဲ၊ ယခုကာလ ခပ်ပေါ့ပေါ့ ခပ်တန်တန် ရှင်ပြုတယ်၊ ရဟန်းခံ တယ်၊ ကထိန်ခင်းတယ်၊ ဘုန်းကြီးပျံ့ပဲ့တွေ၊ ဘုရားပဲ့တွေပြုလုပ် ကြတဲ့အခါမှာ ပဲ့တွေ သွင်းကြတယ်။ အဲဒီ ပဲ့သွင်းကြတာတွေ ဟာ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ် သဘောကျလား၊ အလိုတော် ကျလား၊ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က သဘောကျလျှင် ဘာ ပြုလို့ န စွ၊ ဂီ တ၊ ဝါ ဒိ တ၊ ဝိ သု က၊ ဒဿန ဆို တဲ့ သိက္ခာပုဒ် တော်တွေကို ပညတ်ထားသလဲ၊ သေ သေ ချာ ချာ တွေးကြစမ်းပါ။

အဲဒါ အခု ပြောခဲ့တဲ့ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ် ရနိုင် ပါဦး မလားလို့ တိဟိတ်ကုသိုလ်တော့မှန်ပါရဲ့ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂ သမ္ပတ္တိတွေလဲ မတောင့်တဘူး၊ ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ် ကိလေသ ဝဋ်လဲ ငြီးငွေ့ သား၊ အဲ သည် လို့ ငြီး ငွေ့ ပါ လျက် သား နှင့် မိတ်ကောင်း ကလျာဏ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် မတွေ့ကြတဲ့ အတွက် ဟော ယခုပြောတဲ့ ပျော်ပဲ့ ရှင်ပဲ့တွေ အချို့ ကဆင်ဝေ့ ရန်ရှောင် လုပ်လိုက်သေးတယ်၊ တို့ကတော့ သဘောမတူပါဘူး အေ၊ လူငယ် တွေကြောင့် လုပ်ရသတဲ့၊ ဘယ်ဟုတ်လိမ့်မလဲ ‘ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း ချီးမွမ်း စိတ်တူ’ပေါ့။

မိမိရဲ့ အလှူမှာ ပဲ့သွင်းလိုက်လို့ ပဲ့တင် ပရိသတ်တွေများများ လာလျှင် ဝမ်းမြောက်လွန်းလို့ မပြောနှင့်တော့၊ အဲဒါ သော မနုဿ တွေပေါ့။ ပီတိ သောမနုဿတွေ ဖြစ်နေ တာ၊ သူတို့

သောမနဿက ကုသိုလ် သောမနဿ မဟုတ်ဘူး၊ ပဟာသ
ငရဲကို ကျစေတတ်တဲ့ အကုသိုလ် သောမနဿ တွေ၊ ခုပြောတဲ့
ပွဲကို ကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပဟာသ ငရဲကို ရောက်တယ်
ဆိုတာ အလွန်ဘဲ လွန်လွန်းလှတယ်။ အဝီစိငရဲနှင့် တန်းတူကျ
တာ အလွန်နစ်နာလှတယ်။

ကဲ - ဘုရား သခင် တရားတော်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် သွင်းပြီး
ကြည့်စမ်း၊ အကုသိုလ် လောကေတယ် ၊ အကုသိုလ်လောက
တဆယ် နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ တဆယ် နှစ်မျိုးက

- လောဘမူ အကုသိုလ်လောက ရှစ်ခု၊
- ဒေါသမူ အကုသိုလ်လောက နှစ်ခု၊
- မောဟမူ အကုသိုလ်လောက နှစ်ခု၊

လောဘမူ အကုသိုလ်လောကရှစ်ခုထဲက အခု ပြောတဲ့ ပွဲကြည့်
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် များဟာ သောမနဿ လား၊ ဥပေက္ခာ လား၊
ကြည့်၊ ဥပေက္ခာက လစ်လျူ ရှုတာ၊ သောမနဿက ဝမ်း
မြောက်တာ၊ ဘယ်လောက် ဝမ်းမြောက်သလဲဆိုတာ ကိုယ်ပိုင်
ဉာဏ်နှင့်ကြည့်၊ ဟို-က,တဲ့ ခုန်တဲ့ လူတွေက ဖရုသဝါစာ -
သမ္မပ္ပလာပ ဆိုတဲ့ မောင်နှင့် နှမ သားနှင့် အမိ မကြားအပ်တဲ့
စကားတွေကို ပြောဆိုတဲ့ အခါကျတော့ တကယ် ဝမ်းမြောက်
လွန်းလို့လေ တဟားဟား တအုံးအုံး တပြုံးပြုံးနှင့်ရယ်ရှင်ပြီး
တော့ နေတာ၊ သည်သောမနဿဟာ ဘာသောမနဿလဲ၊
လောဘမူ သောမနဿ ပေါ့၊ အဲသလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ

ရယ်ရှင်နေတာဟာ ဘယ်နည်းနှင့် ဥပေက္ခာဖြစ်မလဲ မဖြစ်နိုင်
 ဘူးတဲ့၊ သောမနဿ သဘောကျသွားပြီပေါ့၊ ၎င်းလောဘမူ
 သော မနဿ အကုသိုလ်ထည်းမှာ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိ
 ဂတဝိပ္ပယုတ် ခဲ့ကြည့်လိုက်အံ့၊ ခဲ့လိုက်တော့ ဒီပဲကြည့်တဲ့
 အတွက် အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူးလို့ သူ့ကိုယ်သူ ထင်နေတာ၊
 အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်ထင်လျှင် ဘယ်သူ သွားကြည့်ရဲမလဲ၊ အနား
 တောင် မကပ်ရဲဘူး၊ သူ့ကိုယ်သူ ပဲကြည့်တာ လောက်တော့
 အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူးလို့ ထင်လို့ ကြည့်ရဲတာ အဲတာ ဘာလဲဆို
 လျှင် ‘မိစ္ဆာပဿတိတိဒိဋ္ဌိ’ ပေါ့၊ မိစ္ဆာ-မှားသော အားဖြင့်၊
 ပဿတိ-မြင်တတ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိ - ဒိဋ္ဌိမည်၏။
 မှားသောအားဖြင့် မြင်တတ်သော အမြင်တဲ့၊ အကုသိုလ်ဖြစ်
 ထာကို အကုသိုလ် ဖြစ်တယ်လို့ မထင်တာ မှားယွင်းခြင်းပေါ့၊
 အဲတာ ‘မိစ္ဆာပဿတိတိဒိဋ္ဌိ’ တဲ့၊ ကဲ-ဒါဖြင့် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပ
 ယုတ်နှင့်ယှဉ်ပြီး လောဘမူ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်သောမနဿတော့
 ဖြစ်နေပြီ၊ အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိက ခဲ့ကြဦးစို့။

ဒီပဲကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဘယ်သူမှ မတိုက် တွန်း ရဘဲ
 အသံကြားတာနှင့် မြူးပျော်နေကြတာ၊ ဒါကြောင့် တိုက်တွန်း
 မှ မရှိသောကြောင့် အသင်္ခါရိက တဲ့။ အဲ သည် တော့
 လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုတည်းက ပဌမဇော - ပဌမ ရှေးဦးစွာ
 အကြီးဆုံးသော အကုသိုလ်ဇောဟာ ဘယ်သူလဲ၊ အခုပြောတဲ့
 လောဘမူ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက သောမနဿဇောတဲ့၊

ဒါ အကြီးဆုံးဘဲ၊ အဲဒီ အကုသိုလ် တဆယ်နှစ်ပါး ထဲမှ လောဘမုဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက သောမနဿဇောနှင့် ယှဉ်နေတဲ့ အကုသိုလ်ဇော ကြီးဟာ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာ ကောင်းသလဲ။ ဟို-ပဟာသင်္ခရဲကို ကျတာ ကြည့်ပေါ့- ဒါကြောင့် အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းတယ်၊ မသိကြလို့ သာ မကြောက်ကြတာ၊ သိလာလျှင် အလွန် ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့တရားတွေပေါ့။

ဒါကြောင့် အခုကာလ အလှူရှင်တွေဟာ တိဟိတ်ကုသိုလ် တော့ ရချင်ရမလား မသိဘူးပေါ့လေ၊ အခုပြောတဲ့ မိဿက အကုသိုလ်တွေ ခြံရံလာမယ်ဆိုလျှင် မုချ ဥက္ကဋ္ဌ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဩမကသာ ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ အဲဒါကြောင့် သတိထားကြ၊ ဒါန ပြုလျှင် သီလ စောင့်လျှင် ဘာဝနာ ပွားများလျှင် မိဿက အခြံအရံ မပါကြစေနဲ့၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းလုပ်။ အဲ- တိဟိတ် ပင် ဖြစ်သော်လဲ ခုပြောခဲ့သလို-

ရွှေနောက်ဝဲယာ လောဘ ခြံရံသောဒါန၊
 ရွှေနောက်ဝဲယာ ဒေါသ ခြံရံသောဒါန၊
 ရွှေနောက်ဝဲယာ မောဟ ခြံရံသောဒါန၊

ဆိုတဲ့ အတိုင်း-အကုသိုလ် မိဿကတွေ အခြံ အရံ ပါလာ လျှင် တိဟိတ် ဩမကလို့ မှတ်၊ မှတ်မိရောပေါ့၊ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ တိဟိတ် ဩမက၊ ဒါအကြောင်းတရားတွေနော်။

ဒွိဟိတ်ကျတော့ကော ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ကိလေဝဋ်တွေကို မမြင်ဘူး။ အဝိဇ္ဇာဖုံးနေလို့ မမြင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိတွေကို လိုချင် နှစ်သက် တပ်မက်မောပြီးတော့ လူမင်း၊ လူမိဖုယားတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ နတ်မင်း၊ နတ်မိဖုယားတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ အင်မတန်ကြီးတဲ့ ပဒေသရာဇ်၊ ဧကရာဇ်၊ စကြာမန္ဒာတ်မင်းတို့၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာတွေကို မောဟ အဝိဇ္ဇာ က ဖုံးထားတော့ ဒုက္ခကို မမြင်ဘူးလေ။ ဒုက္ခမမြင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်လဲ ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိတွေကို မက်မော တောင့်တတာ ဘာလဲလို့ ၊ ဒါအဝိဇ္ဇာဝင်နေသောကြောင့် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် မရသဖြင့် ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်လို့ ခေါ်တယ်။

တနည်းအားဖြင့်လဲ ဟာ-လူကုသိုလ်ရတာဘဲ၊ သွားလူလိုက် ပါဟာ၊ လူတာဘဲ လူရင် ကုသိုလ်တော့ အရသားပေါ့၊ အဲလူလို့ ကုသိုလ် ရတယ် ဆိုတာဟာ စင်စစ်အားဖြင့် တိဟိတ်လား ဒွိဟိတ်လား ဆိုတော့ ကုသိုလ် ရတယ်သာ သိတာကိုး အမှတ် မဲ့ လူတာ၊ အဲဒါ ကြောင့် သူလဲ ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်လို့ ခေါ်တယ်။

အဲ-ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်မှာ ဥက္ကဋ္ဌ ဩမက ခဲ့လို့အုံး၊ ဥက္ကဋ္ဌကလဲ ဒွိဟိတ်ပင် ဖြစ်သော် အကုသိုလ် မိဿက အခြံအရံ မပါဘူးတဲ့၊ ဩမကက ရှေ့နောက်ဝဲယာ လောဘ ဒေါသ

၁၁၂ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

မောဟ မိဿက အကုသိုလ်တွေ ခြံရံတယ်၊ ကုသိုလ်လေးမျိုး သိကြပြီပေါ့။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်၊
တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်၊
ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်၊
ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်၊

အဲဒါ အကြောင်း တရား တွေဘဲ၊ ဒီ အကြောင်း တရားကို စွဲ၍ အကျိုးပေးမှာ မလဲ့ဘူး၊ အကြောင်း ကြောင့် အကျိုး ပေးတယ်၊ အကြောင်းကင်းပြီးတော့ အကျိုးမပေးဘူး။

အဲ-သည်တော့ ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် အကြောင်း တရား ကြောင့် အကျိုးပေးပါဆိုလျှင် ကဲ-ပေးကြစို့။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်သည် တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးမယ်တဲ့၊ ဘယ်မှာလဲဆိုလျှင် လူ့ပြည်နတ်ပြည်မှာပေါ့။

လူ့ပြည် နတ်ပြည်မှာ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဟာ သယ်လို အကျိုး ခံစားရမလဲ ဆိုရင် စျာန်တရားတို့ မဂ် တရားတို့ ဖိုလ်တရားတို့ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို မလဲ့တမ်း ကော်ရ နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတဲ့၊ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်အကြောင်းတရား ကြောင့် အကျိုးပေးပုံ ပြောတာနော်။

တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်၊
ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်၊

အဲဒီ အကြောင်းတရား နှစ်မျိုးက အကျိုးပေးခြင်းတူတယ်၊ အကျိုးပေး ဘယ်လိုတူသလဲ ဆိုလျှင်-

ထို တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ် အကြောင်း ကြောင့် အကျိုး ပေးပါ ဆိုလျှင် လူ့ပြည် နတ်ပြည် မှာ ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသာ ပေး၍ ဟိတ်နှစ်ပါးနှင့်သာ ယှဉ်၍ရမယ်၊ ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ကလဲ ဟိတ်နှစ်ပါးနှင့်ဘဲ ယှဉ်ပြီးတော့ လူ့ပြည် နတ်ပြည်မှာဘဲ ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ အကျိုး ပေးမယ်၊ ဒွိဟိတ် ချင်းလဲတူသွားတယ်၊ ပဋိသန္ဓေချင်းလဲ တူသွားတယ်၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေတော့မရတော့ဘူး။

အဲဒီ ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ စျာန်တရား မဂ် တရား ဖိုလ်တရားတို့ ဆိုတာ အနား တောင် မကပ်နိုင် ဘူး၊ ဘယ်တော့မှ မရနိုင်တဲ့ဘဝ၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည်တော့ ရောက်ပါ တယ်၊ ရောက်ပေမဲ့ စျာန်မဂ်ဖိုလ် မရနိုင်တဲ့ဘဝမျိုးကျသွားတယ်၊ အဲဒါ တိဟိတ်သြမကနှင့် ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ကြောင့်တဲ့။

ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်က ရှိသေးတယ်၊

ဒွိဟိတ် သြမကလဲ ဟိတ်နှစ်ပါး သာယှဉ် တယ်၊ သူက မိဿက အကုသိုလ်လဲ ခြံရံတယ်၊ အဲဒီ ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ် ကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဇနက ကံသတ္တိ ပေးကြစို့ ဆိုတော့၊ သူလဲ လူ့ပြည် နတ်ပြည်ဘဲ ပေးမှာဘဲ၊ သို့သော် လူ့ပြည် နတ် ပြည် ပေးလင့် ကစား၊ နတ်ပြည် ဆိုတော့ သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေရမယ်တဲ့၊ သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေဆိုတော့ ဘယ်လို

နေမလဲ၊ ပဋိသန္ဓေနေကတဲက မျက်စိကန်းကလေးတွေ နားပင်း
 ကလေးတွေ ဇစ္စန္ဒပုဂ္ဂိုလ် ခေါ်တယ်။ ဇစ္စန္ဒပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်သူ
 ကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့
 အကျိုးတရား ဒီသြမကကုသိုလ်ဟာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊
 အကုသိုလ် မိဿကတွေ ခြံရံနေတဲ့ အတွက် လူဖြစ်ဖြစ် နတ်
 ဖြစ်ဖြစ် လူကောင်း နတ်ကောင်းတော့ မဟုတ်တော့ဘူး အင်္ဂါ
 မစုံတဲ့ ဆွံ့အကျိုးကန်း၊ ဘဝမျိုးကို ရမယ်တဲ့။

ကဲ- ဆုတောင်းကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒွိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်
 ကို ပြုပြီး တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ပဋိသန္ဓေ နေရပါလို့၏ဟု တောင်းကြ
 တာ တောင်းတိုင်း ရမှာလား၊ ဝေးလှိုက်ထာ အနား တောင်
 ကပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ပစ္စည်းက တမတ်သာတန်တဲ့ပစ္စည်း၊
 တကျပ်တောင်းလို့ ဘယ်လာရနိုင်မလဲ။

ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်က တိဟိတ် သြမက ကုသိုလ်နှင့် ဒွိဟိတ်
 ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်၊ ဆုတောင်းတော့ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ဉာဏသန္ဓေ
 ဆက်တိုင်း နေ၍တဲ့၊ ဆုတောင်းလို့ ရမှာ တဲလား၊ သူပြုတဲ့
 အကြောင်း တရားကိုက ခါးအန်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့
 မျိုးစေ့ကို စိုက်ထားတာ ချိုမြိန်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့
 အသီး သီးပါစေလို့ ဆုတောင်းလို့ သယ်တော့မှမရဘူးမှတ်။

အဲဒါကြောင့် အချို့အချို့ ဟောပြောကြတာက အကျိုး
 တရားတွေကိုချည်း ကြည့်ပြီးတော့ ဟောကြ ပြောကြတယ်၊
 စင်စစ် ဒီအကျိုးတရားဟာ ဘယ် ကလာ သလဲ၊ အကြောင်း

တရားကြောင့် လာတာ မဟုတ်လား၊ အကြောင်း မရှိဘဲနှင့်၊
အကျိုးကိုရပါမလား၊ သည်တော့ သူတို့က ဆုတောင်းလျှင်
ရသတဲ့၊ ဟုတ်တဲ့အကြောင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်လျှင် ရတာပေါ့။

ကဲ-ဆုတောင်းမှ ရသလား၊ မတောင်းလျှင်ကော မရနိုင်
ဘူးလား၊ ရရမယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက ခဏခဏဟောခဲ့တယ်၊
ကောင်းပြီ ဆုတောင်းလို့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ကို သာမက
ထုတ်ပြုလျှင် ဆုမတောင်းဘဲနှင့် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အထောင်
အသောင်းမက ထုတ်ပြုမယ်၊ ဘယ်သူက များတယ် ဆိုတာ
တရားနာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချိန်ထိုးပြီးကြည့်စမ်း၊ ဆုမတောင်းဘဲနှင့်
ရတဲ့နေရာမှာလေ။

ငရဲဘုံ၊
တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊
ပြိတ္တာဘုံ၊
အသုရကာယ်ဘုံ၊

အဲဒီဘုံ တွေမှာ ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ကိုင်း ဒင်း ကြမ်း ပြည့်
နေလိုက်တဲ့ သတ္တဝါတွေ အနန္တ၊ ဘယ်လောက် အားကြီး
သလဲ တွေးကြည့်စမ်း၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေဟာ ဆုတောင်း
ပြီးတော့ သွားတာ တွေလား၊ ငါသည် အပ္ပယ်လေးပါးသို့
ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်သို့ ရောက်ရပါလို့၏ ဟု
ဆုတောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်နှစ်ယောက်များ ပါသလဲ၊ တွေ

ကြည့် တွေး ကြည့်၊ အလျော်အားဖြင့် ပြောတော့ တယ်လှယ် တာပေ။

စင်စစ် မုချ အကြောင်းသည် သာလျှင် ပဓာန၊ အကြောင်း ကသာ အကျိုးပေးရတာ၊ အဲ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ အကြောင်းဆို လျှင် စိတ်သာချ နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက် အကျိုး ပေးမယ်၊ အဲဒါ ဘုန်းကြီးက ခုပြောနေတာ အကြောင်းအကျိုး နှစ်ပါး စပ်ပြီး ပြောနေတာ။

တို့ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ က တော့ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ် နှင့် ကြည့်၊ အကြောင်းလဲဖြတ်၊ အ ကျိုး တရား မလိုချင်နှင့်၊ အ ကြောင်း တရားဆိုတာ တို့ မြတ်စွာ ဘုရား ကိုယ်တော် မြတ် မာရ်ငါးပါး အောင်တယ် ဆိုတာ သိကြတယ် မဟုတ်လား။

- ဒေဝပုတ္တမာရ်၊
- ကိလေသမာရ်၊
- ခန္ဓမာရ်၊
- မစ္စုမာရ်၊
- အဘိသင်္ခါရမာရ်၊

အဲဒီ မာရ်ငါးပါး အောင် တယ်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ် ဆိုတာက မာရ် နတ် သား ကို အောင် တာ၊ ကိလေသမာရ် ဆိုတာက ကိလေသာ ကို အောင် တာ၊ ခန္ဓမာရ်ဆိုတာက ခန္ဓာငါးပါး ကို အောင် တာ၊ မစ္စုမာရ်ဆိုတာက သေခြင်း မှ အောင် မြင်

သွားတာ၊ တခါပြန်မသေရတော့ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသွားတာ။

အဘိသင်္ခါရမာရ် ဆိုတာ ဘာခေါ်သလဲ တွေးကြည့်ကြ စမ်း အဲတာ အရေးကြီးတယ်၊ တို့ယောဂီတွေ အဘိသင်္ခါရ မာရ်အောင်ဘို့ ဘယ်လိုအရေးကြီးသလဲ၊ အဘိသင်္ခါရ ဆိုတာ ပုညာဘိသင်္ခါရ ခေါ်တယ်၊ အပုညာဘိသင်္ခါရလဲ ဒီသင်္ခါရကို ဘဲ ခေါ်တယ်။

နောက် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်တို့သည် “ကု သ လာ ကု သ လံ ဇ တံ” တဲ့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ပြုဘယ်မရှိတော့ဘူး၊ ပြုလို့လဲ ကုသိုလ် မဖြစ်တော့ဘူး အကုသိုလ်လဲမဖြစ်တော့ဘူး၊ အဘိသင်္ခါရ မာရ်ဆိုတာ အကြောင်းတရား ပိုင်သွားပြီ။

အခု တို့ယောဂီတွေလဲ အကြောင်း တရား ပိုင်ဘို့၊ ဘာပြု လို့လဲ၊ မိမိတို့ပြုတဲ့ဒါနမူ သီလမူ ဘာဝနာမူကြောင့် ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိကို တောင်တတယ် ဆိုလျှင် အဝိဇ္ဇာ ဝင် သွား မှာပေါ့၊ အဝိဇ္ဇာ ဝင်သွားလျှင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် မရတော့ဘူး။

ကဲ အဝိဇ္ဇာ ခွါလို့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်နှင့် အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ကျတော့ ဒီ အကြောင်း တရားကြောင့် အကျိုးတရားကို မလိုချင်ဘူး မလိုချင်လျှင် ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဖြေဘို့အတော် ခက်တယ်၊ စင်စစ် အသိခက်တယ်နော်၊ မလိုချင် မဟုတ်ဘူး၊ လိုချင်တယ်၊ လိုချင်တာက ဘာလဲ တဏှာ လိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဆန္ဒ-လိုချင်ခြင်းခေါ်တယ်။

တဏှာ - လိုချင်တာက ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ တွေကို တောင့်တပြီး လိုချင်တာ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂ သမ္ပတ္တိကို နှစ်သက်တာက သမုဒယတဏှာလို့ ခေါ်တယ်။

ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိတွေကို လုံးလုံး မလိုချင်၊ ဘဝ သမ္ပတ္တိမရှိ ဖြစ်လေရာဘဝ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးမှ တပါး ဘာမျှ မရှိဘူး၊ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးသည် ခန္ဓာ ငါးပါး ဒုက္ခ အစစ်လို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့် မြင် သိသောကြောင့် အဲဒီ ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို မလိုချင်ဘူး၊ ဘာလိုချင်သလဲ နိဗ္ဗာန် လိုချင် တာပေါ့၊ နိဗ္ဗာန် လိုချင်တာ တဏှာ မဟုတ်လား ဆိုလျှင် ခပ် ခက်ခက် ဘဲ တဏှာ မဟုတ်ဘူး ဆန္ဒာဓိပတိ ခေါ်တယ်၊ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆိုတာ ဘာလဲ၊ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လိုချင်တဲ့ သဘောဘဲ။

အဲဒါ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ တောင့်တတာမဟုတ်ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်လိုချင်တာ၊ ဘာပြုလို့ နိဗ္ဗာန်လိုချင်သလဲဆိုလျှင် ငါသည် ဤကုသိုလ် ကောင်းမှုကြောင့် ပဒေသရာဇ် ကေရာဇ် စကြာ မန္ဓာတ် ဖြစ်ရလျှင် မုချ ငါပဋိသန္ဓေနေရမယ် အိုရမယ် နာရ မယ် သေရမယ် ဆိုတဲ့ ဒုက္ခကို တကယ်မြင်တဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ပေါ့၊ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီဒုက္ခမျိုးကို ဒုက္ခဟူ၍ အပြစ်မြင်ထား ခြင်းသည် အဘိသင်္ခါရ မာရ်ပေါ့၊ ဒီသင်္ခါရကို မလိုချင်တော့ ဘူး မတောင့်တတော့ဘူး မနှစ်သက်တော့ဘူး၊ မနှစ်သက်လို့ မတောင့်တလို့ မလွှာဘဲနေရမှာလားဆိုလျှင် လှရမယ် လှပေါ့။

အားကြီး လှကြပေ။ အဲဒီ ဒါနကြောင့် ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂ သမ္ပတ္တိမလိုချင်နှင့်။ ဒါအစစ်ပေ။ ဘာပြုလို့လဲ၊ လောကဒုက္ခ သံသရာ ဘေးဆိုးကြီးအပြစ်ကို မြင်ပြီးလှ။ ဘယ်သူလာမြင်သလဲ၊ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကမြင်တာ။

ကိုင်း - ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ် ကိလေသဝဋ်ဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါး ကို တကယ်တမ်း မြင်ထားတဲ့ ဒါန ကုသိုလ်မျိုး သီလ ကုသိုလ် ဘာဝနာကုသိုလ်မျိုး၊ အဲဒါမှ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်အစစ်။

အဲပြုတဲ့အခါမှာ မိဿက အကုသိုလ် အခြံအရံ မပါစေနှင့်။ အချို့ကတော့ အကြောင်းကို မပြောဘူး၊ အကျိုးကိုသာပြော ကြတယ်။ စင်စစ် မုချ အကြောင်းကင်းလို့ အကျိုးမပေးဘူး၊ ဘုန်းကြီး သက်သေ ခံခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ဘယ် လောက် ထင် ရှားသလဲ၊ ငါ့ခွေးဖြစ်ရပါလို့၏ ငါဝက်ဖြစ်ရပါလို့၏လို့ ဘယ် သူ တောင်းသလဲ၊ ဘယ်သူမျှ မတောင်းဘူး၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ အကျိုးပေးကြတယ်။

အဲဒီလို အပါယ်လေးပါး တကယ်တမ်း ကျစေတတ်တဲ့ တရားဆိုးကြီးကို ကိုယ်ပိုင် ဥာဏ်နှင့် ကိုယ်တိုင် သိရှိလို့ ရှိလျှင်၊ ဟော - ဒီကနေ့ တရားနာရတဲ့ အကျိုးဟာ အင်မတန်ကြီးတာ ပေ။ ဘယ်လောက်ကြီးသွားသလဲ၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်စေတတ်တဲ့ ဒါနမျိုး၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်စေတတ်တဲ့ သီလမျိုး၊ နိဗ္ဗာန်ရောက် စေတတ်တဲ့ ဘာဝနာမျိုးကို သိသွားပြီဆိုတာ ကေနပေ။

နိဗ္ဗာန်ကို ကေန အမှန် ရောက်မှ အ ဘိုးတန် တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်သမျှ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ချမ်းသာအစစ်ကို မရရှိဘူးမှတ်။

သို့သော် နိဗ္ဗာန်ကို ပစ္စက္ခ မျက်မှောက် ပြုနိုင်လျှင် တော်ပြီ နိဗ္ဗာန်ကို ကူး နိုင်တယ် ဆိုတာက အရဟတ္တဖိုလ်ရမှ နိဗ္ဗာန်ကို တခါထဲ ကူး သွား တာ၊ သို့သော်လဲ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ သစ္ဆိ ကိရိယ ပုဂ္ဂိုလ် သော တာ ပန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ဟာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်တာ ဒဿန၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရှေးဦးစွာ မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။

နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သော တာ ပန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အ မှန် ရှေးဦးစွာ မြင် တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက် မှောက် ပြု တဲ့ စေ တ နာ ရှိ တယ်၊ သောတာပန်ဆိုတာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ် ကို ခေါ်သလဲ ဆိုလျှင် ‘ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာပဟာနေန သောတာ ပဇ္ဇောနာမ’ တဲ့ ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိ ကိစ္ဆာ ပြတ်သွားလျှင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် အစစ်ဘဲ။

တို့ ဝိ သာ ခါ တို့ ဟာ ခုနှစ်နှစ် အရွယ်က ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ ပြတ်တယ်၊ ပြတ်လို့ သောတာပန် အစစ် ဖြစ်တာပေါ့၊ အဲဒီ ဝိသာခါတို့ဟာ ဘယ်လောက် လှလိုက်သလဲလို့ ဒါနပေါင်းလဲ အနန္တ၊ အိုသီလကလဲ အမြဲစောင့်ပေါ့၊ နို့ လောကအာရုံ ကာမ ဂုဏ်ကော၊ လောကအာရုံ ကာမဂုဏ်နဲ့ လဲ ခံစား နေ တာဘဲ၊ သူ့ မှာ၊ သား နှစ် ကျိပ်၊ မြေး လေး ရာ၊ မြစ် ရှစ် ထောင်၊ နှင့် လောကအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို ကျကျနန ခံစားနေတာပေါ့၊

အဲဒါဘာလဲ စင်စစ်မုချအားဖြင့် ဒုက္ခအမှန်ကို မြင်ထားပြီ
ဘယ်တုန်းက မြင်ထားသလဲ ဆိုလျှင် ခုနစ်နှစ် အရွယ်က
မြင်ထားတာ၊ ခုနစ်နှစ်အရွယ်က ဒုက္ခသစ္စာကိုသိ၍၊ သမုဒယ
သစ္စာကို ပယ်ပြီးတာ။

ဘာပြုလို့ တုန်း၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိတွေကို ပယ်ပြီး
ပြီ၊ နို့မလိုချင်တော့ မရဘူးလား၊ ဝိသာခါရသားဘဲ၊ အခု
နိမ္မာနရတိ နတ်ပြည်မှာ သူခံစားနေတာ၊ သုနေမိတ နတ်မင်း
ကြီးရဲ့ မိဖုရား ဖြစ်နေတယ်၊ လောကီ နတ် စည်းစိမ်
ကြီးကို သူလိုချင်လို့ ရတာလား၊ သူလိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး၊
အကြောင်းကြောင့် ရရှိတာ၊ အဲဒါတွေကို မြင်အောင် ကြည့်
ပေါ့၊ ယောဂီများ အားထုတ်နေကြတာ တကယ်အစစ်မဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်ကို တကယ်မလွဲရနိုင်တဲ့တရား။

ဘာပြုလို့လဲ ဒိဋ္ဌိပြုတ်သွားလျှင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရတာ
ဘဲ၊ အခု ဒိဋ္ဌိပြုတ်တဲ့တရားကို အလုပ်လုပ်တယ်၊ ဘာတွေ
လုပ်သလဲ၊ ရုပ်ကိုတွေ့အောင်ရှာနိုင်မယ်၊ နာမ်ကို တွေ့အောင်
ရှာနိုင်မယ်၊ မိမိတို့ကိုယ်မှာ ဦးခေါင်းကအစ ခြေဖျားထိအောင်
အာရုံစိုက်ကြည့်လိုက်လျှင် ရုပ်တရားတွေ တွေ့လိမ့်မယ်၊ ရှာစမ်း
ဆိုတော့ တွေ့ပြီ၊ တရှိန်ရှိန် တသုတ်သုတ် တလုပ်လုပ် တရွရွ
မပြတ် ရုပ်တရားတွေက အမြဲတမ်း ဘောက်ပြန်နေတယ်ဆိုတာ
ကိုယ်တိုင်တွေ့တဲ့ အတွက်ကြောင့် သိတယ်ဆိုတဲ့ တရားကလေး
က နာမ်တရား၊ ဟော ရုပ်နာမ်တွေပြီ၊ ရုပ်နာမ် တွေကထဲက

အနတ္တ မမိသေးဘူးလားလို့ မိရောပေါ့၊ ငါမဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အတ္တ တွေကထဲက ဒိဋ္ဌိပြုတ်သွားပြီ၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာပဟာ နေ နှ သေ ဘ တ ဝ ပ န္ဓော နာ မ ဆိုတာ၊ ဟော ဒိဋ္ဌိပြုတ် သွားပြီ၊ ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်သလား ဝိစိ ကိစ္ဆာကော မပြုတ် ဘူးလား ဆိုတော့ပြုတ်တာပေါ့၊ ဘာပြုလို့ ဝိစိကိစ္ဆာပြုတ်သလဲ။

ဪ- ဘုရား ကိုယ်တော် မြတ်ကြီး ဟောတဲ့ တရားဟာ တကယ်မှန်ပါကလားလို့ မှန်တယ်လို့ စိတ်ထည်းက ဆုံးဖြတ် ထားကတဲက၊ ဘုရားမှန် တရားမှန် သံဃာမှန်၊ ဘုရားစစ် တရားစစ် သံဃာစစ်ကို ကိုယ်တိုင် သိနေမှ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘယ်လာ တော့မလဲ။

ယုံမှားရှစ်ချက်

- ဗုဒ္ဓေ ကမ်တိ၊ ဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း၊
- ဓမ္မေကမ်တိ၊ တရားတော်၌ ယုံမှားခြင်း၊
- သံဃေ ကမ်တိ၊ သံဃာတော်၌ယုံမှားခြင်း၊
- သိက္ခာယ ကမ်တိ၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ယုံမှားခြင်း၊
- ပုဗ္ဗန္တေ ကမ်တိအတိတ်၌ ယုံမှားခြင်း၊
- အပရန္တေကမ်တိ၊ အနာဂတ်၌ ယုံမှားခြင်း၊
- ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေကမ်တိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ယုံမှားခြင်း၊
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေကမ်တိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ယုံမှားခြင်း

ဆိုတဲ့ ယုံမှားခြင်း ရှစ်ချက် လုံးလုံး ကင်းသွားမှတ်၊ အဲဒါ ကြောင့် ယခုအားထုတ် နေကြတဲ့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် များဟာ

ငါတို့ သာမည ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကိုယ်တိုင်သတိထား သိကြပေါ့။

အဲဝိပဿနာ မပွားတဲ့ အရာဌာနများလဲ ဘုရားဟောတဲ့ ဒေသနာတော်နှင့် ကိုက်ညီတယ် မကိုက်ညီဘူး ဆိုတာကိုလဲ နဲနဲကလေး ဝိပဿနာနှင့်စပ်ပြီး ဘုန်းကြီး ပြောလိုက် ဦးမယ်၊ အာရုံစိုက်ကြည့်၊ ဘာတဲ့လဲ ဒေသနာတော်က....

အဒဿနတော အာယန္တိ၊
ဘင်္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ ဒဿနံ၊
ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒ္ဒေါ အာကာသေ၊
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ။

နိဒ္ဒေသပါဠိတော်။

သင်္ခါရာ၊ ကံစိတ်ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့သည် ပြုပြင် စီရင် အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့ သည်-တဲ့။

ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားဟာ ဘယ်က လာသလဲဆို တော့၊ ကံရယ် စိတ်ရယ် ဥတုရယ် အာဟာရရယ်၊ အကြောင်း တရားလေးပါး ပြုပြင်လို့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား ဖြစ်ပေါ် လာတယ်တဲ့၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်တယ် ဆိုတာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် နှင့်ကြည့်၊ ယောက်ျားဉာဏ်နှင့်ကြည့်ဘိက တွေပြီ ...

ရိုန်ကနဲဆို ခန္ဓာငါးပါး တွေလိုက်တယ်၊
လှုပ်ကနဲဆို ခန္ဓာငါးပါး တွေလိုက်တယ်၊
ရွာကနဲဆို ခန္ဓာငါးပါး တွေလိုက်တယ်၊
ဒိတ်ကနဲဆို ခန္ဓာငါးပါးတွေပြီ မဟုတ်လား။

ဘာပြုလို့လဲ ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဠဗ္ဗရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ
တွေတိုင်းသိတာက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် အတူ
ပါလာတဲ့ ခံစားတာက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားတတ်ထာက
သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့စော်ကြောင့်ကြလုံးကလေးက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
အဲဒါခန္ဓာငါးပါး မဟုတ်လား၊ ဒီခန္ဓာ ငါးပါးကို ယောဂီ
များကိုယ်တိုင် မတွေ့ဘူးလား၊ ဘာလဲဖြစ်ပေါ်လာတာ။

သင်္ခါရ-ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ တည်းဟူးသော
အကြောင်း တရား လေးပါးတို့သည် ပြုပြင်စီရင်
အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့သည်၊
အဒဿနတော မမြင်ရရာ အနာဂတ အဘာဝ
အဖြစ်မှ၊ အာယန္တိ-လာ၍ အသစ် အသစ်ဖြစ်ပေါ်
ကြကုန်၏။

ယောဂီတွေ တွေတဲ့ခန္ဓာငါးပါးဟာ လေမြင်ရရဲ့လား မ
မြင်ရဘူး၊ ဖြစ်လာတာက ဘယ်ကဖြစ်လာတယ်လို့ မြင်ကိုမမြင်
ရဘူး၊ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ အနာဂတ်ကာလ၊ အနာဂတ် ဆိုတာ
ဘာလဲ။

ရှိန်ကနဲ မဖြစ်ခင်ကလေး အနာဂတ် ခေါ်တယ်၊
 လှုပ်ကနဲ မဖြစ်ခင်ကလေး အနာဂတ် ခေါ်တယ်၊
 ရွှဲကနဲမဖြစ်ခင်ကလေး အနာဂတ် ခေါ်တယ်၊
 ဒိတ်ကနဲ မဖြစ်ခင်ကလေး အနာဂတ်ခေါ်တယ်။

အဲဒီအနာဂတ်ကာလမှာ ခန္ဓာငါးပါး ရှိရဲ့လား၊ မရှိဘူး
 တဲ့ ဘုရားက၊ သို့သော်-အနာဂတ် ကာလမှာ မတွေ့ မမြင်ရ
 သော်လဲ-

အာယန္တိ-အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ် လာကြ လေကုန်၏။
 ရှိန်ရှိန် ရှိန်ရှိန် အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ လှုပ်လှုပ်ဆိုတာလဲ
 အသစ်ပေါ့၊ ဒိတ်ဒိတ်ဆိုတာဟာလဲ အသစ်ဘဲ၊ အသစ်တွေ
 ချည်း ဖြစ်တာဘဲ၊ အဲဒီဖြစ်တာ ပစ္စုပ္ပန်ခေါ်တယ်၊ အတိတ်
 ကျတော့ကော-

ဘင်္ဂါ-ချုပ်ပျောက် ပျက်ဆုံးကုန်ပြီးသော ရုပ်နာမ်
 သင်္ခါရ တို့သည်လည်း၊ အဒဿနံ- မမြင်ရရာ အဘာဝ
 အဖြစ်၊ အတိတ် အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ရလေကုန်၏။

ဟော-ရှိန်ဆို ခန္ဓာငါးပါး ပျောက်သွားပြီ၊ အဲဒီပျောက်
 သွားတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကော မြင်ရရဲ့လား၊ ဘယ်မြင်လိမ့်မလဲ၊
 တွေ့ကော တွေ့သေးသလား မတွေ့တော့ဘူး၊ အဲဒါပုထုဇဉ်
 သာမန် လူသာမန် နတ်သာမန် ဗြဟ္မာသာမန် မသိတဲ့တရား၊
 သိကြ လိမ့်မယ်လို့ များ မအောက်မေ့ကြနှင့်နော်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 တွေနှင့် မတန်မရာတဲ့ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှ သိကောင်းတဲ့

၁၂၆ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

တရားတဲ့ အားလုံး အများ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရိတ်စားမိအောင်ဥပမာ
သက်သေခံ ဘယ်လိုပြသလဲဆိုလျှင်....

အာကာသေ-ထက်ခွင်အဇဋ္ဌာ မိုဗ်းအာကာဌာ၊ ဝိဇ္ဇေပျာ
ဒေါဣဝ-လျှပ်စစ်ရောင် အလင်းကဲ့သို့၊ ဥပဇ္ဈန္တိစ....
ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဝယန္တိစ-ပျက်လည်း ပျက်
ကုန်၏။

ကောင်းကင်မှာ လက်တဲ့ လျှပ်စစ်ရောင်နဲ့ ဥပမာပြတယ်။
အဲဒီတော့ လျှပ်စစ်ရောင်ကို ဘာခေါ်သလဲ၊ ဥပမာနာ၊
ယောဂီတွေ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် ကိုယ်တိုင်သိတဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး
ကို ဥပမေယျ၊ လျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့ ဆိုတာက ဥပမာ
ဇောတက၊ လျှပ်စစ်ရောင် ဘယ်သူသိသလဲ၊ ကိုင်း ဓာတ်
နှစ်ခုပေါင်းဆုံမိတဲ့ အခါကလေးမှာ ဖွားကနဲဆို ပေါ်လာတာ၊
ဓာတ်ချင်း ထိခိုက်တဲ့အခါ ဝင်းကနဲ လက်သွားတာ အဲဒါ
ပစ္စုပ္ပန် သက်သက်ကလေး မဟုတ်လား၊ အဲဒီ လျှပ်စစ်ရောင်
မလက်မီက ဘာခေါ်သလဲ၊ အနာဂတ်ကာလ၊ ဒီအနာဂတ်မှာ
မရှိဘူးနော်၊ ဝင်းကနဲ လက်ထာ ပစ္စုပ္ပန်မှာ အမှန်ရှိတယ်၊
လက်ပြီး ပျောက်သွားပြီ၊ ပျောက်သွားတော့ လွန်သွားတဲ့
ကာလ အတိတ်ပေါ့၊ အဲဒီ ပျောက်သွားတဲ့ လျှပ်စစ်ရောင်
ရှာကြည့်စမ်း၊ အရှေ့အနောက် တောင်မြောက် စကြဝဠာ
ဘယ်နေရာ ရောက်သွားသလဲ၊ ရှိသေးရဲ့လား၊ မရှိဘူးဆိုတာ
ကိုယ်တိုင်သိ၊ အဲဒါအများသိပေါ့။

လျှပ်စစ်ရောင်သည် အနာဂတ်ကာလမှာလဲမရှိ၊ လွန်ပြီး
သော အတိတ်ကာလမှာလဲမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန် သက်သက်မှာသာရှိ
တယ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ လျှပ်စစ်ရောင် သက်သက်ကလေး ရှိသ
ကဲ့သို့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ သည်လည်း အမှန်မူချ
ဖြစ်ဆဲကလေးသာရှိတယ်လို့ သိတာ ဝိပဿနာပညာ အစစ်
ရမှသိတာ၊ ကိုင်းမခဲယဉ်းဘူးလား။

လျှပ်စစ်ရောင်တော့ လူတိုင်းသိတယ်၊ လျှပ်စစ်ရောင်
ဖြစ်ပျက်သွားသလို ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတွေ
ဖြစ်ပျက် သွားပုံကို ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မှ မြင်နိုင်သလဲ
ကြည့်စမ်း၊ ပုတုဇဉ်သာမန် လူသာမန် နတ်သာမန်တို့နှင့်
တန်ရဲ့လားလို့၊ မတန်ဘူး။ ယောဂီများ စိက်အားထက်
သန်ဘို့ရာ ငါတို့ အားထုတ်တဲ့ တရားဟာ ဘယ်နည်းနှင့်
မဆို မြေကြီး လက်ဝါးနှင့်ပုတ် လွဲလွဲမသာ၊ ဘုရားတော
ဒေသနာတော်နှင့်မလွဲဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကော်ရနိုင်တဲ့ တရားဘဲလို့
စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ဘို့သက်သေခံပြတာ၊ အဲဒါကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်
နှင့် ကြည့်ထားတော့ တကယ်သိရောပေါ့။

ဪ ဘုရားသခင် ပြသတဲ့ ဥပမာအတိုင်း ကောင်းကင်ထာ
လျှပ်စစ်ရောင်ပမာဏ ပစ္စုပ္ပန် သက်သက်သာ ခန္ဓာငါးပါး
ရုပ်နာမ်တရား ရှိသလို ဆိုတာသိရောပေါ့၊ မျက်စိက မြင်သိ
ပျက်ကလေးတွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်သက်သက် ရှိတယ်မဟုတ်လား၊
မရောက်ခင် အနာဂတ် ကာလဘယ်နှယ်လုပ်မြင်မလဲ၊ မြင်တာ

လဲမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သိတာလဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အနာဂတ် မရှိဘူး၊
မျက်စိပေါက်က ဟောမြင်ပြီး ဟောပျောက်သွားပြီ၊ အတိတ်
လွန်သွားတယ်၊ ဘယ်ရှိတော့မလဲ၊ မရှိဘူး၊ အဲဒါ ခန္ဓာငါးပါး
ပေါ့ မျက်စိပေါက်က ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား ဒါလဲ
ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ဘဲ။

နားပေါက်ကကော ကြားသိလုံး ကလေးတွေလေ ပစ္စုပ္ပန်
သက်သက်ဘဲ မဟုတ်လား၊ နားက ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်
တရားတွေလေ၊ ကြားသိလုံးဟာ ဘာလဲ၊ ဖြစ်ပျက် မစဲဘဲ
နာခေါင်းက နံ သိလုံးကကော အတိတ်နှင့် အနာဂတ်မှာ
ရှိသလား၊ မရှိဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန် သက်သက် နံသိလုံးပေါ်တဲ့အခိုက်
အတန်းလေးဘဲ၊ ပြီးပျောက်သွားတာ မရောက်ခင်လဲ မရှိဘူး၊
ရောက်ပြီး ပျောက်သွားတာဘဲ၊ ထိုနည်းတူစွာ လျှာပေါက်
ကကော သဘောသက်သက် အာဟာရကလေး ရောက်တဲ့
အခါ ခန္ဓာငါးပါးပေါ်တယ်၊ ပြီးပျောက်သွားတာဘဲ၊ လျှာ
ပေါက်က ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားဟာ ပစ္စုပ္ပန် သက်သက်
မဟုတ်လား၊ ကဲ-ဒါကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် မြင်ဘို့ တွေးလေ၊
ကိုကသက်သေခံနေရပြီ။

တွေ့သိလုံးတွေ အယုတ်ဆုံး ဥပမာအားဖြင့် ဗဟိဒ္ဓနှင့် သိရ
မယ်ဆိုလျှင် မြေကြီးကို တချက်နင်းလိုက်၊ ဒိတ်ကန်ဆို ခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ပျက်သွားတာဘဲ၊ မရောက်မီလဲ မရှိဘူး၊
ပျက်ပြီးတဲ့နောက်လဲ မရှိဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ဘဲ မဟုတ်လား။

မနောက ကြံစည်လုံး ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတွေလဲ
 ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ဘဲ၊ အဲဒီပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ကို သိတဲ့ယောဂီမှ
 ဝိပဿနာယောဂီအစစ်၊ လွန်ပြီးသော အတိတ်ကာလ ဝိပဿနာ
 ရှုလို့လဲမရဘူးနော်၊ မရောက်သေးတဲ့ ကာလက ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
 တွေ ဝိပဿနာရှုလို့လဲ မရဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ကိုသာ ရှုရ
 မယ်၊ ကြိုးစားပြီးတော့ ပစ္စုပ္ပန်သက်သက်ကို အာရုံ ပြုကြ၊
 ဒါကြောင့် ဝိရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန်
 သက်သက် ကာလကို ရှုတဲ့ ဝိပဿနာတရား ခေါ်တယ်၊ ကဲ...
 ဒီတရားတွေကို တကယ်တမ်း မြင်ကြပြီပေါ့၊ တကယ် မြင်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ယခု ဘုန်းကြီး ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း ဒါနလဲ
 လှူတတ်ပြီ၊ သီလလဲ စောင့်တတ်ပြီ၊ ဘာဝနာလဲ တကယ်ကို
 ကျမ်းဂန်နှင့်ထုတ်၍ ဘာဝနာအလုပ်ကို ပြုခဲ့ပြီ၊ ပြုလိုက်တော့
 ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်နှင့် သိကြပြီ၊ သိတဲ့ အတွက်
 ငါတို့သည် ကျွတ်ကျွတ် လွတ်လွတ် အမှန် မှုချ မဂ်ဖိုလ် ဓမ္မ
 နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရားထူး တရားမြတ် ဖြစ်တဲ့ ဒါန
 ကောင်း၊ သီလကောင်း၊ ဘာဝနာကောင်း တို့ကို
 ပြုနိုင်ပြီလို့ စိတ်ချလက်ချနှင့် ကြိုးစားပြီး အားထုတ်ကြပေါ့။

အဲသော တာပန် ဟုတ်တယ် မဟုတ်တယ်တော့ ကိုယ်
 ကိုယ်ကို ဝေဘန်ကြည့် သိနိုင်တယ်၊ ဘယ်လို သိသလဲဆိုလျှင်
 သောတာပန်အစစ် ဖြစ်လျှင် သူ့အသက် ဘယ်တော့မှ မသတ်၊
 သူ့ဥစ္စာကို ဘယ်တော့မှမခိုး၊ သူ့သားအိမ်ရာ မကျူးလွန်၊

မုသားမပြော၊ ဂုံးမချော ကြမ်းတန်းတဲ့စကားမဆို၊ ပြိန်ဖျင်း
သော စကား ဘယ်တော့မှ မပြောဘူး၊ အဲဒါပဓာနဘဲ။

အဲဒီဒုစရိုက်များကို အသက်နှင့်လဲ၍ ဘယ်တော့မှ မကျူး
လွန်ရဲဘဲနှင့် ဤဘဝ ထိုဘဝ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့် တိုင်အောင်
မကျူးလွန် ဘူးဘူးဆိုလျှင် သောတာပန်အစစ်ဘဲ။ သို့မဟုတ်
ဘယ်သူက မြှောက်ပြောပြော မယုံနှင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ သောတာ
ပန်ဖြစ်နေပြီ ပြောပေမဲ့မယုံနှင့် ဘာမျှမဆိုင်ဘူး၊ တကယ် ကို
ကိုယ် ဟာကိုယ် သိတယ်၊ ကိုယ် ဟာကိုယ် ဒုစရိုက် တရားကို
ကြောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှ သောတာပန်အစစ်လို့ မှတ်ကြ။

ဒုစရိုက်လုံလျှင် သောတာပန်လို့ ဆိုတော့ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေက ဒို့လဲ ဒုစရိုက် အလုံသားဘဲလို့ ပြောကြ လိမ့်မယ်၊
သောတာပန် ဒုစရိုက် လုံတာနှင့် ပုထုဇဉ် ဒုစရိုက် လုံတာ
မတူဘူး၊ သောတာပန်က ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်
ဆက် ဘယ်တော့မှ မပျက်ဘဲ လုံတာ ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ လုံး
လုံးပြတ်ပြီး သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပုထုဇဉ်က စိတ်မချရဘူး မှတ်ကြ။

ယခု ဟော ပြောခဲ့သော တရားစု ဟာ သုတ မယ ဉာဏ်
မျိုးနှင့် သိတဲ့ ဝိပဿနာ တရား မဟုတ် ဒိဋ္ဌိ ကိုယ်တွေ့
ဝိပဿနာကို ဟောတဲ့တရား တကယ်တမ်း ကိုယ်တွေ့ သိလျှင်
ကိုယ်တိုင် ဆည်းပူးအားထုတ် လေ့လာကြရန် များစွာ တိုက်
တွန်းအပ်ပါသတည်း။

သိမှတ်စရာခေတ်-ရှုပ်-နာမ်ခန္ဓာ

၁။ နာနာ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂဿ အမနသိ ကာရာ၊
ဃနေန ပဋိစ္ဆန္တော အနတ္တလက္ခဏံ နဥပဋ္ဌာတိ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။

နာနာဓာတု ဝိနိဗ္ဗောဂဿ-အထူးထူးသော ဓာတ်တရား
တို့ကို ထိုးဖောက် ခဲ့ခြင်းစိတ်ဖြာခြင်းကို၊ အမနသိကာရာ-နှလုံး
မသွင်းခြင်းကြောင့်၊ ဃနေန-ဃနလေးမျိုးဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္တော-
ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနတ္တ လက္ခဏံ-အနတ္တ
လက္ခဏာကို၊ နဥပဋ္ဌာတိ-မထင်မြင်နိုင်။

၂။ ဣတိ တတ္ထ တတ္ထ ဥပန္နာ ဣတရီတရံ ကောဋ္ဌာသံ၊
အပတွာ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္တိ သန္တိ သြမိ
သြမိ ဟုတွာ တတ္ထိကပါလေ ပက္ခိတ္တ တိလာဝိယ၊
တဋ္ဌ တဋ္ဌာယန္တာ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အနိစ္စာ
ဒုက္ခာ၊ အနတ္တာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။

ဣတိ-ဤသို့၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုသို့ သော အရပ်ဌာန၌၊
ဥပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သော ပရမတ္ထတရားတို့သည်၊ ဣတရီတရံ ကော
ဋ္ဌာသံ-တ ပါး ပါး သော နေရာ ကောဋ္ဌာသသို့၊ အပတွာ-
မရောက်မူ၍၊ ဝါ-ရွှေ့လဲမရ၊ ပြောင်းလဲမရမူ၍၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ-
ထိုထိုဖြစ်ရာဌာန၌သာလျှင်၊ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ-အဆစ်အဆစ်၊ သန္တိသန္တိ-

၁၃၂ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇-ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

အစပ်အစပ်၊ သြဓိသြဓိ-အပိုင်းအပိုင်း၊ ဟုတ္တု-ဖြစ်ကြ ကုန်၍၊ တတ္ထကပါလေ ရဲရဲတောက်သော အိုးကင်း၌၊ ပက္ခိတ္တတိဿာ ဝိယ-ထည့်သော နှမ်း များ ကဲ့ သို့၊ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ-ရုရုရုရု၊ လှုပ်လှုပ်လှုပ်လှုပ်၊ ဖျစ်ဖျစ်ဖျစ်ဖျစ် မည်ကုန်လျက်၊ သင်္ခါရာ-ရုပ်၊ နာမ်၊ ဓမ္မ၊ သင်္ခါရာတို့သည်၊ ဘိဇ္ဈန္တိ-ပျက်ကြကုန်၏။ တသ္မာ-ထိုသို့ ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့်၊ အနိစ္စာ-အမြဲမရှိ ကုန်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကုန်၏၊ အနတ္တာ-အစိုးမရကုန်။

၃။ နဟိ ရူပါ ရူပဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒဒေသေ အနိရုဇ္ဈိတော
ကောသဂ္ဂတ္တမ္မိ ဒေသန္တရ သင်္ကမနံနာမ အတ္ထိ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ဟိ-ပရမတ္ထရုပ် အစစ် အမှန်ကို ထုတ်ပြ ဦးအံ့၊ ရူပါရူပ ဓမ္မာနံ-ရုပ်တရား နာမ် တရား တို့ သည်၊ ဥပ္ပါဒဒေသေ-ဖြစ်ရာ အရပ်၌၊ အနိရုဇ္ဈိတော-မချုပ်ဘဲ၊ ကောသဂ္ဂတ္တမ္မိ-တဆံဖျားမျှ လည်း၊ ဒေသန္တရ သင်္ကမနံ နာမ-အရပ်တပါးသို့ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းမည်သည်၊ နအတ္ထိ-မရှိပါ။

၄။ ဧတ္ထန္တရေ အနေကာနိ ကောဋီ သတသဟဿ သင်္ခါရာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ။

ဧတ္ထန္တရေ-မျက်စိ တမှိတ်ခန့် အတွင်း၌၊ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော၊ ကောဋီ သဟ သတဿ သင်္ခါရာ-ရုပ်ကား ကုဋေ ငါးထောင်ကျော် နာမ်ကား ကုဋေတသိန်းကျော်ကုန်

သော သင်္ခါရတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိစ-ဥဒယ သဘောဖြင့်လည်း ဖြစ်
ကြကုန်၏။ ဝယန္တိစ-ဝယသဘောဖြင့်လည်း ပျက်ကြကုန်၏။

ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတော်ပြု
မြန်မာ ကဗျာများ

၁။ ပျော်ဘွယ်သာစွာ-ဋ္ဌာန ဗိမာန်၊
ဆရာသက်၏-ဓမ္မစက်မှန်၊
ခုနစ်ရက်နှင့်-ဖြစ်ပျက်သိပြန်၊
မဂ္ဂင်လမ်း-ဖြောင့်တန်းစေကန်။

၂။ အာနာပါန-သမထမှန်၊
အဝင်အထွက်-မပျက်ရှုရန်၊
သုံးရက် ထပ်ပွား-မှတ်သားကေန်၊
နိမိတ်များ-ထင်ရှား ပေါ်လာပြန်။

၃။ လေးရက်အကူး-အထူးထပ်မံ၊
ဘာဝနာလမ်း-စခန်းတက်ပြန်၊
နာမ်နှင့်ရုပ်များ-ဖွားဖွားပျက်ဟန်၊
လှိုယ်တိုင်သိ-ဉာဏ်သိစေကန်။

၄။ အသိခက်ခဲ-နက်နဲရုပ်နာမ်၊
လှုပ်လှုပ်ရှုရှု-ပေါ်ထအမှန်၊
နှုမာဖွဲ့စေး-ပူဇော်ထောက်ကန်၊
ဓာတ်လေးရုပ်-အတတ်သိရပြန်။

နိဗ္ဗာန်သွားလမ်း ၇ ရက်စခန်း ပဌမပိုင်း

၅။ ကိုယ်တိုင်သိဘို့-အဓိကမ္ပုန်၊
 ကျမ်းဂန်နှင့်ဟပ်-အတပ်ကေနိ၊
 လုပ်ငန်းဖြောင့်လို့ -လမ်းဖြောင့်သိပြန်၊
 သံဃာပေါင်း-အကြောင်းသက်သေခံ။

၆။ ရွှေရသဲသဲ-မစဲခဏာ၊
 ဥပဂိဒ်စွန်းနှင့်-ဘင်္ဂစွန်းနှစ်ဖြာ၊
 ရှိန်ရှိန်သုတ်သုတ်-သိမ့်သိမ့်လှုပ်ကာ၊
 တဖွားဖွား-ထင်ရှားကိုယ်ခန္ဓာ။

၇။ ဝေဒနာခံခက်-ဒဏ်ချက်ပြင်းစွာ၊
 အပ်နှင့်ထိုးဆွ-ရိုးရှုခန္ဓာ၊
 စေ့စေ့ ဥာဏ်စိုက်-ဆူလှိုက်တုန်လာ၊
 အနိစ္စ-ဒိဋ္ဌမြင်မည်သာ။

၈။ အပြောမဟုတ်-အလုပ်မှသာ၊
 ကိုယ်တိုင်ကြည့်ရှု-သိမှုပေါ်လာ၊
 လေးရက်အတွင်း-ပွင့်လင်းဥာဏ်မှာ၊
 ရှုရှုရှိန်း-သိမ်းသိမ်းကိုယ်ခန္ဓာ။

၉။ သာသနာရေး-အားပေးကြရာ၊
 လိုရင်းချုပ်က-အလုပ်လိုပါ၊
 ဆန္ဒတူချင်း-ကူတွင်းဝင်ပါ၊
 ပဋိပတ်-မပြတ်အားထုတ်ကာ။

၁၀။ ဤစာဘတ်ကြား-ထပ်ပွားသဒ္ဓါ၊
 ဘာဝနာလမ်း-ကြီးပမ်းစေငှာ၊
 ခေတ်ကောင်းကြုံကြိုက်=အားစိုက်ကြပါ၊
 လိုတိုင်းရ-ဘဝပဒေသာ။

ဝိပဿနာယောဂီဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ မလွင်းဒုက္ခမှတ်။
- ၂။ ဖြစ်ချင်ပါက၊ သမုဒယ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းမှတ်။
- ၃။ ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်၊ မဖြစ်ချင်၊ မဂ္ဂင်တရားမှတ်။
- ၄။ မဖြစ်ချင်မှ၊ လမ်းမှန်ကျ၊ မဂ္ဂသစ္စာမှတ်။
- ၅။ မဖြစ်ပါမှ၊ နိရောဓ၊ ဒုက္ခအေးငြိမ်းမှတ်။
- ၆။ သံပေါက်လက်ာ၊ ဤကဗျာ၊ နှုတ်မှာဆောင်၍မှတ်။
- ၇။ ကြိမ်ဖန်များစွာ၊ ကြံစည်ပါ၊ မှန်ရာသိကြောင်းမှတ်။
- ၈။ အမှန်သိမှ၊ ဤဒုက္ခ၊ လွတ်ရလိမ့်မည်မှတ်။
- ၉။ ယောဂီဝိဇ္ဇာ၊ ဓာတ်ပညာ၊ လိုက်ပါ သည်လုပ်ရပ်။
- ၁၀။ အသိစိပ်လျှင်၊ ကိလေစင်၊ ထင်မြင်နာမ်ရုပ်မှာ။
- ၁၁။ အသိကြဲလျှင်၊ ကိလေစင် မမြင်နာမ်ရုပ်မှာ။
- ၁၂။ အသိတလုံး၊ အရှိသုံး၊ အဆုံးနိဗ္ဗာန်သာ။
- ၁၃။ ယောဂီရုပ်မှာ၊ ဆတ်ဆတ်ခါ၊ ပမာတူစွာသိ။
- ၁၄။ ဝေဒနာ နုပဿနာ၊ ထင်ရှားလာ၊ ထိုခါမခံချို။
- ၁၅။ သည်းမခံချင်၊ လွတ်လိုက်လျှင်၊ ဉာဏ်စဉ်မတက်သိ။

- ၁၆။ အရိုးကြေကြေ၊ သားကြေကြေ၊ ရှုလေလုံ့လရှိ။
- ၁၇။ လုံ့လထက်သန်၊ သည်းသည်းခံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့တိုင်သိ။

သိမှတ်စရာ မြန်မာ ကဗျာများ

- ၁။ ကာမ ဓမ္မ-နှစ်ဝကိုမီ၊
တော်လှ ပျော်လှ-ခေါ်ကြယောဂီ၊
နေ့စဉ် စစ်ဆေး-မေးသင့်ပါပြီ၊
စာသဘော-ငါကော ဘာယောဂီ။
- ၂။ အောက်ရော ထက်ရော-သောသောညံ့စီ၊
ပျော်ပျော်ပါးပါး-သွားကြရှာသည်၊
အောက်လမ်းဌာန-ကာမယောဂီ၊
ထက်လမ်းက-ဓမ္မခေါ် ယောဂီ။
- ၃။ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်-ပေါင်းစပ်ခါတည်၊
ယောကျ်ားမိန်းမ-ခေါ်ကြပါသည်၊
သုဘဲငါဘဲ-မှတ်စွဲပါပြီ၊
အယူလဲ-သုဘဲသံသာရှည်။
- ၄။ သံသာမြစ်ကြော-နှစ်မျောကာလည်၊
ဆူဆူဘုရား-ပွင့်သွားပါပြီ၊
ကာမမှိုင်းတိုက်-ရိုင်းမှိုက်ပါသည်၊
ငါအစွဲ-ဒါဘဲသံသာရှည်။

- ၅။ စာတွေ့ ငါတွေ့-အတွေ့နှစ်လီ၊
အချိန်ရှိခိုက်-သိထိုက်ပါသည်။
ရက်လကုန်ဆုံး-မဖြုန်းသင့်ပြီ၊
စဉ်းစားရင်း-မောင်မင်းသံသာရှည်။

- ၆။ ကိုယ်တိုင်တွေ့မှ-ချမ်းမြေ့သာကြည်၊
စာအတွေ့ထက်-ငါတွေ့သာမည်။
ခုနစ်ရက်ထဲ-အားခဲကြံစည်၊
မဆုတ်တမ်း လုပ်စမ်းတိုညီညီ။

- ၇။ လောဘခိုင်းလို့ ရိုင်းရပါသည်၊
ဒေါသခိုင်းလို့ ရိုင်းရပါသည်။
မောဟမိုင်းကြောင့် တိုင်းဆမညီ၊
ခန္ဓာကြီး ဤနည်းသံသာရှည်။

- ၈။ ကိုယ်ကျင့်တရား သိဌားပါပြီ၊
သိပါသော်လဲ ရှိခဲလှသည်။
သိသမျှဖြင့် ရှိမှတော်မည်၊
သူ့တော်စစ် ဖြစ်စို့တူညီညီ။

- ၉။ ခန္ဓာအတွင်း လင်းလင်းရှိန်ရှိန်၊
ဘယ်တရားက လှုပ်ရှားပေလိမ့်။
မဟာဘုတ်က အဟုတ်မငြိမ်၊
ဝါယောသုတ် အဟုတ်တေဇောရှိန်။

၁၀။ ပုထုဇဉ်များ နေဌားလူ့ရွာ၊
 ဘေးရန်တွေများ အမှားစုံလာ၊
 အရိယာများ နေဌားလူ့ရွာ၊
 ဘေးရန်ကင်း အောင်ခြင်း လွန်ချမ်းသာ။

မဟာနာယကကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး

နေ့စဉ်မပြတ် ကိုယ်တွေ့ ဥာဏ်မြင် ဝိပဿနာ ဘုရား ဟောပြီးနောက်
 ရေစက်ချ အမျှပေး၍ သစ္စာခံဌာန်ပြုသော

ဟောစဉ်စာတမ်း

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် သံသရာတည်း ဟူသော
 ဝဋ်ဆင်းရဲ ဝဲဩဿရေအယဉ်မှ ထွက်မြောက်ပါရခြင်း အရဟတ္တ
 ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုပါရခြင်း အကျိုးငှာ၊ သီလ
 သမာဓိ ပညာ သိက္ခာ သုံးပါး သာသနာသုံးရပ် အကျင့်မြတ်ကို
 လေးမြတ်စွာ အားတုတ်ပါ၏။ အားထုတ်ရသော ကောင်းမှု
 အစု ကုသိုလ်အဘို့ကြောင့် ယနေ့ကစ၍ လောကဒုက္ခ သံသရာ
 ဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရပါလို့
 ကုန်၏အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါး
 သာသနာသုံးရပ် အကျင့်မြတ်၏ ကုသိုလ်အဘို့ကို မွေးသမိခင်
 မွေးသဘခင် ဆရာသမား ဆွေကြီး မျိုးကြီး ဘိုးကြီး ဘွားကြီး
 တို့ကို အမျှပေးဝေပါကုန်၏။ ကိုယ်စောင့်နတ် ကျောင်းစောင့်
 နတ် အိမ်စောင့်နတ် အရံစောင့်နတ် ရွာစောင့်နတ် မြို့စောင့်နတ်

တိုင်း စောင့် နတ် တော စောင့် နတ် တောင်စောင့် နတ်
 ဘုမ္မစိုး ရုက္ခစိုး အာကာသစိုးနတ် စတုလောက ပါလနတ်
 သာသနာတော်စောင့် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်း
 တို့ကို အမျှပေးဝေပါကုန်၏။ သိကြား အသုရာ သန္တုဿိတ
 စသော နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်း တို့ကို အမျှ
 ပေးဝေ ပါကုန်၏။ အထက်ကို ဘဝင် အောက်ကို အင်္ဂီစိ
 နှံသိ စကြဝဠာ ဖီလာထုတ်ချင်း အကြွင်းမရှိ သုံးဆံ့တဘုံ
 ကျင်လည် ကုန်သော ဝေနေယျ သုခိတ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ
 အပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေပါကုန်၏။ အလုံးစုံသောသတ္တဝါ
 အပေါင်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ပြုအပ်သော သီလ၊ သမာဓိ၊
 ပညာ၊ သိက္ခာ သုံးပါး သာသနာ သုံးရပ် အကျင့်မြတ်၏
 ကုသိုလ် အဘို့ကို အကျွန်ုပ်တို့နှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ အမျှရ၍
 ချမ်းသာကြတုံကိုယ် ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဤသို့အကျွန်ုပ်တို့ အားထုတ်ရသော သီလ သမာဓိ ပညာ
 သိက္ခာ သုံးပါး သာသနာ သုံးရပ် အကျင့်မြတ်၏ ကုသိုလ်
 သည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကောင်း ဟူ၍ ယုံကြည်
 ပါ၏။ ယုံကြည်သည်ကား မှန်ပါ၏။ မှန်သော သစ္စာစကား
 ကြောင့် ယခုအခါ ကျရောက်ဆဲဖြစ်သော ရန်သူမျိုး ငါးပါး
 ကပ် ကြီး သုံးပါး ဘေး ဆိုး ကြီးမှ ခုနစ်ရက် သား သမီးတို့၌
 အမြန်ဆုံး ကင်းဝေးအောင် ကာကွယ်အကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်
 မည့် ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပေါက်ပါစေသတည်း။

သောကရား ဦးစီးဌာန သို့
အရှင်ကောဝိဒ မှ
လှူဒါန်းပါသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏

ရုံးပုံငွေအတွက် ပံ့ပိုး ထုတ်ဝေသည်။

ပဌမပိုင်း